

João Jesu Cristo yee kitire ohâ'ke niî'

A'ti pûrî a'tîro weéro ohâ no'opã niisé niî'

Ã'rí Judeu masi Zebedeu maki, Tiago akabihî níiki níiwî. Kîî pakó Salomé wamêtiko níiwô. Koô Jesu pakó Maria ma'mio níiko níiwô. Tohô weégi Jesu João basúki níiki níiwî. Neê waropire João wa'í wêhegí níiki níiwî. Á'ritá Jesu bese kúú'kārā wa'terore kîî ipítî ma'ígí níiki níiwî. Kîî, kîî ma'mi Tiago me'ra tohô wa'â boosa' níiro mariró î'yo duārā níi yuukā, Jesu naāre Boanerge pisúki níiwî. Tohô níigi, “Bipô Põ'ra” weeró noho pûrîro uúkû' níigi, tohô níiki níiwî. João Jesu me'ra sihagí kîî bu'egí níiki níiwî. Joãota Pedro me'ra Jesu masáka be'ro kîî re sîo sôro kúuka peepi omá wā'kaka terore Pedro díporo tii peépire ehâ mi'taki níiwî.

A'ti pûrî Judeu masa níitirāre ohâ'karo weeró noho ohâ no'okaro níiwî. Tohô níiká Jesu bu'esére siru tuú'kārā kîî yeere naâ da'rá'kere āyuró ohâ no'o butia'karo níiwî. A'ti pûrî êho peósekāhasere, ma'isékāhasere uúkû yi'ri ní'ka'. A'ti pûrî Jesuré êho peó dutiro kîî weeséti'karo nohota, kîî uúkû'karo nohota ohâ no'o'.

Õ'ākî hi maki masí weeró noho ipitígi kîî a'tí'ke niî'

1 Neê waropita a'ti imí koho weeátoho díporo Õ'ākî hi maki kîî me'ra níi tohaki níiwî. Õ'ākî hi niisétiſere î'yoákihi kîî kē'ra Õ'ākî hita níiki níiwî. ²Neê waropí Õ'ākî hi me'ra níi di'pókāti tohaki níiwî. ³Õ'ākî hi kîî makí me'ra níi pe'tisere weéki níiwî. Níi pe'tise kîî me'ra weé no'o'ke niî'. ⁴Õ'ākî hi maki katisé pe'titíse o'ogí níimi. Tohô níiká a'ti imí kohokāharāre sî'óo'se weeró noho níimi. Kîî āyusére, diakí híkāhasere î'yomí. ⁵Kîî a'ti imí kohokāharā na'í tí'aropí weeró noho níirāre āyusére kîî paki yeekāhasere î'yogí a'tígi weéki níiwî. Na'í tí'ase sî'óo'sere ka'mú ta'la masitisa'. A'té weeró noho yā'asé kîî re pōo tēótikaro níiwî.

⁶Õ'ākî hi kîî makí a'tiátōho díporo imí ní'kiré o'ôo' mi'taki níiwî. Kîî yi'í weeró noho João wamētiwî. ⁷João Õ'ākî hi maki a'ti imí kohokāharāre sî'óo' weegi a'tiátēhere uúkû mi'tagi níiwî. Níi pe'tirā Õ'ākî hi makire êho peoáto níigi tohô weewí. ⁸Kîî a'ti imí kohokāharāre sî'óo' weegi meheta níiwî. Tohô weeró noho o'ôgi, sî'óo' weegi a'tiákihi yeekāhasere weré mi'tagi a'tíki níiwî. ⁹Tiítare sî'óo'gi waro Jesu Cristo a'ti imí kohopire bahuá tohaki níiwî. Kííta níi pe'tirāre Õ'ākî hi yeekāhasere î'yóki níiwî.

¹⁰Maatápita Õ'ākî hi kîî me'ra a'ti di'tare weéki níiwî. Kîî a'topí níiká, kîî weéka di'takāharā níimirā, kîî re î'yā masitikārā níiwā.

¹¹ Kîi yaá di'tapî a'tîki niîwî. Tookâharâ kîi yaá di'takâharâ pe'e kîi re yê'êtiwâ. ¹² Ni'karérâ kîi re yê'ê ãho peówâ. Niî pe'tirâ kîi re ãho peóre Õ'âkî hi pô'ra sâhakâ weewî. ¹³ Õ'âkî hi pô'ra niisé paki simiá pô'ratisé weeró noho niî wee'. Kîi makiré ãho peóse me'ra pe'e kîi pô'rá niî no'o'.

¹⁴ Õ'âkî hi maki Õ'âkî hi niisétisere î'yogí a'ti imí kohopire a'tîki niîwî. Masí ãha tîhági, ísâ me'ra niîwî. Masaré ma'í yî'riwî. Niî pe'tise kîi uúkû'ke, tohó niiká kîi weé'ke diakî hí niîwî. Kîi Õ'âkî hi weeró noho tutuâ yî'rigi, áyú yî'rigi niîwî. Kîi tohó weesétisere î'yâwî. Kîi Õ'âkî hi maki ni'kitá niîmi. Tohó weégi kîi pakí weeró noho niîmi. ¹⁵ João Õ'âkî hi maki yee kitire werégi, a'tîro niîwî:

—Á'ritá niîmi yî'í misâre uúkû'ki. A'tîro niîmiwi baa: “Be'ropí ni'kí a'tîgisami. Kîi yî'í bahuátoho diporopî niî tohakî niîwî. Tohó weégi kîi yî'í nemoró niîmi”, niîwî João.

¹⁶ Marî niî pe'tirâ kîi áyusé o'osére yê'êtikâ weé wee'. Niî pe'tirâ yê'ê nu'kukâ'. ¹⁷ Õ'âkî hi dutisé Moisé me'ra o'ò no'okaro niîwi. Jesu Cristo me'ra pe'e maa Õ'âkî hi marîre ma'isére masí no'o'. Tohó niiká diakî hí kâhasere masí no'o'. ¹⁸ Neê ni'kí Õ'âkî hire î'yâtiki niîwî. Kîi makí ni'kitá kîi me'ra niî nu'kugi kîi pakiré marîre masiká weewî.

João masaré wamê yeegi Jesu Cristo yeekâhasere werê'ke niî'

(Mt 3.3, 11-12; Mc 1.2-3, 7-8; Lc 3.4-6, 15-17)

¹⁹ Jerusalé kâharâ Judeu masa wiôrá, sacerdotearé João tiropî sêrí yâ'a dutirâ o'òo'kârâ niîwâ. Tohó niiká Levi yaá kurakâharâre o'òo'kârâ niîwâ. Naâ kîi tiropî etârâ, “Ni'í nohó niî butia'miti mi'í?” niîwâ kîi re.

²⁰ Kîi naâre diakî hí yî'tiwî:

—Yî'í Õ'âkî hi besé'ki Cristo meheta niî'.

²¹ Naâ kîi re opâturi sêrí yâ'awâ:

—Too pûrîkâre ni'í nohó niîti? Mi'í too dipórokî hi Õ'âkî hi yee kiti werê mi'tagi Elia meheta niîti?

João naâre yî'tiwî:

—Niú wee'.

Naâ kîi re opâturi sêrí yâ'a nemowâ taha:

—Mi'í sô'ó niîki Õ'âkî hi yeere werê mi'tagi, masá naâ “A'tiákihi niîápi” naâ ni'ki meheta niîti?

João naâre “Niú wee'”, niîwî.

²² Kîi tohó niiká tí'órâ, kîi re “Too pûrîkâre ni'í nohó niîti mi'í? Ísâ keoró mi'í yî'tisére miáa sí'risa' ísâre o'òo'kârâ tiropî. Mi'í basi de'ró tí'ó yâ'ati mi'í?” niî sêrí yâ'awâ.

²³ João naâre yî'tiwî:

—Diporókî hi Õ'âkî hi yee kiti werê mi'tagi Isaía wamétigi ni'karo nohota “Ni'kí yukí mariró, masá marirópî karîkû nu'ku bahâ ke'atigisami” niî no'o'ki niî'. Isaía a'tîro niîki niîwî:

Marî wiógi a'tiátihi ma'are apo yuúya. Diakî híri ma'a,

áyurí ma'a kê'râro weeró noho wee yuúya, niî ohâki niîwî.

Marî wiógi a'tiátotoho diporo misâ niisétisere apo yuúya, misâ wâkusére dika yuúya niîgi, tohó niîki niîwî.

²⁴⁻²⁵ João re sêrí yâ'a'kârâ, fariseu masa naâ o'òo'kârâ kîi re sêrí yâ'a nemowâ taha:

—Too pûrîkâre mi'í Õ'âkî hi besé'ki Cristo, ou Elia ou sô'ó niîki Õ'âkî hi yee kiti werê mi'tagi niîtimigi, de'ró weégi wamê yeeti?

²⁶ João naäre niñwī:

—Yiñi akó me'ra wamê yee'. Āpí ni'kí misâ wa'teropire misâ ñyâ masitigi niñmi. ²⁷Kiñi yiñi be'ro werê ni'kagisami. Be'ropí werê ni'ka'ki niñmigi, yiñi nemoró niñ yi'ri ni'kami. Yiñi pe'le kiñi yeé sapátüre tuu weé masitigi weeró noho mehó niñgi waro ti'ó yā'a', niñwī João.

²⁸A'té Betânia wamétiro Jordão wamétiri maa siákihipi tohó wa'áwi. Toopí João masaré wamê yeewī.

Ô'ákí hi kiñi besé'ki masaré yi'rioátehe niñi'

²⁹Tohó wa'áka be'ro ape nimí pe'le João Jesu a'tiká ñyāwī. Kiñi re ñyāgi, a'ti'ro niñwī:

—Ñyāya, ā'rí niñmi Ô'ákí hi o'óo'gi. Kiñi ovelha wi'magi naá wéhé ñ há moro peogi weeró noho niñmi. Kiñi wērisé me'ra a'ti imí kohokāharā yā'āro weé'kere akobohógisami. ³⁰Yiñi misāre too dipóropire a'ti'ro uúkūgi, ā'rírétá uúkūwi. A'ti'ro niñwi:

—Be'ropí ni'kí a'tigisami. Kiñi yiñi bahuátoho diporopi niñ tohaki niñwī. Tohó weégi kiñi yiñi nemoró niñmi. ³¹Yiñi marikā kiñi re masítikāti. Masítimigi, Israel kurakāharā kiñi re masiáto niñgi naäre akó me'ra wamê yeegi a'tiwi, niñwī João.

³²João niñi nemowī taha:

—Kārî Espírito Santo buhá weeró noho bahu'gi diháti, ā'rí Jesu bu'ipi ehā pehami. ³³Neé waro kiñi re neé ñyā masitiwi. Too dipóropi Ô'ákí hi yiñi re akó me'ra wamê yee dutigi, a'ti'ro niñwi: “Miñi Espírito Santo diháti, ni'kipíre ehā pehakā ñyāgisá! Kiñi masaré Espírito Santore o'oákíhi niñgisami”, niñwī Ô'ákí hi. ³⁴A'té tohó wa'aká, yiñi kiñi re ñyā masiwi. Tohó weégi misāre werê'. Kiñi ta niñmi Ô'ákí hi maki, niñ werêwī João.

Neé waro Jesu bu'erá niñ ni'ka'ke niñi'

³⁵Tohó wa'áka be'ro ape nimí João kiñi wamê yee wiaropita niñwī taha. Īsâ piárā, yiñi, tohó niikā André João bu'erá niñwi. ³⁶Tiñtare Jesu ĩsâ pi'to yi'riákā ñyāgi, João a'ti'ro niñwī:

—Ñyāya, ā'rí niñmi Ô'ákí hi o'óo'gi. Ovelha wi'magi weeró noho niñmi.

³⁷Kiñi tohó niisére ti'órā, ĩsâ Joāore siru tuúmi'kārā Jesu pe'ere siru tuú ni'kawī. ³⁸Īsâ tohó weeká, Jesu ĩsāre mahāmi ñyāwī.

—Yē'e nohóre iatí? niñwī.

Īsâ kiñi re yi'tiwī:

—Rabbi, no'opí niáti miñi? niñwi. Rabbi, ĩsa yeé me'ra niñro, “Īsāre bu'egí” niñ si'riro weé'.

³⁹Kiñi ĩsāre niñwī:

—Te'á. Īyārā a'tiá, niñwī.

Īsâ kiñi me'ra wa'áwi. Yamíka'pi niñ yuukā, kiñi me'ra niñ na'ia wa'áwi.

⁴⁰André, yiñi me'ra Jesuré siru tuúgi, Simão Pedro akabihí niñwī. ⁴¹Kiñi, kiñi ma'mi Simãoore maatá a'māgi wa'áwi. Kiñi re niñki niñwī:

—Messia masaré yi'rioákíhi, Ô'ákí hi o'óo'giti niñ'kire boka ehaápi, niñki niñwī. Messia, Cristo Ô'ákí hi besé'ki niñ si'riro weé'.

⁴²André Simãoore Jesu tirópi pihí ehawī. Kiñi re ñyāgi, Jesu a'ti'ro niñwī:

—Miñi Simão niñi' Jona maki. Be'ró miñi Cefa wamétigisa', niñwī. Cefa, ĩsa yeé me'ra niñro, Pedro “Ī tāga” niñ si'riro weé'.

Jesu Filipere, Natanaelre pihí'ke niñi'

⁴³Tii nimí be'ro Jesu Galiléiapi wa'á si'riwī. Kiñi toopí wa'aátoho diporo Filipe wamétigire boka ehā, niñwī:

—Te'á yi'f me'ra.

⁴⁴Filipe Betsaida wamêtiri makakî hi niŵwî. Pedro kê'ra, André kîî akabihî me'ra tii makákâharâta niŵwâ. ⁴⁵Filipe Jesu “Te'á” niikâ ti'ógi, Natanaelre pihîgi wa'âwî. Kîî tiropi ehâgi, kîîre niiki niŵwî:

—Îsâ Ô'âkî hi besé'ki, Moisé kîi yaá pûripî ohâ'kire boka ehaápi. Ô'âkî hi yee kiti werê mi'tarâ kê'ra kîîreta ohâkârâ niŵwâ. Naâ ohâ'ki Jesu Nazaréki hi José makî naâ niŵ no'ogi niiámi.

⁴⁶Natanael kîîre niiki niŵwî:

—Mi'f ti'ó yâ'akâ, Nazarépire âyurá niŵ boosari?

Filipe kîîre yi'tîki niŵwî:

—Te'á î'yârâ mari.

⁴⁷Jesu Natanael a'tikâ î'yâgi, kîîre niŵwî:

—Â'rí niimi Israel kurakî hi waro. Ô'âkî hi iaró keoró weegí niimi. Neê niŵ soose moomí.

⁴⁸Jesu tohó niikâ ti'ógi, Natanael kîîre sêrí yâ'awî:

—De'ró weê mi'f yi'f re masítî?

Jesu Natanaelre yi'tiwí:

—Yi'f mi'f re Filipe pihiatoho diporo î'yâ tohapi. Mi'f yukí figueira wamêtikihi dokapi niiápi.

⁴⁹Natanael kîîre niŵwî:

—Îsâre bu'egí, mi'f Ô'âkî hi maki Israel kurakâharâ wiôgi niŵ'.

⁵⁰Jesu kîîre niŵwî:

—Mi'f “Figueiragi dokapi niiápi” niiseákâre ti'ógi, yi'f re êho peóti? Be'ropíre mi'f a'té nemoró âyusé î'yâgisa, niŵwî.

⁵¹Jesu niŵ nemowî:

—Niiróta niŵ'. Be'ropí misâ i'mîse pãrikâ î'yârâsa!. Yi'f Ô'âkî hi maki masí weeró noho ipítigi niŵ'. Ô'âkî hire werê ko'terâ i'mîsekâharâ yi'f tiropi dihâti, mihá mihakâ î'yârâsa!, niŵwî Jesu.

Jesu kîî tutuaró me'ra î'yó ni'ka'ke niŵ'

2 I'tiá nîmi Filipere, Natanaelre Jesu pihîka be'ro Galiléiapire Caná wamêtiri makapi ni'kî amûkâ di'tewí. Kîîre bosê nîmi wee peówâ. Jesu pakó toopí niiko niŵwô. ²Îsâ kê'rare Jesu me'ra pihîwâ. ³Naâ bosê nîmi weerí kura vinho naâ si'risé tohá wa'âwâ. Tohó weégo Jesu pakó koô makiré niŵwô:

—Makí, vinho pe'tiá wa'aápi.

⁴Kîî koôre yi'tiwí:

—De'ró weeákoho yi'f re werêti? Yi'f paki kûú'ke ehá wee' yi'f re yuhûpi, niŵwî.

⁵Tohó niŵmikâ, koô pe'e tí wî'î tiâ ko'terâre niŵwô:

—Niŵ pe'tise kîî dutisé niki keoró weeyá.

⁶Toopí seis paari î'tá me'ra weé'ke paari niŵwî. Judeu masa yâ'asére koérâ akó pose yeése paari niŵwî. Ni'kâri akó cinquenta ou setenta litro sâhase paari niŵwî. ⁷Jesu tí wî'î tiâ ko'terâre niŵwî:

—A'te paarípi akoré piô sâaya.

Naâ kîî dutíro nohota weewâ. Tee paaríre âyuró piô sâa mu'mu ô'owâ.

⁸Tohó weéka be'ro Jesu naâre niŵwî:

—Bosê nîmi si'orí weegí tiropi kã'ró waa mií, miáaya, niŵwî.

Naâ “Ai” niŵ, miáawâ.

⁹Tí wî'î bosê nîmi si'orí weegí Jesu kîî tohó weesére masítiki niŵwî. Toopí tiâ ko'terâ di'akí akó niŵ'kere kîî vinho dika yuú'kere masíwâ. Tí wî'î bosê nîmi si'orí weegí teeré si'rí yâ'agi, amûkâ di'té'kire pihîo, niŵwî:

¹⁰—Neê waro vinho tîârã, âyusére tîã mi'tasama. Pahiró sî'ríka be'ropi mehó niisé maa tîã bu'i peosama. Mi'î âyusé vinho pe'ere be'ropi tîã dutiapã.

¹¹Jesu a'teré Galiléia wamêtiro Caná wamêtiri makapi tohó weewí. A'té neê waro kîî tutuaró me'ra weé î'yo ni'ka'ke nií'. Teeré î'yârã, îsã kîî bu'erá kîîre êho peówi.

¹²Tohó wa'âka be'ro Jesu Cafarnau wamêtiri makapi wa'âwí. Kîî pakó, kîî akabihírã kîî me'ra wa'âwã. Îsã kîî bu'erá kê'ra wa'âwí. Tii makápíre îsã pehête nimiri niíwi.

Jesu Ô'âkî hi wi'ipi niirãre kô'ã wîro'ke nií'

(Mt 21.12-13; Mc 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³Judeu masa bosê nîmi Páscoa wamêtiri bosê nîmi díporo niíwi. Tíí bosê nîmi naã yêki simiá Egitopi nií'kãrã wihãa'kere wákuri bosê nîmi niíwi. Tíí bosê nîmi díporoakã Jesu Jerusalépi wa'âwí. ¹⁴Toopí etãgi, Ô'âkî hi wi'ipi wa'âwí. Tíí wi'ipire wa'íkîrã duarãre î'yâwí. Naã wekiaré, ovelhare, tohó niiká buhãre duãwã. Naã wêhé, Ô'âkî hire î há moro peoahã niíwã. Âpêrã kê'ra apêye di'takãhasere niyéru dika yuúrã toopí duhíwã. ¹⁵Naã tohó weeká î'yãgi, Jesu tãrarí daare apowí. Tii daá me'ra wa'íkîrã duarãre, naa yarã ovelhare, wekiaré tãra nírí wîro pe'okã'wí. Niyéru dika yuúrã pe'ere niyéru oreste dihowí. Naa yeé mesarire tuu kehé kúu pe'okã'wí. ¹⁶Buhã duarãre niíwí:

—Á'raré mii wiháaya. Yi'î paki yaá wi'ire duarí wi'i weetíkã'ya.

¹⁷Kîî tohó weeká î'yârã, too díporókí hi Davi kîî ohã'kere îsã wãkúwi. Kîî a'tíro ohãki niíwí:

Ô'âkî hi, mi'î yaá wi'ire ma'í yi'ri maha'. Naã mi'î yaá wi'ire yã'áro weeká î'yãgi, pũtro bihã weti', nií ohãki niíwí.

¹⁸Judeu masa wiórã kîî kô'ã wîrokã î'yârã, Jesuré sérí yã'awã:

—Noa nohó dutiró me'ra mi'î duarãre kô'ã wíroti? Mi'î tohó wee masísere weé î'yose me'ra î'yoyá îsãre.

¹⁹Jesu naãre yi'tiwí:

—A'tí wi'ire kô'akã'ya. I'tiã nîmi be'ro yi'î apogíti taha.

²⁰Wiórã kîîre niíwã:

—Basió wee'. A'tí wi'ire weérã, quarenta e seis ki'mari yogowá. Mi'î pe'e i'tiã nîmi be'ro tu'ã eha ni'kogisari taha? niíwã.

²¹Jesu tíí wi'ire uúkúgi, kîi yaá ipire uúkúgi weewí. ²²Îsã kîî uúkú'kere kîî wêrí masáka be'ropi ti'o masíwi. Teeré wãkúrá, kîî uúkú'kere “Diakí híta niípí”, nií êho peówi. Tohó niiká Ô'âkî hi yee kiti ohãka pürípi kîîre ohã'ke kê'rare êho peówi.

Jesu masá wãkusére î'yã pe'okã'sami niisé nií'

²³Pãhará Jerusalépi Páscoa bosê nîmire nerêwã. Naã Jesu tutuaró me'ra weé î'yosere î'yãwã. Teeré î'yârã, Ô'âkî hi o'ôlo'ki niími niírá, kîîre êho peówã. ²⁴⁻²⁵Jesu pe'e naãre î'yã masí pe'ogi, neê apêrã werêtimikã kîî basí masá naã wãkusére masí pe'okã'wí. Tohó weégi kîî “Yi'íre êho peóma”, niíwí.

Nicodemo Jesu me'ra uúkú'ke nií'

3 Ni'kí fariseu masí Nicodemo wamêtigi niíwí. Kîî apêrã Judeu masa wiórã me'ra niíwí. ²Ni'ká yami Nicodemo Jesu tirópi î'yãgi etãwí. Jesuré uúkúwí:

—Īsâre bu'egí, Ô'âkî hi mi'f me'ra niîmi. Tohô weégi kîf tutuaró o'oró me'ra mi'f weé i'yo masí. Mi'f weé i'yo'kere i'yârâ, ĩsâ a'tîro masí! Ô'âkî hi ĩsâre bu'ê dutigi mi'f re o'ô'pî.

³ Jesu kîf re niîwî:

—Mi'f re diakî hîta niîgiti. Neê ni'kí neê waropi kîf bahuá ni'ka'karo weeró noho bahuá apotigi, neê Ô'âkî hi tiropi wa'â masitisami.

⁴ Nicodemo kîf re sêrî yâ'awî:

—De'ró basió boosari marí bikîâka be'ro opâturi mahâmi sâha, marí pako yaa paágapi bahuákâ taha? Marí pakopîre opâturi bahuá masitisa!

⁵ Jesu kîf re yi'tiwî:

—Mi'f re diakî hîta niîgiti. Neê akó me'ra bahuá apo no'otigi, tohô niiká Espírito Santo dika yuú no'otigi, Ô'âkî hi tiropi sâháa masitisami. ⁶ Masá pō'ra masatá niîma. Naáta taha Espírito Santo me'ra bahuá aporâ, Ô'âkî hi pō'ra wa'âsama. ⁷ Yi'f “Niî pe'tirâ neê waropi bahuá ni'ka'karo weeró noho opâturi bahuá aporo íá!” niîsere ti'ógi, ti'o mariátikâ'ya. ⁸ Espírito Santo me'ra dika yuúsere uúkūgi weé!. Espírito Santo wî'ró weeró noho niîmi. Wî'ró no'ó iaró bisí wêe tuu wâ'kasa!. Masí no'oya marí!, no'opí kâhase a'tiápari? “Toopí wa'âro weé!”, niî no'oya marí!. Teé weeró noho Espírito Santo masaré opâturi bahuá apokâ weesé i'yâ no'oya marí!, niîwî Jesu.

⁹ Nicodemo sêrî yâ'awî taha:

—De'ró weé Espírito Santo me'ra bahuáta basiósari?

¹⁰ Jesu kîf re yi'tiwî:

—Mi'f Israel kurakâharâre Ô'âkî hi yeekâhasere bu'egí niîmigi, a'teré masí weeti? ¹¹ Mi'f re diakî hîta niîgiti. ĩsâ masisére, ĩsâ i'yâ'kere misâre werêwi. Misâ êho peó wee!. ¹² A'ti nukúkâkâhasere yi'f uúkūkâ marikâre, misâ êho peó wee!. I'mî sekâhasere yi'f wereká maa, nemoró yi'f re êho peóti boosa!

¹³ Neê ni'kí masí i'mî sepîre wa'â yâ'a diháti'ki marimí. Yi'f ni'kitá i'mî sepi ni'ki dihátiwi. Yi'f Ô'âkî hi maki masí weeró noho ipítigi i'mî sekí hi niî!. Tohô weégi yi'f i'mî sekâhasere masí!

¹⁴ Dîporópi yukí mariró, masá marirópi Moisé âyâ komé me'ra naá weé'kire i'miáro yukí gipi yoóki niîwî. Moisé âyâre weé'karo nohota masá yi'f re i'miáropi yoórâsama. ¹⁵ Niî pe'tirâ yi'f re êho peórâ, pekâ me'epi wa'âsome. Ô'âkî hi me'ra katí nu'kurâsama, niîwî Jesu.

Ô'âkî hi kîf makí ni'kí niigîre o'ô'o'ke niî'

¹⁶ Ô'âkî hi a'ti nukúkâkâharâre ipíti ma'ígi, kîf makí ni'kí niigîre o'ô'o'ki niîwî. Teé me'ra niî pe'tirâ kîf makiré êho peórâ, pekâ me'epi wa'âsome. Naá kîf me'ra katí nu'kukâ'râsama. ¹⁷ Ô'âkî hi a'ti nukúkâkâharâre bu'firi da'rêgiti niîgi meheta kîf makiré o'ô'o'ki niîwî. Naâre yi'riógi pe'le tohô weéki niîwî.

¹⁸ Ô'âkî hi kîf makiré êho peórâre bu'firi da'rêsome. Kîf makí ni'kí niigîre êho peótikâ pûrikâre, bu'firi da'rêgisami. ¹⁹ A'tîro niî!. Jesu Cristo si'ô'o'se weeró noho niîmi. Kîf Ô'âkî hi yeere i'yógi a'tiwî. Kîf a'tiká, a'ti nukúkâkâharâ kîf re iatîkârâ niîwâ. Kîf re iaró noho o'ô'râ, yâ'âro weesé pe'ere iâri peha yuurâ, na'f tî'aropi niirâ weeró noho niîkârâ niîwâ. ²⁰ Niî pe'tirâ yâ'âro weerâ Ô'âkî hi makire iatîma. Naá yâ'âro weesére bahúe'kâ iatîrâ, kîf pi'to niî sî'ritima. ²¹ Âyuró weerâ pe'le kîf pi'to siru tuúma. Naá tohô weeká, niî pe'tise naá weesére “Ô'âkî hi iaró noho weemá”, bahú yoaropi niî masí no'o'!

João wamê yeegi Jesu yeére uúkú'ke nií'

²² Jesu Nicodemore uúkúka be'ro Judéia wamêtiropi ísâ kîî bu'eráre si'orí wa'áwî. Toopíre masaré wamê yeerã, yoâ kurekãpita niíwi. ²³⁻²⁴ João wamê yeegi kîîre bu'íri da'rerí wi'ipi sôroátoho diporo kîî kē'ra wamê yeegi weewí Enó wamêtiri makapi. Enó Salí wamêtiropi pi'to niíwi. Toopíre diá pahírí maa niíwi. Masá kîî tiropi wamê yee dutirá wa'áwã.

²⁵ Kîî tohó weerí kura ni'ká nîmi João bu'esére siru tuúrá ni'kí Judeu masi me'ra di'sâ soo wã'kokarã niíwã. Judeu masa koe wiáse noho me'ra di'sâ sookarã niíwã.

²⁶ Tohó wa'áka be'ro kîî bu'erá Joãore niikarã niíwã:

—Ísãre bu'egí, sô'ó niika tero Jordão siãkihípi mi'í me'ra ni'ki, Ísãre mi'í werê'ki ni'kãroakãre kîî wamê yeegi weeãmi. Nií pe'tirá kîîre siru tuúrá weeãma.

²⁷ João naãre yi'tíki niíwî:

—Ô'ákí hi dutítikã, masá kîîre siru tuúti boosama. ²⁸ Misã yi'í werê'kere tí'ó tohawi. Yi'í “Ô'ákí hi besé'ki meheta nií’”, niíwi. Yi'í kîî diporo o'ôo' yuu mi'ta'ki nií'. ²⁹ A'tíro pe'e nií'. Ni'kí amúkã di'teká, kîî nimó kîî yagó se'saro niísamo. Kîî me'rakí hi kîî di'teká í'yãgi, e'katí tamusami. Jesu a'rí amúkã di'té'ki weeró noho niími. Masá kîîre siru tuúrá kîî nimó weeró noho niíma. Tohó weégi yi'í kîî me'rakí hi masá kîîre siru tuúkã í'yãgi, e'katí tamu'. ³⁰ Masá í'yóropi kîî siãpe me'ra yi'í bu'ipi wa'ãgisami. Yi'í pe'e mehó niigi tohagísa', niíki niíwî João kîî bu'eráre.

Ô'ákí hi maki í'mí sekí hípi a'tí'ke nií'

³¹ João kîî bu'eráre nií nemoki niíwî taha:

—Jesu í'mísepi a'tí'ki nií pe'tirá yi'rióro niími. A'tí di'takí hi a'tokáhásere uúkúsami. Í'mísepi a'tí'ki pe'e nií pe'tirá yi'rióro niími. ³² Kîî í'mísepi í'yã'kere, kîî tí'ó'kere uúkúsami. Neê ni'kí kîî uúkúseere êho peótisami.

³³ Tohó niímikã, ni'karérã kîîre êho peóma. Naã kîîre êho peórã, “Ô'ákí hi diakí híta uúkúmi”, nií í'yomá. ³⁴ Ô'ákí hi Jesu Cristore Espírito Santore kió yi'rikã weéki niíwî. Tohó weégi kîî paki yeére uúkúmi. ³⁵ Ô'ákí hi kîî makiré ma'ígi, nií pe'tisere, nií pe'tirãre dutí masisere o'óki niíwî. ³⁶ Kîî makiré êho peórã noho katí nu'kusere kiómã. Kîîre êho peó si'ritirá pe'e Ô'ákí hi tiropi wa'ásomo. Ô'ákí hire ipíti bu'íri da'rê no'orásama.

Jesu Samariakôho me'ra uúkú'ke nií'

4 ¹⁻³ Pãharã masá Jesuré siru tuúwã. João wamê yeegi yi'rióro ísã Jesu bu'erá pe'e masaré wamê yeewi. Jesu kîî basi naãre wamê yeetiwi. A'té, pãharã masá siru tuúse, wamê yeese kitire fariseu masa tí'ókãrã niíwã. Tee kitíre tí'ópã niígi, Jesu Judéiapi nií'ki Galiléiapi wa'áwî.

⁴ Toopí wa'ãgi, kîî Samaria di'tapi yi'rí wã'kawî. ⁵ Tíí di'tapire Sicar wamêtiri makapi etãwî. Tii maká pi'to diporókí hi Jacó kîî makí Joseré o'ôka di'ta niíwi. ⁶ Toopí akó waarí pee Jacó kîî weéka pee niíwi. Jesu toó yi'riãgi, kari butiã wa'áwî. Tohó weégi daharí tero niikã tii peé sumútohopi soógi ehã nuhawî.

⁷⁻⁸ Kîî toopí duhirí kura ísã ba'asé duúrã wa'arã makãpi pi'áawi. Ísã toopí niirí kura ni'kó numiô Samariakôho tii peépire akó waágo etãko niíwô. Jesu koôre niíki niíwî:

—Yi'íre akó tíãya.

⁹Koô kîî re yi'tîko niwô:

—De'ró weégi mi'î Judeu masi niîmigi, yi'î Samariakôhore akó sêrití? niîko niwô. Tiítapire Judeu masa Samaria di'takâharâ me'ra neê a'mé si'atikûkârâ niwâ. Teé bu'iri kîî re tohó niîko niwô.

¹⁰Jesu niîki niwî:

—Mi'î Ô'âkî hi masaré o'osére masítisa'. Yi'î kê'rare masítisa'. Mi'î masígo pûrikâ, yi'î re sêri boópâ. Mi'î sêrikâ, yi'î pe'e akó katisé o'osére o'ô boopâ.

¹¹Koô niî nemoko niwô taha:

—Yê'é me'ra mi'î akoré waa mií boosari? A'ti peé î'kiá niî'. No'opí mi'î akó katisé o'osére boka boósari? ¹²Marî yêki Jacó a'ti peékâhasere si'rîki niwî. Kîî pô'râ, kîî yarâ ekarâ kê'ra si'rîkârâ niwâ. Kîî marîre a'ti peére kûûki niwî. Mi'î pe'e kîî nemoró niîti?

¹³Kîî koôre yi'tîki niwî:

—Niî pe'tirâ a'ti peékâhase akoré si'rîrâ, opâturi ako wiórâsama. ¹⁴Yi'î o'osé pe'ere si'rîrâ, neê ako wiósome. Naâpire naa yeé ehêri pô'rariپی akó a'mâ biro nu'kuro weeró noho niîrosa'. Naâ katí nu'kukâ'râsama.

¹⁵Koô kîî re niîko niwô:

—Too pûrikâre yi'î re teé akoré o'ôya. Mi'î yi'î re o'okâ, yi'î ako wiósome. Tohó niîká a'ti peépire akó waá si'rigo î'yâ nu'kusome, niîko niwô.

¹⁶Jesu koôre niîki niwî:

—Mi'î marapire pihígo wa'âya.

¹⁷Koô kîî re yi'tîko niwô:

—Yi'î marâpi marigó niî'.

Jesu koôre niîki niwî:

—Mi'î “Marapí moó” niîgo, diakî híta yi'tiápi. ¹⁸Mi'î ni'kâmukârâ imiá me'ra marâpiti yâ'ako niîmiwi. Ni'kâroakâ mi'î kiogí mi'î marapi diakî hí niîtimi. Mi'î uúkuse diakî híta niî'.

¹⁹Tohó niîká ti'ôgo, Jesuré niîko niwô:

—Mi'î Ô'âkî hi yee kiti werê mi'tagi niísa'. ²⁰Îsâ yêki simiá Samariakâharâ síkî îrigípi Ô'âkî hire êho peókârâ niwâ. Misâ Judeu masa pe'e “Jerusalépi Ô'âkî hire êho peóro íá”, niî wâkû', niîko niwô.

²¹Jesu koôre niîki niwî:

—Yi'î uúkusere ti'oyá. Kâ'roakâ di'sá' síkî îrigípi wa'âtimirâ, Jerusalépi wa'âtimirâ misâ Ô'âkî hire êho peoátoto. ²²Misâ Samariakâharâ misâ êho peósere âyuró ti'o masítisa'. Îsâ pûrikâ îsâ êho peósere masí'. A'tíro niî'. Masaré yi'ríoákihi Judeu masi niîgisami. ²³Êho peóri kura etârosa'. Ni'kâroakâre niî toha'. Masâ Ô'âkî hire diakî híta êho peórâ naa yeé ehêri pô'rariپی êho peórâsama. Ô'âkî hi kîî re êho peórâre tohó êho peókâ iasamí. ²⁴Ô'âkî hi bahutígi niîmi. Kîî re êho peórâ ehêri pô'rariپی diakî híta êho peóro íá'.

²⁵Koô kîî re niîko niwô:

—Yi'î masí'. Messia, Ô'âkî hi kîî besé'ki Cristo, a'tígisami. Kîî a'tígi, marîre niî pe'tisere werêgisami, niîko niwô.

²⁶Tohó niîká ti'ôgi, koôre niî bahurê'ki niwî:

—Yi'î mi'î me'ra uúkûgi Ô'âkî hi besé'kita niî'.

²⁷Naâ a'tíro niirí kura îsâ ba'asé duúrâ ehâ'kârâ Jesu tirópire etâwi. Îsâ Jesu numiô me'ra uúkûkâ î'yârâ, î'yâ maria wa'âkâti. Neê ni'kipéta kîî re “Yê'e nohóre íágo weeáti? ou yê'e nohókâhasere uúkûrâ weeáti?” niî sêri yâ'atiwi.

²⁸Īsâ naâ tiropi etaká ĩ'yâgo, koô akó waatihire toopíta dipókâ!, makâpi wa'â wa'âwô. Toopire etâgo, masaré werêko niîwô:

²⁹—Misâ kê'ra ĩ'yârâ a'tiá. Sô'ó, ni'kí imí niíámi. Kĩĩ yi'ĩ de'ró weé'kere masí pe'okâ'mi. Kĩĩ Ô'âkĩ hi besé'kita niísari baa? niíko niîwô.

³⁰Be'ró koô tohó wereká ti'órâ, naâ Jesu tirópi ĩ'yârâ a'tíkārâ niîwâ.

³¹Naâ a'tirí kura ĩsâ Jesuré ba'asé ekárâ weemiwi.

³²Kĩĩ ĩsâre niîwí:

—Yi'ĩ ba'asé kiosére misâ masítisa'.

³³Tohó niiká ti'órâ, ĩsâ kĩĩ bu'erâ “Âpêrâ kĩĩre ba'asé eká tohapari?” nií a'mêri sêri yâ'awi.

³⁴Jesu ĩsâre niîwí:

—Ô'âkĩ hi yi'ĩre o'ôo'wí. Yi'ĩ kĩĩ iaró weégi weé'. Kĩĩ wee dutí'kere weé pe'ogi, yi'ĩ ba'âgi weeró noho ti'ó yâ'a'. ³⁵Misâ a'tíro nií wákú': “Ba'pâritise muhipûri di'sá' otesé dikâtiatoho.” Yi'ĩ pe'e ĩ'yaká maa, pupí yâiropi weé'. Jesu a'tíro uúkúgi, masaré uúkúgi weewí. Naâ kĩĩ uúküsere êho peoátoho kâ'rô di'sá' niígi, tohó niîwí. ³⁶Otê'kere tí 'rerí masi kĩĩ da'rá'ke wapa wapa yeé no'osami. Ā'rí da'ragí weeró noho masaré êho peókâ weegí kê'rare yi'ĩ wapa yeégisa'. Êho peorâ, naâ katí nu'kukâ'râsama. Neé waro werê mi'ta'ki, âpi werê nemo turia wâ'kagi naâ weresére êho peókâ ĩ'yârâ, naâ piârâpita e'katírâsama. ³⁷Masâ uúkú wiaro noho a'tíro nií: “Ni'kí neé waro otêsami. Be'ró tee dikáre miiri masi âpi niísami taha.” ³⁸Misâ yi'ĩ bu'erâ teé weeró noho nií'. Âpêrâ Ô'âkĩ hi yeekâhasere werê mi'takārâ niîwâ. Ni'kâroakâre yi'ĩ misâre naâ werê mi'ta'kere werê nemo dutigi o'ôo'. Misâ weresé me'ra naâre yarâ wa'aká weerâsa', niîwí Jesu.

³⁹Samariakôho koo yaá makakâharâre a'tíro niíko niîwô:

—Sô'ó niíki nií pe'tise yi'ĩ weé'kere masí pe'okâ'mi. Koô tohó niiká ti'órâ, pâharâ kĩĩre êho peówâ. ⁴⁰Tohó weerâ Jesu tirópi a'tí, kĩĩre naâ tiropi toha dutíwâ. Kĩĩ naâ tiropire piá nimi tohá ke'awí. ⁴¹Be'ró Jesu kĩĩ weresére ti'órâ, pâharâ êho peó nemowâ. ⁴²Be'ró numiôre niîwâ:

—Īsâ mi'ĩ werê'ke me'ra di'akí kĩĩre êho peó wee'. Īsâ basi kĩĩ uúküsere ti'oápi. Tohó weerâ kĩĩre êho peó'. Īsâ masí'. Diakí híta niípâ. Kĩĩ Ô'âkĩ hi besé'ki a'ti nukúkâkâharâ masaré yi'riôgi niími, niîwâ koôre.

Jesu wiôgi dokakĩ hi makire yi'riô'ke nií'

⁴³Piá nimi Samariakâharâ me'ra niíka be'ro Jesu Galiléia di'tapi wa'âwí.

⁴⁴Too dipóro a'tíro niîwí Jesu:

—Ô'âkĩ hi yee kiti werê mi'tagire kĩĩ yaá di'takâharâ êho peótisama.

⁴⁵Tohó niímikâ, kĩĩ yaá di'ta Galiléiapi etaká, masâ tookâhârâ pe'e kĩĩre âyuró yê'êwâ. Naâ kê'ra Jerusalépi Judeu masa bosé nimi Páscoa ĩ'yârâ ehâkârâ niîwâ. Toopí Jesu kĩĩ weé ĩ'yo'kere ĩ'yâkârâ niîwâ. Tohó weerâ kĩĩre êho peówâ.

⁴⁶Jesu Galiléiapi ehâgi, Canâpi akó nií'kere kĩĩ vinho weéka makapi opâturi dahâwí. Tii makâpire ni'kí Galiléia di'ta wiôgi dokakĩ hi niîwí. Kĩĩ, kĩĩ makí do'âtigire Cafarnaupi kióki niîwí. ⁴⁷Kĩĩ, Jesu Judéiapi nií'ki Galiléiapi etaápi' niise kitire ti'ôgi, Jesu tirópi a'tíki niîwí.

—Yi'ĩ makire yi'riôgi a'tiá. Kĩĩ wêrigípi niíámi, niîwí.

⁴⁸Jesu kĩĩre niîwí:

—Misâ yi'ĩ weé ĩ'yotikâ maa, êho peó wee'.

⁴⁹Kĩĩ do'âtigi pakí pe'e Jesuré niîwí:

—Wiôgi, pahá yã'aya. Te'á keêro yî'f maki wēriátoho diporo.

⁵⁰ Jesu kîîre niîwî:

—Mi'f yaá wi'ipi tohágisa'. Mi'f maki katísami, niîwî. Kîî Jesu tohó niisére ti'ôgi, kîî yaá wi'ipi toháa wa'áwî. ⁵¹ Kîî ehâgiti weerí kura kîîre da'rá ko'terá ma'âpi pōo tēri, kîîre werêkārā niîwā:

—Mi'f maki katiámi.

⁵² Naá weréká, “De'ró niiká kîî áyú ni'kati?” niî sēri yã'aki niîwî. Naá “Yamíka' daharí tero be'ro uhá'ke surú no'oami”, niîkārā niîwā.

⁵³ Naá weréká, kîî “Jesu yî'f re tíí horata 'Mi'f maki katísami', niíami”, niîki niîwî. Tohó weérā niî pe'tirā kîî, kîî yaá wi'ikāharā Jesuré êho peókārā niîwā.

⁵⁴ Tíí di'ta Galiléiapire akó niî'kere vinho kîî dika yuúka be'ro wiôgi makire yî'riôgi, Jesu piáti kîî tutuasé me'ra weé i'yogi weewí. Judéia di'tapi niî'ki dahâgi, teeré weewí.

Jesu sihá masitigire yî'rió'ke niî'

5 Wiôgi dokakî hi makire yî'rióka be'ro Jesu Jerusalépi Judeu masa bosé nimi i'yâgi mahâmi tohawî taha. ² Jerusalére sã'ri sãáka sã'riropire ni'ká sope Ovelha wamêtiri sope niîwî. Tii sopé pi'to naá u'ará tirá apóka pee niîwî. Tii peé hebreu masa yee uúkuse me'ra Betesda wamêtiri. Tii peé sumútohopire ni'kāmukāse tükuri ti'âya marisé tükuri niîwî. ³⁻⁴ Tee tükúripi páharā do'âtirā nukúkāpi kúyawá. Kapêri i'yâtirā, opa yuríri síhará, tohó niiká sihá masitirā niîwā. Tii ditárapire wákútiro ni'karétiri Ô'ákî hire weré ko'tegi i'mî sekî hi dihatá mihápi'. Dihatá, akoré a'mé yã'aká wee mihápi'. Kîî tohó weéka be'ro tii peépi doké yôha mi'tagi yî'rió no'opi'. Tohó weérā naá kîî yî'riósere ko'tērā, toopí kúyákārā niîwā. ⁵ Toopíre ni'ká do'átigi niîwî. Trinta e oito ki'mari wa'ákarō niîwî kîî do'âti wã'koka be'ro. ⁶ Jesu tii ditára tiro yî'riká'gi, toopí kúyagíre i'yáwî. Kîî yoaká do'âtiká i'yâgi, kîîre sēri yã'awî:

—Mi'f yî'rió no'o sí'risari? niîwî.

⁷ Kîî Jesuré yî'tiwí:

—Wiôgi, yî'f re neé wee tamúgi marimí. Niî pe'tisetiri akó a'mé yã'ari kura yî'f tii peépi doké yôha sí'rikā, âpêrā yî'f diporo doké yôha mihawā.

⁸ Jesu kîîre niîwî:

—Wã'ká ni'kaya. Mi'f kúyaróre tuu tōré, wa'ágisa'.

⁹ Kîî tohó niirí kurata yî'rió no'o'kipi tohawí. Be'ró wã'ká ni'ka, kîî kúyaróre tuu tōré, sihá ni'kawî. Kîîre yî'rióka nimi saurú niîwî. ¹⁰ Tohó weérā yî'rió no'o'ki kîî kúyá'karore o'maká i'yārā, Judeu masa wiōrā kîîre niîkārā niîwā:

—De'ró weégiti mi'f ni'kaká maríre soo dutíka nimi saurú niîmikā, mi'f kúyaróre o'má sihati? Maríre tohó wee dutí wee'.

¹¹ Kîî naäre yî'tíki niîwî:

—Yî'f re yî'rió'ki “Mi'f kúyaróre tuu tōré, o'má wã'kagisa'”, niíami.

¹² Naá kîîre niîkārā niîwā:

—Noa nohó mi'f re tohó wee dutiáti?

¹³ Kîî Jesuré masítiki niîwî. Jesu sihá masitigire yî'rióka be'ro páhará masá wa'teropi moré su'u wã'kawî. Tohó weégi kîîre i'yã masitiki niîwî.

¹⁴ Be'ró Jesu Ô'ákî hi wi'ipi kîîre boka ehâgi, niîwî:

—Áyuró weeápa. Mi'f yî'rió no'o'kipi niî'. Opáturi yã'áro wee nemoákihipa. Mi'f yã'áro wee nemógi, nemoró yã'áro yî'rigísa', niîwî.

¹⁵ Jesu tohō niiká ti'ógi, Judeu masa wiôräre werêgi wa'âki niîwî:
—Yi'î re yi'rió'ki Jesu wamêtiki niîámi. ¹⁶ Kîî tohō niiká ti'órã, Judeu
masa wiôrá Jesu kîî saurú niiká masaré yi'rió'ke kitire masikãrã niîwã.
Tohō weérã kîî me'ra uâ ni'ka, kîî re wêhé sî'rikãrã niîwã.

¹⁷ Jesu naäre niîwî:

—Yi'î paki da'rá nu'kukã'mi. Yi'î kê'ra da'rá nu'kukã', niîwî Jesu.

¹⁸ Saurú niiká da'ra dutísere Jesu yi'ri ni'kase bu'iri wiôrá kîî re wêhé
sî'riwã. Be'ró kîî Ô'âkî hire “Yi'î paki niîmi” niisére ti'órã, nemoró kîî re
wêhé sî'riwã. “Kîî tohō niigi, Ô'âkî hita niî', niigi weemi”, niîwã.

Jesu Cristo kîi yeé kitire weresé niî'

¹⁹ Jesu naäre niîwî:

—Diakî hí misãre werêgiti. Yi'î Ô'âkî hi maki yi'î se'saro apêye noho
wee masí wee'. Yi'î paki weesére i'ya'. Teé di'akîre weé'. A'tíro niî'.
Niî pe'tise yi'î paki weesére yi'î kê'ra weé'. ²⁰ Yi'î re ma'ígi, yi'î paki
niî pe'tise kîî weesétisere i'jomí. Ni'kãroakã sihã masitigire yi'rió'ke
nemoró be'ropíre weegísami. Misã teeré i'ya' mariarãsa'. ²¹ Yi'î paki
masá wêrí'kãrãre masomí. Kîî weeró noho yi'î kê'ra yi'î masó sî'rirãre
masogísa'. ²²⁻²³ Yi'î paki masá weesétisere besetimi. Yi'î pe'ere masaré
“Áyuró weemá” ou “Yã'ãro weemá” niî, bese dutíwî. Niî pe'tirá yi'î
pakíre áyuró uúkúma. Yi'î kê'rare áyuró uúkúato niigi yi'î re masaré bese
dutfmi. Yi'î re áyuró uúkútirá, yi'î re o'ôo'ki kê'rare áyuró uúkútima.

²⁴ Diakî híta misãre niigiti. Yi'î niisére ti'orã, yi'î re o'ôo'kire êho peórã
katí nu'kusere kiomá. Naã bu'iri da'rê no'osome. Naã pekã me'epi wa'ã
boo'kãrã yi'ri wetí tohama. ²⁵ Diakî híta misãre niigiti taha. Kã'roakã
di'sá' Ô'âkî hire moorã yi'î re êho peoátoho. Naã êho peóri kura niî toha'.
Yi'î uúküsere ti'ó, teeré weerã katí nu'kukã'rãsama. ²⁶ Yi'î pakita masaré
katí nu'kusere o'ô masimi. Kííta masaré katí nu'kukã'wî dutígi yi'î re
o'ôo'mi. ²⁷ Ô'âkî hi yi'î re masaré bese dutísere kúúwî. Yi'î kîî makí masá
weeró noho ipitígi niî tíhagi, masaré besé'. ²⁸ Misã a'teré ti'órã ikiátikã'ya.
Ni'ká nîmi niî pe'tirá wêrí'kãrã yi'î uúküsere ti'orã sama. ²⁹ Teeré ti'órã,
masã peeripi ni'kãrã masá pe'tia wa'ãrã sama. Áyuró weeséti'kãrã katí
nu'kuahã masarã sama. Yã'ãro weé'kãrã pe'e bu'iri da'rê bahurió no'oahã
masarã sama niîwî Jesu.

Jesu Cristo “A'tíro weé i'yoise me'ra yi'î paki diakî híta yi'î re o'ôo'wî
niisére i'yo'” niisé niî'

³⁰ Jesu wiôräre niî nemowî taha:

—Yi'î basi, yi'î se'saro masaré bese masítisa'. Yi'î paki iaró, kîî dutíro
noho yi'î besé'. Yi'î iaró weé sî'risere weé wee'. Yi'î paki yi'î re o'ôo'ki iaró
weé'. Tohō weégi yi'î besesé keoró niî'. ³¹ Yi'î basi yi'î weesére áyuró uúkúkã,
“Mí'î uúküse wapa mari'î”, niî boosa'. ³² Ápí niîmi yi'î uúküsere “Áyú niî”
niigi. Kîî tohō niigi yi'î paki Ô'âkî hita niîmi. Kîî yi'î re “Mí'î weesé áyú
niî” niisé pürikã, wapatí'. ³³ Misã João wamê yeegipire yeekãhãsere sêri yã'a
dutrã o'ôo'kãrã niîwî. Kîî keoró yi'tíki niîwî. ³⁴ Yi'î, yeekãhãsere masá áyuró
uúkúato niisére a'mãgi meheta weé'. Misã yi'rikã ia sãá'. Tohō weégi a'tíro
uúkú'. ³⁵ João s'íoo' mi'tagi weeró noho niîwî. S'íoo'kaha marikã i híro, áyuró
bo'rê yuusa'. Teé bo'rê yuuse weeró noho yee kitíre áyuró i'yowí'. Misã kîî
uúküsere ti'órã, yoátikã teeré e'katíwî. ³⁶ Yi'î weé i'yo'ke João uúkú'ke nemoró
wapatí'. Yi'î paki wee dutí'ke niî'. Tohō weesé me'ra yi'î paki diakî híta yi'î re
o'ôo'wî niisére i'yo'. ³⁷ Tohō niiká yeekãhãsere yi'î paki, yi'î re o'ôo'ki áyuró

uúkūmi. Misâ Ô'âkî hi uúkūsere ti'ó wee'. Kîî bahusére i'yá wee'. ³⁸Tohô niiká yi'î re kîî o'ôo'kire êho peó wee'. Tohô weéro kîî uúkūse misâre sâhá wee'. ³⁹Misâ katî nu'kusere bokarása' niîrâ, Ô'âkî hi yee kiti ohâka pûrire wio pesásê me'ra bu'ê nu'kukâ'. Misâ tii pûrîkâhasere bu'êrâ, yee kitîreta bu'ê'. ⁴⁰Misâ katî nu'kusere iamîrâ, yi'î re êho peó sî'ri wee'.

⁴¹Masá yi'î re âyuró uúkūkâ iá wee'. ⁴²Yi'î misâre i'yâ masi'. Misâ Ô'âkî hire ma'í wee'. ⁴³Yi'î, yi'î paki iaró a'topîre a'tîwi. Tohô weemîkâ, misâ yi'î re iá wee'. Apí kîî iaró a'tigí pe'ere misâ iarása'. ⁴⁴Misâ basita misâ weesére a'mêri "Áyú", niî kûya'. Ô'âkî hi ni'kí niigí "Áyú" niisê pe'ere a'má wee'. Tohô wee kûyará, de'ró weé misâ yi'î re êho peó boosari? ⁴⁵Misâ "Kîî pakipîre werê sâagisami", niî wâkûtikâ'ya. Misâ êho peó'ki Moiséta misâre werê sâagisami. Misâ a'tîro wâkût': "Moisé dutî'kere keoró wee'. Tohô weerâ i'mîsepi wa'ârâsa'", niî wâkût'. ⁴⁶Misâ kîî ohâ'kere êho peórâ pûrikâ, yi'î kê'rare êho peó boosa'. Moisé kîî ohâ'ke, yee kitîta niîwi. ⁴⁷Kîî yi'î re ohâ'kere êho peótîrâ, de'ró weé misâ yi'î uúkūsere êho peó boosari? niîwî Jesu.

Jesu ni'kâmukâsetiri mil imiaré eká'ke niî'

(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Lc 9.10-17)

6 Jerusalépi sihâ masitigire yi'rióka be'ro Jesu Galiléiapi dahâ tohawí taha. Toopí niígi, Galiléiakâha ditara apé pâ'repi pê'âwî. Tii ditârata Tiberiade wamétiwi. ²Masá kîî weé i'yose me'ra do'âtîrâre yi'riókâ i'yârâ, pâhará siru tuúwâ. ³Îsâ apé pâ'repi pê'atârâ, îrigípi mihâa, duhíwi. ⁴Tiítare Judeu masa bosê nimi wa'aátoto Páscoa kâ'roákâ di'sawí. ⁵Jesu pâhará masá kîî re siru tuúkâ i'yâgi, Filipere niîwî:

—No'opí marí â'râ pâharâre ekaátehere ba'asê duúrâ wa'ârâsari?

⁶Filipere de'ró yi'tigísari? niígi, tohó sêri yâ'awí. Jesu pe'le kîî weeátehere masí yuu tohaki niîwî. ⁷Filipe kîî re yi'tiwí:

—Oito muhipûri da'rasé wapa naâre marí páu duu ekákâ, neê ba'â bokatisama.

⁸Kîî tohó niiká ti'ógi, îsâ me'rakî hi André, Simão Pedro akabihí Jesuré niîwî:

⁹—A'toré ni'kí wi'magí niîmi. Kîî ni'kâmukâse páu cevada me'ra weé'kepare kiomí. Tohó niiká wa'í piará kiomí. A'té ba'asê â'râ pâharâre neê se'sásome, niîwî.

¹⁰Kîî tohó niiká ti'ógi, Jesu niîwî:

—Naâ niî pe'tîrâre duhí dutiya. Naâ duhiró âyuró taâtiwi. Tohó weerâ niî pe'tîrâ duhíwâ. Ni'kâmukâsetiri mil imiá niîwâ. ¹¹Be'ró Jesu pâuré mií, Ô'âkî hire "Áyú" niîwî. Tu'â eha ni'ko, îsâre o'ôwî. Be'ró îsâ masá niî pe'tîrâre etiwí. Meharóta wa'í me'ra kê'rare weewí. Îsâ naâ ba'â sî'riro ehâ tu'aro naâre etiwí. ¹²Naâ ba'â yapîka be'ro Jesu îsâre niîwî:

—Naâ ba'â di'ase kô'orí niígi, teerê see sâáya, niîwî.

¹³Ni'kâmukâsepara páu niîmi'ke îsâ ba'â di'a'kere see sâákâpi maa, doze pi'seri mu'musé pi'seri wihawí. ¹⁴Masá Jesu tohó weeká i'yârâ, kîî re niîwâ: —"Ô'âkî hi yee kiti werê mi'tagi a'tiákihi niíapi!" niî'ki â'ritá niî ti'sami.

¹⁵Naâ kîî re ipítî tutuaró me'ra miáa, wiôgi sôróo sî'rimiwa. Kîî pe'le naâ tohó weé sî'risere i'yâgi, kîî se'saro niî sî'rigi îrigípi mihâa wa'âwî.

Jesu akó bu'ipi sihâ wâ'ka'ke niî'

(Mt 14.22-27; Mc 6.45-52)

¹⁶Be'ró na'í ke'la wâ'katiri kura îsâ ditârapi bu'áawi. ¹⁷Bu'atá, Cafarnaupi wa'ârâ yukúsiipi mihâ sâha, tii ditârare pê'â ni'kawí. Na'íka be'ropi

niŋwi. Jesu títare bahutŋwí yuhûpi. ¹⁸Īsâ pē'arí kura wī'ró ipítí wēē tuu wā'katiwi. Tohô wa'aká, pā'kôri pakasé wā'kawí. ¹⁹Īsâ yoaró ni'kāmukāse quilômetro wa'áka be'ro Jesu ĩsâ tiropi a'tígi, akó bu'ipi sihá wā'katiwi. Kīĭre ĩ'yārā, ipítí ikiáwi. ²⁰Kīĭ ĩsāre niŋwī:

—Yi'f niŋ'. Uítikā'ya, niŋwī.

²¹Īsâ kīĭre mihá sāha dutiwi. Kīĭ sāháaka be'ro ĩsâ wa'aró apé pā'repi maatá ehâ bakeo'wi.

Masá ditāra sumútohopi kō'ó'kārā Jesuré a'masé niŋ'

²²Ape nimí masá apé pā'repi tohá'kārā niŋ tiopihi me'ra ĩsâ pē'á'kere masíkārā niŋwā. Tohô niiká “Jesu kīĭ bu'erá me'ra wa'átiami”, niikārā niŋwā. ²³Naá tohô niŋ kūyari kura apēye yukŋsipawi etākaró niŋwi. Jesu kīĭ pakiré “Āyú” niika be'ro teepawí ĩsâ ba'á'karopi etākaró niŋwi. Teé Tiberiadekāhasepawi niikaró niŋwi. ²⁴Be'ró masá apé pā'repi tohá'karā Jesu, kīĭ bu'erá mariká ĩ'yārā, a'tiro weekārā niŋwā. Teé yukŋsipawipi mihá sāha, Cafarnaupi Jesuré a'mārā a'tíkārā niŋwā.

Jesu masaré weresé niŋ'

²⁵Naá tí pā'repi pē'ahārā, Jesuré boka ehárā, kīĭre sérí yā'awā:

—Wiôgi, de'ró niiká mi'f pē'ahaátí a'topíre?

²⁶Jesu naāre yi'tiwí:

—Diakí híta misāre niŋgiti. Misá pāu ba'á yapí'kārā niŋ yuurā yi'f re a'mâ. Yi'f tutuaró me'ra weé'ke pe'ere de'ró niŋro weeátí? niŋ tí'o masítisa'.

²⁷Misá ba'asé di'akíre wapá ta'a sī'rírā, da'ratíkā'ya. Teé maatá pe'tisé niŋ'. Apēye ba'asére a'māya. Teé katí nu'kuse o'osé niŋ'. Teeréta yi'f Ô'ákí hi makí masí weeró noho ipítígi misāre o'ôgisa'. Ô'ákí hi yi'f paki yi'f re kīĭ o'ô'ki niisére misāre ĩ'yó tohawí.

²⁸Naá kīĭre sérí yā'awā:

—De'ró weerásari ĩsâ Ô'ákí hi wee dutí'kere āyuró wee yapá da'reo sī'rírā?

²⁹Jesu naāre yi'tiwí:

—Ô'ákí hi misāre wee dutí'ke a'tiro niŋ'. Yi'f re kīĭ o'ô'okire ēho peó dutimi.

³⁰Naá kīĭre sérí yā'awā:

—Yē'e nohó me'ra ĩ'yogísari ĩsâ mi'f re ēho peókā? De'ró bahusé weegísari? ³¹Marí yēki simiá maná wamētisere ba'ákārā niŋwā. Ô'ákí hi yee kiti ohāka pūripi niŋro nohota teé ba'asé i'mísekāhasere kīĭ o'ô'ke niikaró niŋwi, niŋwā Jesuré.

³²Kīĭ naāre yi'tiwí:

—Diakí híta misāre niŋgiti. Moisé i'mísekāhase ba'asére o'ô'tiki niŋwī naāre. Yi'f paki pe'e o'ô'ki niŋwī. Kífta masaré ba'asé i'mísekāhase, diakí híkāhasere o'ô'mi. ³³Ba'asé i'mísekāhase i'mísepi dihátí'ke niŋ'. Masaré katí nu'kukā weé'.

³⁴Naá kīĭre niŋwā:

—Wiôgi, teé ba'asére ĩsāre o'ô nu'kukā'ya.

³⁵Jesu naāre niŋwī:

—Yi'fta ba'asé i'mísekāhase niŋ'. Katí nu'kukā weé'. Yi'f re ēho peó siru tuúgi neé ihá boásome. Neé ako wiósome. A'tiro niŋ'. Ba'á yapígi ihá boátimi. Sī'rí yapígi ako wiótimi. A'té weeró noho yi'f re ēho peorá yapírā weeró noho āyuró tí'ó yā'a nu'kurāsama. ³⁶Yi'f too dipóro niŋ'karó nohota

yi'ŋre i'lyâmira, misâ êho peó wee'. ³⁷Ni' pe'tirā yi'ŋ paki o'ô'kārā yi'ŋre êho peósama. Yi'ŋre naâ êho peókā, naāre yē'etikā weesomē. ³⁸I'mîsepi ni'ŋki yi'ŋ iaró weégi a'títiwi. Yi'ŋre o'ô'ki dutiró pe'ere weégi a'tíwi. ³⁹Ki'ŋ a'tíro iamí. Ki'ŋ yi'ŋre o'ô'kārāre bahuriókā iatími. Naâ pekā me'epi wa'aká iatími. Be'ropí a'ti imí koho pe'tiká, yi'ŋ naāre masoká iasamí. ⁴⁰Yi'ŋre o'ô'ki a'tíro weekā iamí. “Ni' pe'tirā yi'ŋre êho peórā katí nu'kukā'rāsama”, ni'ŋmi. Yi'ŋ a'ti imí koho pe'tiká, naāre masogísa, ni'ŋwí Jesu.

⁴¹Jesu “Yi'ŋ i'mîsepi dihátiki ba'asé weeró noho niigí ni'ŋ” niiká tí'órā, Judeu masa wiórā ki'ŋ me'ra uā wa'āwā. ⁴²A'tíro ni'ŋwā:

—Ā'rí tohó uúkūgi, Jesu José makí meheta ni'ŋti? Ki'ŋ pakí, ki'ŋ pakoré marí masí!. De'ró weégi ki'ŋ “I'mîsepi ni'ŋki dihátíwi”, ni'ŋti?

⁴³Naâ tohó niiká tí'ógi, Jesu ni'ŋwí:

—Yi'ŋre uukahátikā'ya. ⁴⁴Neê ni'ŋki naâ iaró yi'ŋre siru tuú masitisama. Yi'ŋre o'ô'ki yi'ŋ paki naâ yi'ŋre êho peókā ia sāami. Ki'ŋ ia sāá'kārā di'akí siru tuú masisama. Yi'ŋre siru tuúrāre a'ti imí koho pe'tiká, masogísa'. ⁴⁵Ō'ākí hi yee kiti weré mi'tarā a'tíro ohākārā ni'ŋwā: “Ō'ākí hi ni'ŋ pe'tirāre bu'égisami.” Tohó weérā ni'ŋ pe'tirā yi'ŋ paki weresére tí'ó êho peórā yi'ŋre siru tuúrāsama.

⁴⁶Neê ni'ŋki masí Ō'ākí hi yi'ŋ pakire i'yâtími. Yi'ŋ ki'ŋ me'ra ni'ŋki di'akí i'yāwi. ⁴⁷Diakí híta misāre ni'ŋgiti. Yi'ŋre êho peógi katí nu'kugisami. ⁴⁸Yi'ŋ i'mîsekāhase ba'asé ni'ŋ. Katí nu'kusere o'ô'. ⁴⁹Misā yēki simiá yukí mariró, masá marirópi manāre ba'ākārā ni'ŋwā. Teeré ba'ākārā ni'ŋmirā, wēría wa'ākārā ni'ŋwā. ⁵⁰Yi'ŋ pe'e ba'asé i'mîsekāhase pe'ere uúkū. Teeré ba'ārā, katí nu'kukā'rāsama. ⁵¹Teé ba'asé i'mîsepi dihátiki yi'ŋta ni'ŋ. Teeré ba'ārā, katí nu'kukā'rāsama. Yi'ŋ ba'asé o'osé yi'ŋ ipí ni'ŋ. Yi'ŋ ipiré a'ti imí kohokāharāre katí nu'ku dutigi o'ôgiti, ni'ŋwí Jesu.

⁵²Ki'ŋ tohó niiká tí'órā, Judeu masa wiórā a'méri uúkūwā:

—De'ró weé maríre ā'rí ki'ŋ ipiré ba'à duti boosari?

⁵³Jesu naāre ni'ŋwí:

—Diakí híta misāre ni'ŋgiti. Misā yi'ŋ Ō'ākí hi maki masí weeró noho ipitígi yéé ipiré ba'átirā, yéé díre si'ritirā, katí nu'kusome. ⁵⁴Yi'ŋ ipiré ba'arā, yéé díre si'rírā pe'e katí nu'kukā'rāsama. Naâ wēría be'ro a'ti imí koho pe'tiká, naāre masogísa'. ⁵⁵Yéé ipí ba'asé waro ni'ŋ. Yéé díi si'risé waro ni'ŋ. ⁵⁶Yéé ipiré ba'agí, yéé díre si'rigí yi'ŋ me'ra ni'ŋmi. Yi'ŋ kē'ra ki'ŋ me'ra ni'ŋ. ⁵⁷Yi'ŋ paki katí nu'kugi yi'ŋre o'ô'wí. Yi'ŋ ki'ŋ me'ra katí. Tohó weégi yi'ŋ ipí ba'agíre katí nu'kukā weegíti. ⁵⁸Yi'ŋ i'mîsepikāhase ba'asé dihátikere uúkū. A'té ba'asé maná misā yēki simiá ba'ā'ke weeró noho ni'ŋ wee'. Naâ teeré ba'āmirā, wēría wa'ākārā ni'ŋwā. Yéé ipiré ba'arā pūrikā katí nu'kukā'rāsama, ni'ŋwí Jesu.

⁵⁹Jesu naāre a'teré Cafarnaupi Judeu masa nererí wi'ipi bu'êwí.

Masá Jesuré siru tuú du'u'ke ni'ŋ

⁶⁰Jesuré siru tuúrā ki'ŋ bu'esére tí'órā, a'tíro ni'ŋwā:

—Ki'ŋ weresé diāsa yi'ria!. Noá teeré tí'o masí boosari?

⁶¹Tohó uúkūsere tí'ógi, Jesu naāre ni'ŋwí:

—Misā yi'ŋ tohó uúkūsere tí'sátisari? ⁶²De'ró wa'à boosari yi'ŋ Ō'ākí hi maki masí weeró noho ipitígi opáturi too dípóro yi'ŋ ni'ŋkaropi mihāakā taha? Misā teeré i'yārā, de'ró tí'ó yā'a boosari? ⁶³Espírito Santo katisére o'ômi. Marí ipí maríre katisé o'ó wee'. Yi'ŋ ba'asé, si'risére uúkūgi,

po'peápi ehêri pō'rakāhasere uúkūgi weé'. Yi'f uúkūserere êho peórã katî nu'kukã'rāsama. ⁶⁴ Āpêrã misã tiropîre yi'f werêmikã, yi'f re êho peótima yuhûpi, niŵi Jesu.

Jesu kîi re êho peótiahãre neê waropita masî tohaki niŵi. Tohõ niikã kîi re ãpêrãre wêhe dutîgi o'oákîhi kê'rare masî tohawî.

⁶⁵ Jesu masaré niŵi:

—Tohõ weégi yi'f misãre mehêpi ni'karo nohota neê ni'kí kîi iaró yi'f re siru tuú masitisami. Yi'f paki o'ò no'orã di'akî siru tuú masisama, niŵi Jesu.

⁶⁶ Tiíta pãharã kîi re siru tuúmi'kãrã siru tuú du'ukã'wã. ⁶⁷ Naã tohõ weekã ì'yãgi, Jesu ìsã kîi bu'erãre sêri yã'awî:

—Misã kê'ra wa'ã sî'risari?

⁶⁸ Simão Pedro kîi re yã'tiwî:

—Wiôgi, ìsã noã pe'ere siru tuú boosari? Mi'f uúkūse katî nu'kusere o'ò. ⁶⁹ ìsã mi'f re êho peó toha'. ìsã masî, mi'f ayugî Ô'ákî hi besé'kita niî'.

⁷⁰ Jesu ìsãre niŵi:

—Yi'f misã dozere besewî. Yi'f tohõ weéka be'ro niîmikã, ni'kí misã me'rakî hi wãti yagî niîmi.

⁷¹ Jesu tohõ niŵi, Juda Iscariotere, Simão makire niŵi weewî. Juda ìsã me'rakî hi niîmiwî. Tohõ niîmigi, be'ropîre Jesuré ì'yã tu'tirãpîre o'òwî.

Jesuré kîi akabihîrã Judéia di'tapi mahãmi toha duti'ke niî'

7 Jesu masaré bu'êka be'ro Galiléiapi ì'yã kusiawî. Kîi Judeu masa wêherî niŵi, Judéia di'tapîre wa'ã sî'ritiwî. ² Tiítare Judeu masa yêki simiã wi'sêriakã naã weé'kere wãkû siru tuurãtirã weewã. Tohõ weerã tí bosê nîmi niíátoho diporoakã Jesu akabihîrã kîi re niŵi:

³ —A'topîre tohã ke'atikã'ya. Mi'f bu'esére siru tuúrã tiro Judéiapi toháagisa'. Toopî naãpîre weé ì'yogî wa'ãya. ⁴ Masã mi'f re masî dutigi, naã ì'yãtiropi weé ì'yotikã'ya. Mi'f teeré weé ì'yogî, niî pe'tirã ì'yóropi weé ì'yogî wa'ãya, niŵi.

⁵ Kîi akabihîrãpita kîi re êho peótiwã. ⁶ Jesu naãre niŵi:

—Yi'f no'ò iaró wa'ã masitisa'. Yi'f paki yi'f re kûú'ke ehã wee' yuhûpi. Misã pûrikãre wió wee'; no'ò iaró wa'ã masi'. ⁷ A'ti imí kohokãharã yã'ãro weerã misãre ì'yã tu'titima. Naã yã'ãro niisêti'kere werekã, yi'f re ì'yã tu'tima. ⁸ Misã bosê nîmire ì'yãrã wa'ãya. Yi'f paki yi'f re kûú'karo ehã wee'. Tohõ weégi ni'kãroakã maa yi'f a' wa'ã wee', niŵi Jesu. ⁹ Tohõ niika be'ro Galiléiapita tohákwî.

Jesu wi'sêriakã weerî bosê nîmire ì'yãgi wa'ã'ke niî'

¹⁰ Kîi akabihîrã Jerusalépi bosê nîmi ì'yãrã wa'ãwã. Be'ropî Jesu kê'ra kîi akabihîrãre siru tuú wã'kawî. Toopîre neê etãgi, masã ì'yotiwî. Kîi re masakã iatfwi. ¹¹ Tí bosê nîmi niikã, Judeu masa wiôrã Jesuré a'mãrã, “Sô'ó niiki waro no'opî niisari?” niikãrã niŵi.

¹² Jesuré pãharã masã a'tîro niikãrã niŵi. Āpêrã “Ayugî niîmi”, niikãrã niŵi. Āpêrã pe'e “Niítimi, masaré niî soogi yã'agî niîmi”, niikãrã niŵi.

¹³ Judeu masa wiôrãre úrã, niî pe'tirã ti'óropi Jesu yeekãhasere uúkūtiwã.

¹⁴ Jerusalépi bosê nîmi dekôtiri kura Jesu Ô'ákî hi wi'ipi sãhá, masaré bu'êwî. ¹⁵ Kîi bu'esére ti'órã, Judeu masa wiôrã ti'o mariãwã.

—Árî bu'etímigi, de'ró weégi toð kã'ro masíti? niŵi.

¹⁶ Jesu naäre niŵwī:

—Yi'ŋ bu'esé, yee mehéta nií'. Yi'ŋ paki, yi'ŋ re o'òo'ki yee nií'. ¹⁷No'ó Ò'ákí hi iaró weé s'i'rigi noho yi'ŋ uúküsere “Diakí híta nií’”, nií masígisami. “Ò'ákí hi dutiró bu'èmi. Kíí iaró bu'ètimi”, niígisami. ¹⁸Ni'kí kíí iaró uúkú ma'agi “Kíí äyuró uúkú me'rimi” niiká tí'ó s'i'risami. Ápí Ò'ákí hi iaró weregí pe'e masá “Ò'ákí hire äyú y'i'riami” niiká iasamí. Kíí püriká nií sooti, diakí hí uúküsami.

¹⁹Misâre Ò'ákí hi dutí'kere Moisé o'òki niŵwī. Tohó weemíká, misá neé ni'kí teé dutisére weé wee!. De'ró weerá misá yi'ŋ re wéhé s'i'riti? nií sérí yā'awī.

²⁰ Masá kíí re niŵwā:

—Noá mi'ŋ re wéhé s'i'riti? Mi'ŋ wātí sáháa no'o'ki niísa'.

²¹ Jesu naäre niŵwī:

—Sihâ masitigire saurú niiká y'i'rióká i'yâ ikiá tiharā, yi'ŋ re wéhé s'i'ri'. ²²De'ró weerá misá ikiáti? Moisé misâre a'tíro dutíki niŵwī: “Misá pó'ra imiaré ni'ká semana bahuáka be'ro naâ ò'rekihí yapa kaserore yehé kō'aya”, niíki niŵwī. Kíí tohó dutiátotoho díporo misá yēki simiá maatá tohó wee miháti tohakārā niŵwā. Apé tero naâ saurú niiká bahuá boosama. Naâ bahuáka be'ro ni'ká semana keoró saurúta nií boosa' taha. ²³Misá Moisé dutí'kere keoró weé s'i'rirā, saurú niímiká, naâ ò'rekihí yapa kaserore yehé kō'asa!. Tohó weemírā, yi'ŋ saurú niiká ni'kiré y'i'rióká i'yārā, yi'ŋ me'ra tí'sá weeti? ²⁴Bu'íkáhase bahú yoaropikáhase di'akíre i'yâ besetiká'ya. Keoró i'yâ toharāpi beseýá, niŵwī Jesu.

Jesu kíí i'mísepi a'tí'kere uúkú'ke nií'

²⁵ Jesu masaré bu'erí kura äpērā Jerusalé kāharā niŵwā:

—Á'ritá niíti naâ wéhé s'i'ri wapagi? ²⁶Kíí nií pe'tirā i'yóropi bu'ègi weemí. Naâ kíí re neé mehéká niítiamá. Apé tero weerá wiðrā á'rí Ò'ákí hi máki kíí besé'ki niími niisére èho peósari? ²⁷Á'rí Ò'ákí hi besé'ki niítisami. Kíí yaá makare marí masí!. Ò'ákí hi besé'ki niiká pürikāre, marí kíí a'tí'karopire masíti boopā, niŵwā.

²⁸ Jesu kíí bu'erí kura naâ tohó nií uúküká tí'ógi, tutuaró naäre niŵwī:

—Misá yi'ŋ re masí!, niími baa. Tohó niiká yi'ŋ a'tí'karopire masí!. Yi'ŋ iaró me'ra a'títiwi. Yi'ŋ re o'òo'ki diakí hí weegí niími. Misá kíí re masí wee!. ²⁹Yi'ŋ kíí tiropi nií'ki nií!. Tohó weégi kíí re masí!, niŵwī Jesu.

³⁰Kíí tohó niiká tí'órā, kíí re bu'íri da'rerí wi'lipi miáa s'i'rimiwā. Ò'ákí hi kúú'ke eháti yuuká, kíí re miáatiwā. ³¹Masá pähará kíí re èho peówā. A'tíro niŵwā:

—Too pürikāre Ò'ákí hi besé'ki Cristo a'tígi, á'rí weé i'yo'ke nemoró weegísari? niŵwā.

Jesuré bu'íri da'rerí wi'lipi miáa s'i'rimi'ke nií'

³² Fariseu masa “Á'rí Ò'ákí hi besé'ki niími” niisére tí'ókārā niŵwā. Tohó weerá sacerdotéa wiðrā me'ra Ò'ákí hi wi'li ko'terā surárare Jesuré yé'è dutirā o'òo'kārā niŵwā. ³³Jesu pe'e masaré a'tíro niŵwī:

—Yi'ŋ misá me'ra yoátiká niígisá!. Be'ró yi'ŋ re o'òo'ki tiropi wa'ágiti.

³⁴Yi'ŋ re a'mâ siru tuurā, misá bokasomé. Yi'ŋ wa'arópire wa'â masísome.

³⁵ Judeu masa wiðrā a'mêri sérí yā'awā:

—Á'rí yi'ŋ re bokasomé niígi, no'opí wa'ágísari? Kíí Judeu masa grego masa tiropi wa'ástea'kārāre bu'è sihagi wa'ágísari? Grego masa ké'rare

bu'êgisari? ³⁶Kîî tohò ni'ke de'ró niî sî'riro weeápari? niî a'mêri sêri yâ'awâ.

Ako wiósekâhasere Jesu werê'ke niî'

³⁷Jesu bosê nîmi naâ wee tióri nîmire wâ'kâ ni'ka, tutuaró me'ra niîwî: —Ako wiórâ, yi'î tiropi a'tî, sî'rîrâ a'tiá. ³⁸Tohò weerâ yi'îre êho peókâ, misa yeé ehêri pō'rariپی diâ akó a'mâ biro nu'kuro weeró noho niîrosa'. Ô'âkî hi yee kiti ohâka pūriپی niî'karo nohota niîrosa', niîwî Jesu.

³⁹Kîî akó a'mâ biro nu'kusere uúkūgi, Espírito Santore uúkūgi weewí. Kîîta Jesuré êho peórâpire sâháakîhi niîgisami niîgi, tohò niîwî. Tiítare Espírito Santo kîî a'tiátoho diporo niîwi. Jesu kîî wêri masa miháti yuukâ, Espírito Santo a'títîwî yuhûpi.

Masá naâ dika watíse niî'

⁴⁰Âpêrâ Jesu uúkū'kere ti'órâ, a'tîro niîwâ:

—Diakî híta niî'. Á'rî “Ô'âkî hi yee kiti werê mî'tagi a'tiákîhi niîápi” naâ niî'kita niîmi.

⁴¹Âpêrâ a'tîro niîwâ:

—Á'rî Ô'âkî hi besé'ki Cristo niîmi, niîwâ.

Âpêrâ pe'e “Ô'âkî hi besé'ki de'ró Galiléiakî hi niî boosabe. ⁴²Ô'âkî hi yee kiti ohâka pūriپی a'tîro niîwi: ‘Ô'âkî hi besé'ki Davi weeró noho Belé'kî hi niîgisami. Kîî paramî niî turiagipi niîgisami’, niî ohâ no'owi”, niîwâ.

⁴³Jesuré masá niî'karo noho wákūtiwâ. Tohò weerâ dika watíá wa'áwâ.

⁴⁴Âpêrâ kîîre bu'îri da'reri wî'ipi miáa sî'riwâ. Tohò weé sî'rimirâ, weetíwâ.

Judeu masa wiórâ Jesuré êho peóti'ke niî'

⁴⁵Ô'âkî hi wî'li ko'terá surára Jesuré yê'ê dutirâ o'ôo' no'o'kārâ a'tîro weewá. Naâ o'ôo'kārâ tiro fariseu masa, tohò niîkâ sacerdotea wiórâ tiropi mahâmi tohawâ. Toopí naâ etaká, wiórâ naâre sêri yâ'akārâ niîwâ:

—De'ró weerâ Jesuré yê'ê miítitiati? niîkārâ niîwâ.

⁴⁶Surára naâre yi'tíkārâ niîwâ:

—Neê ni'kî kîî weeró noho uúkūkâ, ti'otírâ niîkâti.

⁴⁷Fariseu masa naâre niîkārâ niîwâ:

—Misá kê'ra kîî bu'ê'kere ti'órâ, êho peoáti? Niî soo no'oati? ⁴⁸Áyuró ti'lo masíya. Neê ni'kî wiôgi, neê ni'kî fariseu masi kîîre êho peótima. ⁴⁹Sóhá páhará kîî weresére êho peórâ, Ô'âkî hi Moisére dutisé kû'kere masíti butia'ma. Ô'âkî hi naâre bu'îri da'rêgisami, niîkārâ niîwâ surárare.

⁵⁰Nicodemo yamîpi Jesuré i'yâgi ehâ'ki fariseu masi niîki niîwî. Kîî me'rakâharâ wiórâre a'tîro niîki niîwî:

⁵¹—Maríre dutisé a'tîro niî': “Ni'kî kîî yâ'áro weé'kere i'yâ toharâpi, bu'îri da'reró íá”, niî', niîki niîwî.

⁵²Naâ kîîre niîwâ:

—Mi'y kê'ra Galiléiakî hi niîti? Ô'âkî hi yee kiti ohâka pūriپی bu'êya. Neê ni'kî Ô'âkî hi yee kiti werê mî'tagi Galiléiakî hi niîtimi, niîkārâ niîwâ.

Yâ'áro weegóre werê sâa'ke niî'

⁵³Niî pe'tirâ masá Jerusalépi bosê nîmi ehâ'kārâ naa yeé wî'seripi dahâ tohawâ.

8 Jesu pe'e i'rigí Oliveira wamêtikîhipi wa'áwî. ²Be'ró ape nîmí bo'reaká Ô'âkî hi wî'ipi wa'áwî taha. Masá niî pe'tirâ kîî tiropi nerê wâ'katiwâ. Kîî ehâ nuha, naâre bu'êwî. ³Kîî bu'erí kura Moisé dutí'kere

bu'erá, tohò niiká fariseu masa Jesu tirópi etāwā. Naâ ni'kó numiô āpí koô marapí niítigi me'ra yā'áro weemigo tō'ókore masá i'yóropi mii ehāwā.

⁴Naâ Jesuré niŵā:

—Wiôgi, a'tígo koô marapí niítigi me'ra yā'áro weegóre boka ehaápi. ⁵Moisé tohò weegó nohore i'tá peeri me'ra doke wéhé dutiki niŵi. Mi'í waro de'ró niíti?

⁶De'ró yi'tigisari? niŵrā, kī'ire tohò sērī yā'awā. Naâ a'tíro wākúwā: “Kī'ī mehékā yi'tikā, wiôrāre werē sāarāsa”, niŵ wākúwā. Naâ sērī yā'akā ti'ógi, mu'rí ke'a, kī'ī amû pi'ka me'ra nukúkāpi ohāwī. ⁷Naâ kī'ire sērī yā'a nu'kukā i'yāgi, kī'ī wā'ká ni'ka, naāre niŵi:

—Misā wa'terore no'ó niigí neê ni'káti yā'áro weetígi, i'tāga mií, koôre dokê ni'kaya.

⁸Be'ró mu'rí ke'a, ohā nemowī taha. ⁹Kī'ī tohò niiká ti'órā, naâ bu'ritirā ti'ó yā'awā. Tohò weerā siāpe me'ra niŵ pe'tirā ú wiha pe'tia wa'āwā. Bikirā wihá mi'tawā. Be'ró āpērā kē'ra siru tuú wihawā. Jesu ni'kitá koô numiô me'ra tohā nuhawī. ¹⁰Kī'ī wā'ká ni'ka, koô ni'koréta i'yāgi, niŵi:

—Mi'í re werē sāarā waro no'opí wa'aáti? Mi'í re “i'tá me'ra doke wéhéro iá”, niítiami?

¹¹Koô kī'ire niŵō: —Niítiami.

Jesu koôre niŵi:

—Yi'í kē'ra mi'í re “Bu'iri da'reró iá”, niŵ wee!. Wa'ágosa!. Opāturi yā'áro wee nemótikā'ya maha, niŵi.

Jesu sī'óo'se weeró noho kī'ī niisē niŵ

¹²Jesu masaré bu'ê nemogi, a'tíro niŵi:

—Yi'í a'ti nukúkākāharāre sī'óo'se weeró noho niŵ. Yi'í re siru tuúrā na'í tī'aropi niirā weeró noho niítima. Yi'í naâ me'ra niŵ nu'ku!. Naâ de'ró weeātehere i'yó!. Tohò weerā āyuró niisēti masima.

¹³Kī'ī tohò niiká ti'órā, fariseu masa Jesuré niŵā:

—Mi'í basi mi'í weesére uúkūkā, mi'í uúkūse wapa marí!.

¹⁴Jesu naāre niŵi:

—Yi'í basi yi'í weesére uúkūmikā, yi'í uúkūse wapatí!. Yi'í niŵ'karopi yi'í dahā tohaatehere masí!. Misā pūrikā yi'í niŵ'karo yi'í dahā tohaatohopire masí wee!.

¹⁵Misā a'ti imí kohokāharā wākusé me'ra besé!. Yi'í pūrikā yi'í se'saro neê ni'kiré besé wee!. ¹⁶Yi'í beségi, keoró besé boósa!. Yi'í iaró besé wee!. Yi'í paki, yi'í re o'óo'ki me'ra besé!. ¹⁷Misāre dutisé naâ ohā'ke a'tíro niŵ: “Piárā masā ni'karo noho naâ i'yā'kere werē sāakā, ēho peóro iá!”. ¹⁸Yi'í weresé kē'ra tohōta niŵ!. Yi'í, yi'í paki yi'í re o'óo'ki me'ra yeekāhásere āyuró uúkū!. Tohò weéro yi'í uúkūse keoró niŵ!.

¹⁹Naâ Jesuré sērī yā'awā:

—Too pūrikāre mi'í paki no'opí niisari?

Jesu naāre yi'tiwí:

—Misā yi'í re masí wee!. Yi'í paki kē'rare masítisa!. Yi'í re masirā pūrikā, kī'í kē'rare masí boopā, niŵi.

²⁰Jesu tohò uúkūgi, Ō'ākī hi wi'lipi niŵi. Masá niyéru o'órā naâ sāasé akari tiropi niŵi. Kī'ī toopí niiká, kī'í pakí kī'ire kū'ŵke ehāti yuukā, neê ni'kí kī'ire bu'iri da'reri wi'lipi miáatiwā.

Jesu “Yi'í wa'aátohopire misā wa'ásome” niŵ'ke niŵ

²¹Jesu Judeu masa wiôrāre niŵi:

—Yi'í wa'ági wee!. Yi'í wa'áka be'ro misā yi'í re a'mārāsa!. Misā akobohó no'oya marirā wē'rāsa!. Yi'í wa'aátohopire misā wa'á masisome.

²² Naâ a'mêri sêri yâ'awâ:

—Kîî basi wêhé, wêrîgisari? Tohô weerâ kîî wa'aátôhopire marî wa'â masitisari?

²³ Jesu naâre niîwî:

—Misâ a'ti nukúkākāharâ niî'. Yi'î i'mî sekî hi niî'. ²⁴ Tohô weégi misâre too dipóro “Akobohó no'oya marirá wêrîrâsa!”, niîâpi. Misâ yi'îre “Kîîta niîmi”, niî êho peó wee'. Tohô weerâ misâ akobohó no'oya marirá wêrîrâsa!.

²⁵ Naâ Jesuré sêri yâ'awâ:

—Mî'î noa nohó niîti?

Jesu naâre niîwî:

—Neê waropi misâre werê tohamiwi. ²⁶ Yi'î pehe waró misâre weresé kió'. Tohô niikâ misâre bu'îri da'reátehe kê'rare kió'. Yi'îre o'ô'ki diakî hí uúkûmi. Kîî uúkû'kere, yi'î ti'ó'kere misâre a'ti nukúkākāharâre werê turia!, niîwî Jesu.

²⁷ Jesu tohô uúkûgi, kîî pakî Ô'âkî hireta uúkûgi weemíwî. Masá pe'e kîî tohô uúkûsere ti'ô masitiwâ. ²⁸ Tohô weégi Jesu naâre niîwî:

—Misâ yi'îre i'miâropi tuu moró ni'korâpi, yi'î Ô'âkî hi besé'ki niisere masîrâsa!. “Kîî iaró weeti'pî”, niîrâsa!. Yi'î pakî yi'îre werê'ke se'sarore misâre werê!. ²⁹ Yi'îre o'ô'ki yi'î me'ra niîmi. Yi'î kîî ti'sasé di'akîre weé!. Tohô weégi yi'îre neê kô'â wâ'katimi.

³⁰ Jesu tohô niikâ ti'órâ, pâharâ kîîre êho peówâ.

Ô'âkî hi pô'ra yee kití, apêye yâ'âro weé nu'kurâ yee kití niî'

³¹ Jesu Judeu masa kîîre êho peórâre a'tîro niîwî:

—Misâ yi'î uúkûsere yi'tîrâ, yi'î bu'erâ niîrâsa!. ³² Tohô weerâ misâ diakî hí niisere masîrâsa!. Teeré diakî hí niisere masîrâ, misâ yâ'âro weesere dutigí doka niîsome.

³³ Naâ kîîre niîwî:

—De'ró weégi mî'î “Yâ'âro weesere dutigí doka niîsome”, niîti? Ìsâ Abraão paramerâ niî turiarâ niî'. Ìsâ âpí dutisé doka niîti tohawi.

³⁴ Jesu naâre niîwî:

—Diakî híta misâre niîgiti. Niî pe'tirâ yâ'âro weerâ naâ yâ'âro weesere du'u masitîrâ, tee dokâ niî nu'kusama. ³⁵ Ni'kî âpêrâre da'râ ko'tegi kîî wiôgi yaá wi'ikî hi waro niîtimi. Tí wi'î wiôgi makî pe'e tí wi'ikî hi waro niîmi. ³⁶ Yi'î Ô'âkî hi makî misâ yâ'âro weesé doka niîmi'kârâre yi'ri wetikâ weégi a'tíwi. Tohô weéka be'ro diakî híta misâ yi'riô no'o'kârâ niîrâsa!. ³⁷ Yi'î misâ Abraão paramerâ niî turiarâ niisere masí toha!. Tohô niîmirâ, misâ yi'î uúkûsere êho peó si'ritisa!. Tohô weerâ yi'îre wêhé si'risa!. ³⁸ Yi'î pakî yi'îre i'lyó'kere misâre werê!. Misâ pûrikâ misâ pakî dutí'kere weésa!.

³⁹ Naâ kîîre niîwî:

—Ìsâ yêki Abraão niîmi.

Jesu naâre niîwî:

—Misâ Abraão paramerâ niî' niîrâ, kîî weé'karo weeró noho wee boósa!. ⁴⁰ Diakî hí kâhase yi'î pakî bu'ê'kere werêmikâ, yi'îre wêhé si'ri!. Abraão neê tohô weetiki niîwî. ⁴¹ Misâ pe'e misâ pakî weesé nohore weésa!, niîwî Jesu.

Kîî tohô niikâ ti'órâ, naâ niîwâ:

—Ìsâ, pakî marirá, tohô boká'kârâ weeró noho niî wee!. Ô'âkî hi ni'kitá ìsâ pakî niîmi.

⁴² Jesu naâre niîwî:

—Misâ diakî hîta Ô'âkî hi îsâ paki niîmi niîrã, yi'î re ia boósa! Yi'î kîî me'ra niî'kita a'tîwi. Yi'î iaró a'tîtiwi. Ô'âkî hîta yi'î re o'ôo'wî. ⁴³De'ró weérã misâ yi'î uúkûsere ti'ó masí weeti? A'tîro niî! Misâ yi'î uúkûsere ti'ó êho peó sî'ri wee! Tohó weérã tohó weé! ⁴⁴Misâ paki wâtî niîmi. Misâ kîî yarã niî! Tohó weérã kîî iaró weé sî'ri! Kîî neé waropita masaré wêhé kô'agi niî tohaki niîwî. Kîî neé kã'roákã diakî hí kãhasere weetîmi. Neé ni'kãti diakî hí uúkûtisami. Kîî niî soogi niîmi. Tohó weégi niî soose me'rata uúkûsami. Kîî niî soose piha tîhagi, niî soose paki niîmi. ⁴⁵Misâ pe'e yi'î diakî hí uúkûse bu'îri yi'î re êho peó wee! ⁴⁶Noa nohó yi'î re “Mî'î yã'â niî”, niî boosari? Yi'î diakî hí uúkûmikã, de'ró weérã yi'î re êho peó weeti? ⁴⁷Ô'âkî hi pô'ra kîî uúkûsere ti'ó yi'timá. Misâ kîî yarã meheta niî! Tohó weérã yi'î uúkûsere ti'ó êho peó sî'ri wee! niîwî Jesu.

Abraão díporo Cristo niî toha'ke niî'

⁴⁸Jesu tohó niiká ti'órã, Judeu masa kîî re niîwã:

—Îsâ mî'î re Samariakî hi, wâtî sãháa no'o'ki niî' niîrã, diakî hîta niî'.

⁴⁹Jesu naãre niîwî:

—Yi'î wâtî sãháa no'o'ki meheta niî! Yi'î weesé me'ra yi'î pakire masá äyuró uúkûkã weé! Misâ pe'e yi'î weesére î'yãrã, “Yã'aro weégi weemî”, niî! ⁵⁰Yi'î, yeekãhásere masá äyuró uúkûiato niisére a'mãgi meheta weé! Ni'kã niîmi yi'î re äyuró uúkûgi. Kîîta besegísami. ⁵¹Diakî hîta misãre niîgiti. Yi'î uúkûsere ti'ó êho peógi wêrisome.

⁵²Naã Jesuré niîwã:

—Mî'î “Yi'î uúkûsere ti'ó êho peógi wêrisome” niisére îsã äyuró masí! Mî'î wâtî sãháa no'o'ki niî! Too díporokãharã niî pe'tirã Ô'âkî hi yee kiti werê mi'tarã, tohó niiká Abraão wêri pe'ti diha wa'ãkãrã niîwã. ⁵³Mî'î îsã yêki Abraão yi'rióro niîti? Kîî, tohó niiká Ô'âkî hi yee kiti werê mi'tarã kê'ra wêria wa'ãkãrã niîwã. Mî'î waro yami nohó niîti tohó niî uúkûgi?

⁵⁴Jesu naãre niîwî:

—Yi'î, yi'î basi, ni'kitã äyuró uúkû me'rise wapa marí! “Îsã paki Ô'âkî hi niîmi” misã niigita yi'î re äyuró uúkûmi. ⁵⁵Misã kîî re masítisa! Yi'î pûrikã masí! Yi'î kîî re masí wee! niîgi, misã weeró noho niî soose pihagi niî boosa! Diakî hîta niî! Yi'î kîî re masí! Kîî dutisére weé! ⁵⁶Misã yêki Abraão yi'î a'ti nukûkãpi a'tiãtehere êho peógi, e'katí yuuki niîwî.

⁵⁷Naã kîî re niîwã:

—Mî'î cinquenta ki'mari kiotímigi, Abraãore î'yãri? ⁵⁸Jesu naãre niîwî:

—Diakî hîta misãre niîgiti. Abraão bahuaátoto díporopi yi'î niî tohawî.

⁵⁹Kîî tohó niiká ti'órã, naã îtã peeri me'ra doke wêhé sî'rimiwã. Kîî pe'e naãre du'tíkã'wî. Be'ró tií wi'î Ô'âkî hi wi'ipi niî'ki naã wa'teropi wihãa wa'ãwî.

Jesu kapêri î'yâtigi bahuá'kire yi'rió'ke niî'

9 Jesu toó yi'ri kã'gi ni'kã imí kapêri î'yâtigire î'yãwî. Kîî wi'magípita kapêri î'yâtigi bahuákî niîwî. ²Kîî re î'yãrã, îsã Jesuré sérî yã'awi:

—Îsãre bu'egí, de'ró weégi ã'rí kapêri î'yâtigi bahuápari? Noa yeé bu'îri niîpari? Kîî paki simiã yee bu'îri ou kîî yeé bu'îri?

³Jesu îsãre niîwî:

—Kîî yã'aro weé'ke bu'îri nií wee! Kîî paki simiã kê'ra bu'îri moomá. Kîî me'ra Ô'âkî hi äyuró weesére î'yó sî'rîgi, kîî re tohó bahugí bahuákã weékî niîwî. ⁴Ni'kãroákã Ô'âkî hi yi'î re o'ôo'ki kû'kere weeró iã' niiri

kura nií! Yamîpi marí da'ra masítiro weeró noho be'ropí kîî kûú'kere weeté basiótisa! ⁵Yií a'ti imí kohopí niirí kura masaré sî'óo'se weeró noho nií! Yií naâre Ô'âkî hi yeere masiká weé!, niíwî.

⁶Jesu tohó niíka be'ro nukúkâpi i'sê kooe e'o kúúwî. Be'ro teeré di'tâ moreró ôrê mii, kapêripi tuú wa'rewî. ⁷Be'ró kîîre niíwî:

—Siloé wamétiro naâ yeéka ditarapi mi'í kapêrire tuu koégi wa'âya, niíwî. Siloé “O'ôo'ki” nií si'rriro weésa'.

Be'ró kîî toopí wa'â, kîî kapêrire tuu koéki niíwî. Kîî mahâmi tohatigi, âyuró i'yâki niíwî. ⁸Kîî yaá wi'i pi'tokâharâ, too dipóro kîî kapêri i'yâtigi niíká i'yâ'kârâ a'tíro niíká niíwâ:

—Árî too dipóropi niyéru sêri duhí'kita niími baa?

⁹Ni'karérâ “Kííta niími”, niíká niíwâ.

Ápêra pe'e “Niítimi. Ápi kîî weeró noho bahugí niími”, niíká niíwâ.

Kîî pe'e “Yí'íta nií”, niíki niíwî.

¹⁰Naâ kîîre sêri yâ'akârâ niíwâ:

—De'ró weégi mi'í ni'kâroakâre âyuró i'yâti?

¹¹Naâre yi'tíki niíwî:

—Sóó niíki Jesu wamétigi di'tâ akotíse me'ra yi'í kapêrire tuú wa're, Siloé ditarapi yi'íre koe dutiâmi. Toopí wa'â, yi'í koéka be'ro i'yâ ni'kapi.

¹²Kîîre sêri yâ'a nemokârâ niíwâ taha:

—Kîî no'opí niíati?

—Masítisa!. No'opí nígi niísami, niíki niíwî.

Fariseu masa kapêri i'yâtigi yi'rió no'o'kire sêri yâ'a'ke nií'

¹³Be'ró kapêri bahú no'oti'kire fariseu masa tiropi miáakârâ niíwâ.

¹⁴Jesu kîîre yi'rióka niími saurú niíkaró niíwî. ¹⁵Jesu kapêri i'yaká weé'kire fariseu masa sêri yâ'akârâ niíwâ:

—De'ró weégi mi'í âyuró i'yâti?

Kîî naâre yi'tíki niíwî:

—Ni'kí yi'í kapêrire di'tâ akotíse me'ra tuú wa'reami. Yi'í koéka be'ro âyuró i'yâ ni'kapi.

¹⁶Ni'karérâ kîîre a'tíro niíká niíwâ:

—Maríre soo dutíka ními a'tíro weégi noho Ô'âkî hi o'ôo'ki meheta niími. Kîî maríre soo dutíka ními eho peótisami.

Ápêra pe'e a'tíro niíká niíwâ:

—Kîî yâ'âro weégi noho nígi pûrikâ, a'té âyusére weé i'yo masiti boopí, niíká niíwâ. Naâ mehêká di'akí wákúkârâ niíwâ. ¹⁷Be'ró naâ kapêri bahú no'oti'kire sêri yâ'akârâ niíwâ:

—Mi'í waro de'ró níti mi'íre i'yaká weé'kire?

Kîî yi'tíki niíwî:

—Yi'í a', Ô'âkî hi yee kiti weré mi'tagi ními, nií!.

¹⁸Judeu masa wiôrá too dipóropi kîî kapêri i'yâti'kere eho peó si'ritikârâ niíwâ. ¹⁹Tohó weérâ kîî paki simiáre pihío, sêri yâ'akârâ niíwâ:

—Árî misâ makita níti? Kîî wi'magípita kapêri i'yâtigi bahuári? De'ró weégi kîî ni'kâroakâre i'yâti?

²⁰Kîî paki simiá naâre yi'tíkârâ niíwâ:

—Íí, ísâ makita ními. Kîî kapêri i'yâtigi bahuáwî. A'té di'akíre ísâ masí! ²¹Kîî ni'kâroaká i'yasé maa masítisa!. Kîîre i'yaká weé'ki kê'rare masítisa!. Kîî basi yi'ti masími. Kîî wi'magí meheta ními. Kîîre sêri yâ'aya, niíká niíwâ.

²² Kĩĩ paki simiá uĩrã, tohò niĩkãrã niĩwã. Judeu masa wiôrã too dipóropi a'tĩro niĩkãrã niĩwã: “No'ó Jesuré ‘Ô'ákĩ hi kĩĩ o'ôo'ki niĩmi’ niigĩ nohore Ô'ákĩ hi wi'lipita kô'ã wĩro no'orosa'. Kĩĩ marĩ me'ra niiséti nemosom”, niĩkãrã niĩwã. ²³ Tohò weerã marĩre kô'ári niĩ uĩrã, “Kĩĩ wi'magĩ meheta niĩmi. Kĩĩre sêri yã'aya”, niĩkãrã niĩwã.

²⁴ Judeu masa wiôrã kapêri bahú no'oti'kire opâturi pihĩkãrã niĩwã taha. Kĩĩre “Ô'ákĩ hi ti'óropire diakĩ hí uúkũya. ĩsã masĩ, mi'ĩre yi'ri'ó'ki yã'agĩ niĩmi”, niĩkãrã niĩwã.

²⁵ Kĩĩ naãre niĩki niĩwĩ:

—Kĩĩ yã'agĩ ou ayugĩ niĩgi niĩsami; kĩĩre yi'ĩ masĩtisa. A'té di'akĩre masĩ'. Too dipóropire yi'ĩ kapêri bahú no'oti'kire yi'ri'óami. Ni'kãroakãre i'lyã'.

²⁶ Kĩĩre sêri yã'a nemokãrã niĩwã taha:

—Noá mi'ĩre tohò weeáti? De'ró wee mi'ĩre i'yaká weeáti?

²⁷ Kĩĩ naãre yi'tiki niĩwĩ:

—Misãre werê tohapi. Yi'ĩre êho peó wee'. De'ró weerã misã sêri yã'a nemoti taha? Kĩĩre siru tuú si'riti?

²⁸ Kĩĩ tohò yi'tiká ti'órã, kĩĩre tu'tikãrã niĩwã:

—Mi'ĩ kĩĩre siru tuúya. ĩsã pũrikã Moisé dutisere siru tuúrati. ²⁹ ĩsã masĩ', Ô'ákĩ hi Moisére uúkũki niĩwĩ. Kĩĩ pe'le maa “Tookĩ hípi niĩmi”, niĩya marĩ'.

³⁰ Kĩĩ naãre niĩki niĩwĩ:

—A'lyó nee. Misã yi'ĩre kapêri i'yaká wee'kire masĩ weeti? ³¹ Marĩ ayuró masĩ', Ô'ákĩ hi ya'arãre naã sêrisere yi'titisami. Kĩĩre êho peórã, kĩĩ iaró weerã di'akĩre yi'tisami. ³² Neê ni'kãti “Ni'kĩ wi'magĩpita kapêri i'lyãtigi bahuá'kire i'yaká weeápi'” niĩkã ti'ó no'oya marĩ'. ³³ Kĩĩ Ô'ákĩ hi o'ôo'ti'ki niĩgi, yi'ĩre kapêri i'yaká weeti boopĩ.

³⁴ Naã kĩĩre niĩkãrã niĩwã:

—Mi'ĩ neê waropita yã'agĩ bahuá'ki ĩsãre werê si'riti? Kĩĩ naã me'ra niisétimi'kire naã me'ra niĩ nemo dutitikãrã niĩwã.

Jesu masaré “Kapêri bahú no'otirã weeró noho niĩma” niisê niĩ'

³⁵ Jesu kapêri bahú no'oti'kire naã kô'ã wĩro'kere ti'owĩ. Tohò weégi kĩĩre boka ehãgi, niĩwĩ:

—Mi'ĩ Ô'ákĩ hi makĩ masĩ weeró noho ipitĩgire êho peóti?

³⁶ Kĩĩ Jesuré yi'tiwĩ:

—Wiôgi, kĩĩ noa nohó niĩti? Yi'ĩ kĩĩre êho peó si'risa'. Werêya.

³⁷ Jesu kĩĩre niĩwĩ:

—Mi'ĩ i'lyã toha'. Yi'ĩ mi'ĩ me'ra uúkũgita ni'ĩ'.

³⁸ Kĩĩ tohò niĩkã ti'ógi, Jesu tiró ehã ke'a, kĩĩre niĩwĩ:

—Wiôgi, mi'ĩre êho peó'.

³⁹ Be'ró Jesu niĩwĩ:

—Yi'ĩ a'ti imĩkohopire keoró beségi a'tiwi. Masã naã yã'ãro weesere masĩtima. Ô'ákĩ hi masaré yi'ri'ómi niisê k'e'rare masĩtima. Tohò weerã kapêri bahú no'otirã weeró noho niĩma. A'teré masĩ dutigi, êho peókã iãgi a'tiwi. Apêrã “Ô'ákĩ hi yee kitire masĩ'”, niĩ wãkũsama. Naãta kapêri i'lyãtirã weeró noho tohasamá, niĩwĩ Jesu.

⁴⁰ Tohò niĩkã ti'órã, ni'karerã fariseu masa kĩĩ tiropi niĩrã a'tĩro niĩwã:

—Ĩsã k'e'ra kapêri bahú no'otirã weeró nohota niĩti?

⁴¹ Jesu naãre yi'tiwĩ:

—Kapêri bahú no'otirã weeró noho niĩrã pũrikã, misã bu'ĩri moo boósa'. Misã “Kapêri bahú'”, niĩmi baa. Tohò weerã bu'ĩritirã ni'ĩ', niĩwĩ Jesu.

Jesu ovelha ko'tegí yeekáhásere werê'ke niî'

10¹⁻² Jesu masaré bu'êgi, a'tíro werêwî:
 —Diakî híta misâre niîgiti. Ni'kí masí ovelha ko'tegí naâ sâ'ri sâáka sopepire keoró sâháasami. Âpêrâ ovelhare yahá s'i'rírâ pe'e sopé marirópi sâháasama. ³Soperé ko'tegí ovelha ko'tegíre pâá sórosami. Kîî sâháakâ, ovelha kîî uúküsere ti'o masísama. Kîî naâ ovelha nikire naâ wameré pisúsami. Kîî tohó weeká, kîî tiropi siru tuú wihásama. ⁴Naâre pihî wiha tohagi, naâ diporo i'mitâ wâ'kasami. Kîî uúküsere ti'o masírá, kîî siro siru tuúsama. ⁵Âpipíre naâ i'yâ masitigire siru tuútisama. Kîî uúküsere ti'o masítirâ, no'ó iaró du'tistéa wa'ásama, niîwî Jesu.

⁶Fariseu masa a'té kîî kití weeró noho weresére ti'o masítiwâ.

Jesu ovelha ko'tê me'rigi weeró noho niîmi niisé niî'

⁷Naâ ti'otíkâ i'yâgi, Jesu naâre niî nemowî taha:

—Diakî híta misâre niîgiti. Yi'î ovelha sâháari sope weeró noho niî'.

⁸⁻⁹Ovelha soperé sâháarâ weeró noho yi'îre siru tuú êho peórâ yi'rió no'orásama. Ovelha weeró noho uiró mariró niî masirásama. Naâ iasére bokarásama. Âpêrâ yi'î diporo a'tî'kârâ yâ'arâ, ovelhare yahará weeró noho niîkârâ niîwâ. Tohó weerâ ovelha pe'e naâ uúküsere ti'o masítirâ, naâre siru tuútikârâ niîwâ.

¹⁰Ovelhare yahará naâre yahá, wêhé s'i'risama. Yi'î pûrikâ naâre katisére o'ôgi a'tíwi. E'katí yi'riato niîgi naâre tohó weewí.

¹¹Yi'î ovelhare âyuró ko'tê me'rigi weeró noho yi'îre êho peórâre âyuró ko'tê'. Âyuró ko'tegí kîî yarâ ovelhare a'tíro weesamí. Naâre mehêkâ wa'aká ka'mú ta'agi wêri masísami. ¹²Âpí pe'e kîî da'rasé wapa wapá ta'ase di'akíre wákúсами. Kîî naâre ko'tegí waro niîti yuugi yaí a'tiká, tootá kô'â ni'ko, wa'â wa'ásami. Kîi yarâ niîti yuukâ, tohó weesamí. Yaí a'tí, naâre yê'ê, niristé pe'oká'sami. ¹³Kîî wapá ta'ase di'akíre wákúgi, tohó weesamí. Kîi yarâ niîti yuukâ, ovelhare wákú niritísami.

¹⁴⁻¹⁵Yi'î ovelhare âyuró ko'tê me'rigi weeró noho niî'. A'tíro niî'. Yi'î paki yi'îre masími. Yi'î kê'ra kîîre masí'. Teé weeró noho yi'î kê'ra yarâ ovelhare masí'. Naá kê'ra yi'îre masíma. Yi'î naa yeé niátehere wêri, naâre yi'riógiti. ¹⁶Âpêrâ kê'ra Judeu masa niîtimírâ, yarâ niîma. Naá kê'ra neó no'o, yi'îre êho peó siru tuúrásama. Niî pe'tirâ yi'îre êho peórâ ni'ká kura niîrásama. Yi'î ni'kitá naâre ko'tegí niîgisa'.

¹⁷⁻¹⁸Yi'î paki yi'îre ma'imí. Yi'î masaré wêri yi'riáoatehe wapa tohó weemí. Neé ni'kí yi'îre wêriká wee masítisami; yi'î iaró me'ra wêrigiti. Yi'î wêri masí'. Be'ró masa masí' taha. Yi'î paki yi'îre a'tírota wee dutíwî, niîwî Jesu.

¹⁹Judeu masa kîî tohó niiká ti'órâ, kîîre ni'kâro noho wákútiwâ.

²⁰Ni'karerâ kîîre niîwâ:

—De'ró weerâ misâ kîîre ti'otí? Maatihígi weemí. Wâtí sâháa no'o'ki niîmi, niîwâ.

²¹Âpêrâ pe'e “Wâtí sâháa no'o'ki tohó uúkúti boosami. Wâtí sâháa no'o'ki kapêri i'yâtigire i'yaká wee masítisami”, niîwâ.

Judeu masa Jesuré iatí'ke niî'

²²Pu'êki niirí kura Jerusalépi Judeu masa bosê nimi wee peórâ weewá. Diporókâharâ Ô'ákî hi wi'ire bosê nimi wee peókere wákú siru tuuri nimi niîwî. ²³Tíí bosê nimore Jesu Ô'ákî hi wi'ipi wa'âwî. ²⁴Kîî Salomão

wamêtiri tûkupî sâhá yî'ri tārîri kura Judeu masa wiôrâ kîî re âyuró be'toâ ni'ka wa'âwâ. Kîî re sêri yâ'awâ:

—Mi'î Ô'âkî hi o'ôo'ki niî' niisêre neê diakî hí weré wee'. De'ró niiká mi'î îsâre keoró werêgisari? Mi'î Ô'âkî hi besé'ki niî' niîgi, diakî híta îsâre werêya.

²⁵ Jesu naâre niîwî:

—Werêmiwi. Yi'î re êho peótiwi. Yi'î weé î'yose yi'î paki dutisé me'ra yi'î Ô'âkî hi besé'ki niisêre misâre î'yó'. ²⁶ Yi'î misâre too dipóro niî'karo nohota yarâ ovelha meheta niî'. Tohó weérâ yi'î re êho peó wee'. ²⁷ Yarâ ovelha yi'î re î'yâ masima. Yi'î kê'ra naâre î'yâ masi'. Naâ yi'î re êho peó siru tuúma. ²⁸ Naâre katî nu'kusere o'ô'. Naâ pekâ me'epi wa'âsome. Yi'î naâre ko'tê nu'kukî 'ti. Neê ni'kí, yarâre yi'î re e'mâ masisome. ²⁹ Naâre yi'î paki o'ôki niîwî. Kîî niî pe'tirâ nemoró tutuagí niîmi. Tohó weégi neê ni'kí yi'î paki kiorá re kîî re e'mâ masisome. ³⁰ Yi'î paki me'ra îsâ ni'kitá niî', niîwî Jesu.

³¹ Kîî tohó niiká tí'orâ, Judeu masa î tá peeri me'ra kîî re doke wêhé sî'rimiwâ. ³² Jesu naâre niîwî:

—Yi'î paki tutuasé me'ra misâ î'yóropi pehé âyusé weé î'yowi. Dise nohó yi'î weé î'yo'ke bu'iri yi'î re doke wêhé sî'riti?

³³ Naâ Jesuré niîwâ:

—Mi'î âyuró weesé bu'iri wêhesomé. Ô'âkî hire mi'î yâ'âro uúkuse bu'iri wêhé sî'risa'. Mi'î imí niîmigi, Ô'âkî hi weeró noho niî sî'ri'. Teé bu'iri mi'î re wêherá ti, niîwâ.

³⁴ Jesu naâre niîwî:

—Misâ dutisé wa'teropire Ô'âkî hi niî'kere a'tîro ohâ no'okaro niîwi: “Misâ Ô'âkî hi weeró noho niî'”. ³⁵ Marí masi'. Ô'âkî hi yee kiti ohâka pûrikâhasere “Tohó niî ma'akâro weé’”, niîta basió wee'. Ô'âkî hi kîî dutisé o'ô'kârâre a'tîro niîki niîwî: “Misâ Ô'âkî hi weeró noho niî’”, niîki niîwî. ³⁶ Ô'âkî hi yi'î re bese tîhági, a'ti imí kohopire o'ôo'wî. Tohó niîmikâ, “Yi'î Ô'âkî hi maki niî’” niî'ke bu'iri misâ pe'e yi'î re “Ô'âkî hire yâ'âro uúkúami”, niîápi. Tohó niî wee'. ³⁷ Yi'î paki dutî'karo noho weetîká maa, yi'î re êho peótiká'ya. ³⁸ Kîî dutî'karo noho weeká pûrikâre, yi'î re êho peótimirâ, yi'î weé î'yosere êho peóya. Misâ teeré êho peórâ, yi'î paki yi'î pire niîmi niisêre masîrâsa'. Tohó niiká yi'î, kîî me'ra ni'kitá niî' niisêre masîrâsa', niîwî Jesu.

³⁹ Naâ kîî re bu'iri da'terî wi'ipi miáa sî'rimiwâ naîka. Kîî pe'e naâre du'ti wâ'ka wa'âwî.

⁴⁰ Be'ró Jesu Jordão siâkihipi pê'âwî. Toopíre João wamê yeegi wamê yeekû'karopi tohá ke'awî. ⁴¹ Pâhará Jesuré î'yârâ etará, a'tîro niîwâ:

—João wamê yeegi uúkûgi, neê kâ'ró weé î'yotimigi, â'rikâhasere diakî híta uúkûkûwî, niîwâ.

⁴² Toopíre pâhará Jesuré êho peówâ.

Lázaro kîî wêrî'ke niî'

11 Jesu Jordão siâkihipi niiri kura Lázaro wamêtigi kîî yaá maka Betâniapi do'âtigi weéki niîwî. Kîî ma'miosâ numia Maria, Marta naâ kê'ra tii makápita niîkârâ niîwâ. ² Koô Mariata Jesuré kîî di'pôkaripi i'mî tihise piô peo, koô poâri me'ra tuu koé'ko niîwô. ³ Lázaro ma'miosâ numia kîî pûtro niiká î'yârâ, âpêrâ me'ra Jesuré kití o'ôo'kârâ niîwâ:

—Wiôgi, mi'î ma'igí ip'ti waro niîmi, niî o'ôo'kârâ niîwâ.

⁴ Jesu tee kitíre tí'ôgi, niîwî:

—Kĩĩ do'atigi wěri yapatí dihasome. Kĩĩ tohō wěrisé me'ra Ō'ākĩ hi tutuasé ì'yà no'orosa'. Yì'fì Ō'ākĩ hi maki kě'rare masá a'tĩro niĩrāsama: “Kĩĩ tutuagí niĩmi”, niĩrāsama, niĩwĩ.

⁵ Jesu naäre ma'ímígi, maataá wa'atiwĩ. ⁶ Tee kitĩre ti'óka be'ro piá nimi toopĩre tohâ ke'a nemowĩ taha. ⁷ Be'ró kĩĩ ìsâre niĩwĩ:

—Te'á Judéiapi taha.

⁸ Ìsâ kĩĩ re niĩwi:

—Ìsâre bu'egí, sō'ó niĩka tero tookāhārā Judeu masa ìtâ peeri me'ra mi'ĩre doke wēhé sī'rimiwā. Mi'ĩ toopí wa'à sī'risari taha?

⁹ Jesu yì'fì paki da'rasé kũ'kere keoró pe'ogísa'; tohō weérā yì'fì re wēhesomé yuhũpi niĩgi, a'tĩro werēwĩ:

—Ni'ká imĩ kohore doze horari bo'rê yuu'. Marĩ imĩ koho sihārā, birĩ ke'atisa'. A'ti imĩ koho bo'rê yuukā, tohō weésa'. ¹⁰ Na'fì ti'aropi sihārā pũrikā, naâ wa'aró bahutíkā pi'à tuu, birĩ ke'asama. Naâ bo'rê yuuse mariká tohō wa'āsama.

¹¹ Be'ró Jesu ìsâre niĩwĩ:

—Marĩ me'rakĩ hi Lázaro kãriá wa'aápi. Yì'fì kĩĩ re wā'kógi wa'ágisa'

¹² Ìsâ kĩĩ re niĩwi:

—Wiógi, kĩĩ kãriká, äyú niisa'. Kĩĩ kãrika be'ro soó, yì'rigísami.

¹³ Jesu Lázaro kãriá wa'aápi niĩgi, wěria wa'aápi niĩ sī'rigi weéki niĩmiwĩ. Ìsâ pe'e kãrisé warore wākũkãti. ¹⁴ Ìsâ ti'ó yē'etikā, Jesu ìsâre diakĩ hí werēwĩ:

—Lázaro wěria wa'aápi. ¹⁵ Marĩ toopí niĩtikā, äyú! Yì'fì e'katí'; äyú niĩrosa' misâre. Tootá misâ nemoró êho peórāsa'. Te'á marĩ kĩĩ re ì'yārā, niĩwĩ.

¹⁶ Tomé “Si'riá'ki” naâ niĩ no'ogi ìsâre niĩwĩ:

—Te'á marĩ kě'ra. Jesuré naâ wēheká, kĩĩ me'rata wěrĩrā wa'ārā, niĩwĩ.

Jesu wěrĩ'kãrãre masó, katisé o'osé niĩ'

¹⁷ Jesu Lázaro yaa makapi etãgi, kĩĩ re ìtâ tutipi siô soro kũ'kere ti'owĩ. Kĩĩ re tohō weéka be'ro ba'pãritise nĩmiri yì'fì karo niĩwi. ¹⁸ Lázaro yaa maka Betânia Jerusalé pi'toakā niĩwi. Piá quilômetro, apé quilômetro deko yoaró niĩwi. ¹⁹ Tohō weérā Jerusalé kãharā pãhará Marta, Mariare ì'yâ wākũ tutuato niĩrā naâ tiropi wa'ākãrã niĩwã. ²⁰ Marta Jesu etasere ti'ógo, kĩĩ re pōo těrigo ehãwō. Maria pe'e wi'ipí toháko niĩwō. ²¹ Marta Jesu tiró etãgo, kĩĩ re niĩwō:

—Wiógi, mi'fì a'topí niiká maa, yì'fì akabihĩ wěrĩti boopĩ. ²² Yì'fì masĩ', Ō'ākĩ hi niĩ pe'tise mi'fì sėrisere o'ósami, niĩwō.

²³ Jesu koõre niĩwĩ:

—Mi'fì akabihĩ masagísami.

²⁴ Koõ kĩĩ re niĩwō:

—Yì'fì masĩ', a'ti imĩ koho pe'tiká, niĩ pe'tirã wěrĩ'kãrã masarĩ kurapi masagísami.

²⁵ Jesu koõre niĩwĩ:

—Yì'fì wěrĩ'kãrãre masó, katisé o'ogí niĩ'. Yì'fì re êho peógi wěrĩ'kipi niĩmigi, katigísami taha. ²⁶ Ni'kãroakãre katirá yì'fì re êho peórã wěrĩrã, wěrĩ dohasome. Mi'fì a'teré êho peóti'?

²⁷ Koõ kĩĩ re niĩwō:

—Wiógi, mi'fì re êho peó! Mi'fì Ō'ākĩ hi besé'ki Cristo, Ō'ākĩ hi maki niĩ'. Mi'fì “Ni'ká masĩ a'tiákĩhi niĩápi!” niĩ'ki niĩ', niĩwō.

Lázaro masâ pee pi'to Jesu kîî utî'ke niî'

²⁸ Marta Jesu me'ra uúkûka be'ro koô akabihó Mariare pihîgo wa'âwô. Koôre âpêrâ ti'otîropi a'tîro niîko niîwô:

—Marîre bu'egí etâ tohami. Mi'îre pihî dutiami.

²⁹ Koô tohó niiká ti'ógo, kîî tiropi maata a'tîko niîwô. ³⁰ Jesu Martare pōo tēri'karopita niîwî. Makâpire pi'atîwî yuhûpi. ³¹ Maria koo yaá wi'ipire soharó me'ra wihátiko niîwô. Tohó weeká î'yârâ, Judeu masa toopí sihârâ ehâ'kârâ koôre siru tuúkârâ niîwâ. “Koô akabihí masâ peepi utîgo wa'âgo weesamó”, niî wâkûkârâ niîmiwâ.

³² Koô pe'e Jesu tiró etâgo, kîî yeé di'pôkâri tiropi paâ mu'ri ke'awô. Kîî re niîwô:

—Wiôgi, mi'î a'topí niiká maa, yi'î akabihí wērîti boopî.

³³ Jesu koô utiká î'yâgi, koôre siru tuúkârâ utiká î'yâgi, ipîti bihâ weti, pahá yâ'awî. ³⁴ Naâre sêri yâ'awî:

—No'opí kîî re sîô sóro kûuri? niîwî.

Naâ kîî re “Te'á î'yârâ”, niîwâ.

³⁵ Toopí wa'âgi, Jesu kē'ra utîwî.

³⁶ Kîî utiká î'yârâ, ni'karérâ Judeu masa niîwâ:

—Î'yâya. Ipîtita kîî re ma'iparî? niîwâ.

³⁷ Âpêrâ a'tîro niîwâ:

—Ârî kapêri î'yâtigire yi'ri'ó'ki Lázarore wērîká weetî boopari? niîwâ.

Jesu Lázaro wērî'kipire masó'ke niî'

³⁸ Jesu pūîro bihâ wetise me'ra Lázaro masâ peepi wa'âwî. Tii masá pee îtâ tuti niîwî. Tii tutí sopere îtâgaho me'ra ka'mú ta'a no'owî.

³⁹ Jesu naâre niîwî:

—Tuu pāooya.

Marta kîî re niîwô:

—Wiôgi, îrî niisami. Kîî wērîka be'ro ba'pâritise nimiri yi'rí'!

⁴⁰ Jesu koôre niîwî:

—Mi'î re werêmiapi. “Yi'î re êho peôgo, Ô'âkî hi tutuasêre î'yâgosa”, niîmiapi, niîwî.

⁴¹ Be'ró naâ tii tutîre pāawâ. Jesu i'mîsepi î'yâ moro, Ô'âkî hire niîwî:

—Pakí, yi'î sêri'kere mi'î ti'ó tohapi. Âyú! ⁴² Yi'î masí, mi'î yi'î re ti'ó nu'kukâ! Ârâ a'topí nu'kurá yee bu'iri sêri'! Mi'î yi'î re o'ôo'kere masiáto niîgi tohó weé'!

⁴³ Kîî tohó niîka be'ro pūîro karîkūwî:

—Lázaro, wihátia, niîwî.

⁴⁴ Tohó niiká ta, kîî wihátiwî. Kîî yeé amûkâri, kîî yeé di'pôkârire su'tí me'ra wa'mé no'oki niîwî. Kîî diâpoa kē'ra su'ti kaséro me'ra omá no'okaro niîwî. Tohó weégi Jesu naâre niîwî:

—Kîî re pāâ, du'óo'ya.

Judeu masa wiôrâ Jesuré wêhé sî'ri'ke niî'

(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Pâharâ Judeu masa Maria me'ra ba'pâti wâ'kati'kârâ kîî tohó weesêre î'yârâ, Jesuré êho peówâ. ⁴⁶ Âpêrâ pe'e êho peôro noho o'ôrâ, kîî tohó weé'kere fariseu masapire werê sâarâ wa'âwâ. ⁴⁷ Tohó weérâ fariseu masa, tohó niiká sacerdotea wiôrâ nerêkârâ niîwâ. Naâ sacerdotea wiôgi kîî me'rakâharâ niîropi nerêkârâ niîwâ. A'tîro niîkârâ niîwâ:

—Marí de'ró weerásari? Jesu pehé äyusé weé i'yogi weemí. ⁴⁸ Marí kîî re ka'mú ta'atiká, níî pe'tirá kîî re êho peorásama. Romano masa wiôrá a'tírásama. A'tí, marí wiôrá niisé, Ô'âkî hi wi'i kê'rare kô'ârásama.

⁴⁹ Ni'kí naâ me'ra kîî hi Caifá wamêtigi tíî kî'mare sacerdotea wiôgi níîki níîwî. Kîî naâre níîki níîwî:

—Misâ neê ti'o masí weel'. ⁵⁰ Níî pe'tirá masá mari yaá di'takâhará wêriká, yâ'â níî boosa!. A'tíro weeká, äyúsa!. Ni'kí níî pe'tirá yee bu'iri wêri basaká, maríre äyurósa!, níîwî.

⁵¹ Caifá kîî basi wákusé me'ra meheta tohó níîki níîwî. Tíî kî'ma kîî sacerdotea wiôgi níîká, Ô'âkî hi kîî re tohó wákusé o'ôki níîwî. Tohó níîgi, Judeu masare Jesu wêri basagisami níîgi, tohó níîki níîwî. ⁵² Jesu tíî di'takâhará di'akíre wêri basatiki níîwî. Níî pe'tirá Ô'âkî hi pô'ra kîî re êho peoáhãre no'ó apêye di'tapi níîrá kê'rare wêri basaki níîwî. Ní'ká kura weé sí'rígi tohó weéki níîwî. ⁵³ Tii níîmíta naâ neré uúkúka níîme me'ra naâ Jesuré wêheátehere wákú yuukará níîwá.

⁵⁴ Naâ wêhé sí'rise bu'iri Jesu Judeu masa i'yóropi sihâtiwî. Judéiapi ní'ki wihá wá'kawî. Ní'ká maka Efraí wamêtiri maka yukí mariró pí'to níîri makapí wa'âwî. Tii makápi ísâ tohawí.

⁵⁵ Tiítare Páscoa Judeu masa bosê níîmi wa'aátoho kâ'roáká di'sawí. Pâhará masá Jerusalépi wa'âkárá níîwá. Naâ tíî bosê níîmi díporo naâ yâ'âro weé'kere koe yuurá wa'âkárá níîwá. ⁵⁶ Jesuré i'yâ sí'rírâ a'mâ kusiakárá níîwá. Ô'âkî hi wi'ipi níîrâ, a'mêri sérí yâ'akárá níîwá:

—Misâ ti'ó yâ'aká, apé tero weégi kîî a'tígisari?

⁵⁷ Fariseu masa, sacerdotea wiôrá masaré a'tíro dutíkárâ níîwá:

—Misâ Jesu toopí níîapi níîsere masírá, ísãre weréya. Naâ weréká, bu'iri da'rérí wi'ipi Jesuré miáarâti níîrâ, tohó níîkárâ níîwá.

Jesuré Maria i'mî tihise piô peo'ke níî'

(Mt 26.6-13; Mc 14.3-9)

12 Páscoa bosê níîmi wa'aátoho seis níîmí di'sawí. Tiítare Jesu Efraípi ní'ki Betânia wamêtiri makapí wa'âwî. Too díporo tii makápita Jesu Lázarore masowí. ² Tookâhárâ Jesuré bosê níîmi wee peowá. Marta ba'asere etiwó. Naâ pâhará wa'terore Lázaro kê'ra Jesu me'ra ba'â duhiwî. ³ Ísâ ba'arí kura Maria pahikahá i'mî tihikaha nardo wamêtise wapa bihísere posetikahare Jesu tíró míítiwô. Mííti, kîî di'pôkâripí piô peowô. Be'ró koô poári me'ra tuu koéwô. Tíî wi'í níî pe'tiropi i'mî tíhi se'sa wa'âwi.

⁴ Koô tohó weeká i'yâgi, Juda Iscariote ísâ me'ra kîî hi be'ropí Jesuré i'yâ tu'tírãre o'oákíhi a'tíro níîwî:

⁵ —De'ró weégo a'té i'mî tihisere duâtiati? Teeré duâgo, ní'ká kî'ma da'rasé wapa weeró noho wapá ta'a boopã. Teé níyérure pahasé kiorãre o'ô boopã, níîwî.

⁶ Kîî pahasé kiorãre ma'ígi meheta, tohó níîwî. Yahasé biki níîwî. Kîî ísâ níyérure ko'tegí níîwî. Tii ahúropi ísâ níyéro sã'lkere yaha míhákúwî. ⁷ Jesu kîî re níîwî:

—Koô iaró weeáto. Koô yi'íre yaátehere wákúgo, tohó weeámo. ⁸ Misâ pahasé kiorãre o'ô nu'kuká'rása!. Be'ropí yi'í púrikãre o'ô masísome. Yi'í a'tó níî dohakíhi meheta ní'í, níîwî Jesu.

Judeu masa wiôrá Lázarore wêhé si'ri'ke niî'

⁹Pāhará Judeu masa Jesu Betâniapi niisé kitire ti'ókārā niîwā. Tohō weerá Jesuré, kîî masó'ki Lázaro kê'rare î'yârā a'tíkārā niîwā.

¹⁰⁻¹¹Lázarore masó'ke bu'iri pāhará Judeu masa Jesuré êho peówā. Kîî re êho peórā, sacerdotea wiôrá dutisé doka niîmi'kārā dika watia wa'āwā. Naâ tohō weesé bu'iri sacerdotea wiôrá Jesuré naâ wêhé si'riri nohota Lázaro kê'rare wêhé si'riwā.

Jesu Jerusalépi pi'á'ke niî'

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹²Páscoa Judeu masa bosê nimore î'yârā wa'ârā pāhará masá Jerusalépire wa'ākārā niîwā. Naâ etāka nîmi ape nîmi pe'le Jesu wa'aátehe kitire masikārā niîwā. ¹³Tohō weerā pûri opa keerire ditê, kîî re pōo tērírā a'tíkārā niîwā. Naâ e'katise me'ra a'tîro karíkū wā'katiwā:

—Marî wiôgi Ô'âki hi âyū y'i'riagi niîmi. Á'rî Ô'âki hi o'ôo'kire âyuró wa'aáto. Kîî marî Israel kurakāharā wiôgi niîmi, niîwā.

¹⁴Jesu Ô'âki hi yee kiti ohāka pûripi niîro nohota jumentore î'yâgi, kîî bu'ipi mihâ pehawî. Zacaria too dipórokî hi Ô'âki hi yee kitire werê mi'tagi a'tîro ohâki niîwî:

¹⁵Misâ Jerusalé kāharā, uítikā'ya. Î'yâya, misâ wiôgi jumento bu'ipi pesâ wā'katimi, niî ohâki niîwî.

¹⁶A'té ohâ'kere îsâ kîî bu'erá neê waro “Jesu yeé kiti niísa!”, niítikāti. Be'ró i'míse kîî mihāka be'ropi îsâ masíwi. “Ô'âki hi yee kiti ohāka pûripi niî'karo nohota kîî re keoró wa'āwi”, niîwî.

¹⁷Jesu Lázarore masógi, kîî pihî wírokā î'yâ'kārā âpêrāre werê turiakārā niîwā. ¹⁸Tohō weerā kîî weé î'yo'kere êho peórā, Jesuré pōo tērírā a'tíkārā niîwā. ¹⁹Fariseu masa pe'le tohō weeká î'yârā, a'mêri niîkārā niîwā:

—Misâ î'yâti? Nîi pe'tirā kîî me'ra wa'ârā weemá. Marî de'ró wee boósari? niîwā.

Grego masa Jesuré î'yâ si'ri'ke niî'

²⁰Jerusalépi Páscoa bosê nîmi niiká, Ô'âki hire êho peórā nerê'kārā wa'terore ni'karérā grego masa niîwā. ²¹Naâ Jesuré î'yâ si'rírā Filipe tiro a'tîwā. Filipe Betsaida Galiléia di'tapi niiri makakî hi niîwî. Naâ kîî re a'tîro niîwā:

—Jesuré î'yâ si'risa!.

²²Naâ tohō niiká ti'ógi, Filipe Andrére werêgi wa'āwî. Be'ró piárâpi wa'á, Jesuré werêrā wa'āwā. ²³Naâ grego masa î'yâ si'risere ti'ógi, Jesu niîwî:

—Yi'î Ô'âki hi maki masí weeró noho ipítigi wêrî masa miháatoho kā'ró di'sá! ²⁴Diakî híta misâre niîgiti. Ni'kí otesé kapere otêti boosami. Teé otêtikā, meharóta tohása! Tee peéri oteká pûrikāre, di'tâpi boâ wa'ása! Be'ró pi'rî, pupi, pehé dikâtisa! Tee peéri weeró noho yi'î wêrígisa! Yi'î wêrisé me'ra pāhará Ô'âki hi pō'ra wa'ârāsama. ²⁵No'ó a'ti imí kohopire kîî katirí imí kohore ma'î'gi pekâ me'epi bu'ri da'rê bahurió no'ogisami. No'ó kîî katirí imí kohore ma'itígi pe'e i'mí sepi katí nu'kugisami. ²⁶Yi'î dutisére weé si'rigi, yi'î re siru tuuáto. Kîî yi'î niíatohopire yi'î me'ra niîgisami. Yi'î dutisére wee sirú tuugi nohore yi'î paki âyuró weegísami, niîwî Jesu.

Jesu kîî wēriátehere uúkū'ke niî'

²⁷ Jesu niîwî:

—Ni'kâroakā yîf pūûro bihâ weti'. De'ró niîgisari? “Pakí, yîf re yā'áro wa'aátehere yî'rióya” niîgisari? Niîsome. Yîf teeréta pi'etí, wēriği a'tíwî.

²⁸ Pakí, mi'f tutuasére i'yoyá, niîwî Jesu. Kîî tohó niika be'ro ni'kí i'mîsepi uúkū dihosere ti'owí. A'tíro niîwî:

—Yîf tutuasére i'yo tohawi. I'yo nemógi taha, niîwî.

²⁹ Masá toopí niirá kîî uúkū'kere ti'órā, “Bipô bisiámi”, niîwā. Āpêrā “Ô'ákî hire weré ko'tegi i'mîsekî hi Jesuré uúkūami”, niîwā.

³⁰ Jesu naâre niîwî:

—Yîf re ti'o dutígi meheta uúkūami. Misâ pe'ere ti'o dutígi uúkūami.

³¹ Ni'kâroakāre Ô'ákî hi a'ti imí kohokāharāre besé, bu'fri da'rêgisami.

Tohó niiká a'ti imí kohokāharāre dutígi wātî kô'â wíro no'ogisami.

³² Apêye kē'rare yîf re naâ i'miáropi tuu moró ni'kokā, niî pe'tirāre yîf tiropi a'tiká weegíti, niîwî Jesu.

³³ Tohó niîgi, yîf kurúsapi wēriğisa' niîgi, tohó niîwî. ³⁴ Masá teeré ti'órā, a'tíro niîwā:

—Ô'ákî hi yee kiti ohâka pūripi naâ bu'eká, a'tíro ti'ó no'owi: “Ô'ákî hi besé'ki Cristo katî nu'kukí'sami.” De'ró weeákîhi mi'f pe'e taha “Ô'ákî hi maki masí weeró noho ipitígi i'miáropi tuu moró ni'ko no'ogisami”, niîti? Ô'ákî hi maki masí weeró noho ipitígi noa nohó niîti? niî sérî ya'awā.

³⁵ Jesu naâre niîwî:

—Yîf a'ti nukúkākāharāre sî'óo'se weeró noho niî'. Yîf masaré Ô'ákî hi yeere āyuró masiká weé. Yoâtikā misâ me'ra niîgisa'. Yîf a'topí niirí kurare misâ yîf bu'esére êho peóya. Tohó weerā misâ wākûtiro na'f tí'aropi sihārā weeró noho wa'ásome. Yîf re êho peótirā na'f tí'aropi niirá weeró noho niîma. Naâ weesére “A'tíro pe'e íá”, niî masitisama. ³⁶ Yîf sî'óo'se weeró noho niîgi misâ tiropi niî'. Yîf misâ tiropi niirí kurare yîf re êho peóya. Tohó weerā misâ kē'ra sî'óo'rā weeró noho niîrāsa'. Ô'ákî hi yeere āyuró masîrāsa'. Āpêrā kē'rare masiká weerāsa', niîwî Jesu. Jesu naâre tohó niika be'ro du'tí wā'ka wa'āwî.

Judeu masa wiôrā Jesuré êho peótise niî'

³⁷ Jesu pehé weé i'yomikā, Judeu masa wiôrā kîî re êho peótiwā. ³⁸ Naâ êho peótikā, Ô'ákî hi yee kiti ohâka pūripi Isaía ohâ'karo nohota keoró wa'āwî.

Kîî a'tíro ohâki niîwî:

Neé ni'kipéta ísâ weresére ti'otími. Ô'ákî hi tutuasé me'ra weé i'yokā i'yāmîrā, neé êho peótima, niî ohâki niîwî Isaía.

³⁹ Naâ neé êho peó masití'ke kē'rare Isaía apêropi Ô'ákî hi yee kiti ohâka pūripire a'tíro ohâki niîwî:

⁴⁰ Ô'ákî hi naâre kapêri bahutírā weeró noho weéki niîwî. Kîî yeere ti'o masítikā weéki niîwî. Tohó weerā āyuró kîî weesére i'yāmîrā, i'yā masítikārā niîwā. Kîî bu'esére ti'omírā, ti'o masítikārā niîwā. Kîî bu'esére êho peórā, naâ yā'áro weé'kere du'ú, akobohóse sêri boópā. Kîî naâre yî'rió boopî, niîki niîwî Isaía.

⁴¹ Isaía Jesu tutuasére, kîî asistésere i'yâgi, kîî yeekāhasere tohó uúkūki niîwî.

⁴² Pāhará Judeu masa Jesuré êho peówā. Ni'karérā wiôrā waropita êho peówā. Fariseu masare uîrā, bahú yoaropi Jesuré êho peósere uúkūtiwā.

ĩsãre Judeu masa naê nererí wi'ipi niirãre kô'â wĩrori niĩrã, tohò weewã.
 43 Wiôrà Jesuré êho peómirã, masá pe'ere Ô'âkĩ hi nemoró ayuró wãkukã iawã.

Jesu masaré besesékãhasere uúkú'ke niĩ'

44 Jesu niĩ pe'tirã ti'oaato niĩgi, tutuaró uúkúwi:
 —Yi'ĩre êho peógi yi'ĩ se'sarore êho peótimi. Yi'ĩ paki yi'ĩre o'ôo'ki kē'rare êho peómi. 45 Yi'ĩre i'yãgi yi'ĩre o'ôo'ki kē'rare i'yãmi. 46 Yi'ĩ si'ôo'se weeró noho niĩ'. A'ti nukúkãpire yi'ĩre êho peórã na'ĩ tĩ'aropi tohatikã'ato niĩgi a'tíwi. Naã yi'ĩ bu'esére masĩrásama. Masĩrã, ayuró weerásama. 47 Yi'ĩ bu'esére ti'omírã, teeré weetírã, bu'ĩri kiorásama. Yi'ĩ naãre bu'ĩri da'rėsosome. Yi'ĩ bu'ĩri da'rēgi meheta a'tíwi. Naãre yi'ĩriógi a'tíwi. 48 Yi'ĩre iatĩrã noho, yi'ĩ bu'ê'kere weetĩrã noho Ô'âkĩ hire bu'ĩri da'rē no'oahãpi niĩ tohama. Yi'ĩ bu'ê'kere weetise bu'ĩri naã a'ti imĩkohó pe'tikã, bu'ĩri da'rē no'orásama. 49 Yi'ĩ se'saro yi'ĩ iaró bu'ê wee'. Yi'ĩ paki yi'ĩre o'ôo'ki tohó niĩ bu'êya niiró bu'ê'. 50 Yi'ĩ masĩ', yi'ĩ paki dutisére êho peórã katĩ nu'kukã'rásama. Tohó weégi kĩĩ bu'ê duti'karo nohota masaré bu'ê', niĩwĩ Jesu.

Jesu kĩĩ bu'erã yeé di'pókãrĩre koé'ke niĩ'

13 Judeu masa bosê nimi Páscoa wa'aátoho ni'ká nimi di'sawí. Jesu kĩĩ a'ti imĩkohopi ni'ki maatã kĩĩ paki tirópi wa'aátehere masĩ tohawĩ. Kĩĩ, kĩĩ yarã a'ti nukúkãkãharãre ma'ĩ nu'kukã'wĩ. Kĩĩ wērisé me'ra kĩĩ ipĩti ma'isére i'yowĩ.

2-4 Juda Iscariote Simão makire wãtĩ a'tĩro wãkusé o'ôki niĩwĩ. Jesuré i'yã tu'tirãpire o'ô dutiki niĩwĩ. Jesu pe'e pũrikã kĩĩ Ô'âkĩ hi tiropi a'tĩwi niisere masĩwĩ. Tohó niikã toopĩ kĩĩ dahã tohaatehere, kĩĩ pakĩ kĩĩre wiógi soroátehe kē'rare masĩwĩ. A'tĩro weégi, i'sã ba'ã duhiri kura Jesu wã'ká ni'ka, kĩĩ su'tĩ bu'íkãhasere tuu weé kũuwĩ. Be'ro marĩ ehēri tuu wiaropi tuu koéri kaserore di'té o'owĩ. 5 Tu'ã eha ni'ko, akoré bapapĩ pió sãawĩ. Teé me'ra i'sa yeé di'pókãrĩre koé ni'kawĩ. Be'ro tii kaséro me'ra tuu koéwĩ.

6 Kĩĩ Simão Pedro yee di'pókãrĩre koé ni'kari kura Pedro kĩĩre niĩwĩ:
 —Wiógi, yeé di'pókãrĩre koegĩsari?

7 Jesu kĩĩre niĩwĩ:

—Ni'károakã yi'ĩ weesére mi'ĩ ti'o masĩtisa'. Be'ropĩ masĩgisa'.

8 Pedro kĩĩre niĩwĩ:

—Yeé di'pókãrĩre mi'ĩ neê koesomé.

Jesu kĩĩre niĩwĩ:

—Yi'ĩ koetĩkã, mi'ĩ yi'ĩ me'rakĩ hi niĩsome.

9 Simão Pedro kĩĩre niĩwĩ:

—Too pũrikãre yeé di'pókãrĩre koégi, yeé amũkãri, yaá dipôa kē'rare koeyã.

10 Jesu pe'e kĩĩre niĩwĩ:

—Marĩ u'áka be'ro opãturi u'a apóya marĩsa'. Sihãka be'ro di'pókãri di'akĩre koé no'osa'. Misã ũ'ĩri marirã weeró noho niĩ'. Tohó niimikã, ni'kĩ misã wa'teropire yã'agĩ ũ'ĩritigi weeró noho niĩmi, niĩwĩ Jesu.

11 Jesu kĩĩre i'yã tu'tirãpire o'oákihire masĩ tohawĩ. Tohó weégi tohó niĩwĩ.

12 I'sa yeé di'pókãrĩre koéka be'ro kĩĩ bu'íkãharo su'tĩrore sãyã, ehã nuhawĩ taha. I'sãre niĩwĩ:

—Misâ yi'î weesére ti'o masíti? ¹³ Misâ yi'î re “Wiôgi, ĩsâre bu'egí” ní pisú! Tohóta ní! misâ níro nohota. ¹⁴ Yi'î misâ wiôgi, misâre bu'egí níimigi, misa yeé di'pôkãrire koeápi. Tohó weérã misâ kê'ra meharóta weeyá. ¹⁵ Misâre yi'î weé'kere ĩ'ya kúu, wee sirú tuuato níngi a'teré weé ĩ'yoapi. A'mêri áyuró weeyá. ¹⁶ Misâre diakí hí werêgiti. Neé ní'kí da'rá ko'tegi “Yi'î wiôgi yi'rióro ní!”, ní masítisami. Ní'kí o'ôo' no'o'ki kê'ra kíre o'ôo'ki yi'rióro níítisami. ¹⁷ Misâ yi'î di'pôkãri koesére masíra, a'té yi'î weé'kere weérã, e'katírãsa'. ¹⁸ Yi'î misâ ní pe'tirãpire uúkúgi meheta weé! Yi'î besé'kãrãre masí! Ô'âkí hi yee kiti ohãka püripi níro nohota keoró wa'ãrosa! A'tíro ohã no'okaro níwi: “Yi'î me'ra ba'ã duhimigi, yi'î me'ra uãmi”, ní ohã no'okaro níwi. ¹⁹ Yi'î misâre weré yuugi weé! Tohó weérã yi'î ní'ke keoró wa'aká, a'tíro nířãsa': “Diakí híta Ô'âkí hi o'ôo'ki nípi”, nířãsa'. ²⁰ Misâre keoró werêgiti. Yi'î o'ôo'kãrã weresére tí'ó êho peórã, yi'î kê'rare êho peórãta weesamá. Yi'îre êho peórã, yi'îre o'ôo'ki kê'rare êho peósama, níwi Jesu.

Jesu “Yi'îre ĩ'ya tu'tirãpire Juda o'ôgisami” níisé ní!

(Mt 26.20-25; Mc 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Jesu ĩsãre werêka be'ro ipíti bihã wetiwí. Tí'otã basiórota werêwí: —Diakí híta misãre níngiti. Ní'kí misã wa'teropi yi'îre ĩ'ya tu'tirãre o'ôgisami, níwi.

²² Kíi tohó níikã tí'orã, ĩsã noaré tohó níngi weeti? nířã, mehó a'mêri ĩ'ya duhikã'wi. ²³ Yi'î João Jesu ma'igí kíi pi'to duhíwi. ²⁴ Tohó weégi Simão Pedro Jesuré sêri yã'a dutigi yúu pu'uwí. ²⁵ Yi'î kíi pi'toakã mu'ri wã'a, kíire sêri yã'awi:

—Wiôgi, noa nohó níiti kíi a'?

²⁶ Jesu yi'îre níwi:

—Yi'î pãu yosó o'o no'logi níngisami. Kíi tohó níika be'ro Simão maki Juda Iscariotere yosó o'owí. ²⁷ Kíi tohó weéka be'ro wãti Judare sãháaki níwi. Jesu kíire níwi:

—Míi weeátehere weé bakeo'ya.

²⁸ ĩsã ní pe'tirã toopí ba'ã duhirã, kíi tohó níisére tí'o masítikãti.

²⁹ Ní'karérã a'tíro wãkúwi: “Juda kíi niyérure ko'tegí ní yuukã, Jesu kíire apêye noho bosé nímikãhasere duu dutígi weeápi, ou pahasé kiorãre niyéro o'ô dutigi o'ô dutiapi”, níwi. ³⁰ Juda kíi pãuré yé'êka be'ro ĩsã títropi ní'ki wihãa wa'ãwi. Kíi wihãari kura yamípi níwi.

A'mêri ma'i dutise ní!

³¹ Juda wa'ãka be'ro Jesu ĩsãre níwi:

—Ní'kãroakã yi'î Ô'âkí hi maki masí weeró noho ipitígipire yi'î tutuasé ĩ'yo no'orosa! Ô'âkí hi tutuasé kê'ra yi'î me'rata ĩ'yo no'orosa!

³² Yi'î Ô'âkí hi tutuasére ĩ'yokã, kíi kê'ra yi'î tutuasére maátã ĩ'yogisami.

³³ Yi'î me'rakãharã, kã'ró misã me'ra ní tiogisa! Misã yi'îre a'mãrãsa'.

Yi'î Judeu masare too dipóropire ní'karo nohota misãre ní'kãroakã níngiti.

Yi'î wa'aãtohopire misã wa'ã masítisa! ³⁴ Misãre apêye ma'mã dutisé kúúgiti. Yi'î misãre ma'iró nohota a'mêri ma'iyã. ³⁵ Misã a'mêri ma'ikã,

ãpêrã ní pe'tirã misãre yi'î bu'erã níisére masířãsama, níwi Jesu.

Jesu Pedrore “Míi yi'îre ‘Masí wee’ níngisa” ní'ke ní!

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Simão Pedro kíire sêri yã'awi:

—Wiôgi, no'opí wa'âgisari?

Jesu kîîre niîwî:

—Ni'kâroakâ yîî wa'aátohopire miîî wa'â masitisa'. Be'ropí yîîre siru tuúgisa'.

³⁷Pedro kîîre niîwî taha:

—Wiôgi, de'ró weégi yîî miîî me'ra maataá wa'â masitisari? Yîî kē'ra miîî me'rata wēî masi'.

³⁸Jesu kîîre niîwî:

—Niiróta yîî wēî masiti? Miîîre diakî híta niîgiti. Kārêkē' kîî uuátoho díporo yîîre i'tiáti “Kîîre masí wee’”, niîgisa', niîwî Jesu.

Jesu “Yîîre êho peórâ yî'rirâsa” niî'ke niî'

14 Jesu îsâre a'tíro niîwî:

—Misâ ipíti waro wākû ke'titikā'ya. Ô'âkî hire êho peóya. Tohô niiká yîî kē'rare êho peóya. ²Yîî paki tiropi misâ niíatehe wi'seri pehé niî'. Teé mariká maa, misâre weré booapâ. Toopí misâ niíatohore apo yuúgi wa'âgi weé'. ³Misâ niíatohore apóka be'ro misâre miîgi a'tígiti. Toopíre misâ kē'ra niî nu'kukâ'râsa'. ⁴Misâ yîî wa'aátohore masísa'. Yîî wa'arí ma'a kē'rare masísa', niîwî Jesu.

⁵Tomé kîîre niîwî:

—Wiôgi, miîî wa'aátohore masítisa'. Îsâ de'ró weé masí boosari miîî wa'arí ma'are?

⁶Jesu kîîre niîwî:

—Yîî, yîî paki tiropi wa'arí ma'a weeró noho niî'. Yîî masaré toopí wa'akâ weegí niî'. Yîî masaré diakî hí kâhasere masakâ weé'. Naâre katî nu'kukâ weegí niî'. Yîîre êho peórâ di'akî yîî paki tiropi wa'ârâsama. ⁷Misâ yîîre masírâ, yîî paki kē'rare masí boosa'. Ni'kâroakâ kîîre masí'. Misâ yîîre î'yârâ, kîîre î'yârâ weeró noho niî', niîwî Jesu.

⁸Filipe Jesuré niîwî:

—Wiôgi, miîî pakire î'yoyá îsâre. Kîîre î'yasé me'ra di'akî îsâre âyurósa'.

⁹Jesu kîîre niîwî:

—Filipe, yîî misâ me'ra yoakâ niîwi. Yîîre î'yâ masi weeti yuhûpi? Yîîre î'yagí yîî paki niisétise kē'rare î'yâmi. De'ró weégi yîîre “Miîî pakire î'yoyá”, niíáti? ¹⁰Yîî, yîî paki me'ra piárâ niîmirâ, ni'kitá niî' niisére êho peó weeti? Kîî yîîpire niîmi niisé kē'rare êho peó weeti? Yîî uúküsere yîî se'saro uúkû wee'. Yîî paki yîîpire niigíta kîî iaró uúkûmi. Yîî weesé kē'rare yîî se'saro weé wee'. Kîíta kîî iaró weekâ weemí.

¹¹Yîî, yîî paki me'ra ni'kitá niî' niisére, kîî yîîpire niisére êho peóya. Teeré êho peótirâ pûrikâ, yîî weesé pe'ere î'yâ êho peó kureya. ¹²Misâre diakî híta werégiti. Yîîre êho peórâ yîî weé'karo nohota yîî weé'kere wee sirú tuurâsama. Tootá yîî paki tiropi yîî wa'akâ maa, a'té nemoró weerâsama. ¹³Misâ yîîre êho peókâ, niî pe'tise misâ sêrisére o'ôgisa'. Teé me'ra yîî paki tutuasére masiáto niîgi tohô weegísa'. ¹⁴Yîîre êho peórâ, no'ó misâ sêrisére yî'tígiti.

Jesu “Espírito Santore o'ôo'giti” niî'ke niî'

¹⁵Misâ yîîre ma'írâ, yîî dutisére weerâsa'. ¹⁶Misâre yîî pakire Espírito Santore sêri baságiti. Kîî misâre wee tamúse me'ra wākû tutua nu'kukâ weegísami. Misâ me'ra niî nu'kugísami. ¹⁷Espírito Santo misâre keoró bu'êgisami. Âpêrà a'ti nukúkâkâharâ yîîre êho peótirâ kîîre masítirâsama.

Tohō weerā kīre moorásama. Misā pūrikā kīre masí!. Kīre misā me'ra, misāpire nī nu'kugisami. ¹⁸Yi'fi misāre kō'ā wā'kasome. Misā me'ra nīgi a'tigiti taha. ¹⁹Kā'roākā di'sá!, be'ró masá yi'fi re i'yásome. Misā pūrikā i'yārāsa!. Yi'fi katí nu'kukā!. Tohō weerā misā kē'ra katí nu'kukā'rāsa!. ²⁰Yi'fi paki misāre Espírito Santore o'óo'gisami. Tohō weéka be'ró yi'fi paki me'ra yi'fi niisére masírāsa!. Tohō niiká misā yi'fi me'ra niisére, yi'fi misāpire niisére masírāsa!. ²¹Yi'fi dutisére weegi diaki híta yi'fi re ma'lisére i'yosamí. Yi'fi re ma'ligíre yi'fi paki kē'ra ma'ligísami. Yi'fi kē'ra ma'ligísa!. Kīre re yi'fi niisétersere i'yogísa!, niíwī Jesu.

²²Ápí Juda, Iscariote meheta Jesuré niíwī:

—Wiōgi, de'ró weégi mi'fi niisétersere ísā di'akíre i'yogísari? De'ró weégi a'ti imí kohokāharā mi'fi re ēho peotírā kē'rare i'yó weeti?

²³Jesu kīre niíwī:

—Yi'fi re ma'ligí yi'fi dutisére weemí. Yi'fi paki kīre ma'ligísami. Ísā piárāpita kī me'ra niírāsa!. ²⁴Yi'fi re ma'itígi pe'e yi'fi uúkūserere weetími. Yi'fi uúkūse yee mehéta ní!. Yi'fi paki yi'fi re o'óo'ki kīre weré dutise ní!. ²⁵Yi'fi misā me'ra nígi, a'té ní pe'tisere weré!. ²⁶Yi'fi sēriká, yi'fi paki Espírito Santore misāre o'óo'gisami. Kīre misāre wee tamú, wākú tutua nu'kukā weegísami. Ní pe'tise misāre bu'ēgisami. Ní pe'tise yi'fi misāre bu'ē'kere opāturi wākuká weegísami.

²⁷Ni'károakā misāre we'ēriti!. Yi'fi āyuró ehēri pō'rati!. Yi'fi weeró noho misāre āyuró ehēri pō'ratikā weegíti. Yi'fi misāre āyuró ehēri pō'ratikā weesé a'ti imí kohokāhase weeró noho ní wee!. ²⁸Misā “Yi'fi paki tiropi wa'āgi weé!” niiká tí'ó tohapi. “Be'ró yi'fi misā me'ra nígi a'tigiti taha” niiká kē'rare tí'oāpi. Yi'fi paki yi'fi yí'rióro ními. Misā yi'fi re kīre tiropi wa'asé kitire tí'oāpi. Teeré tí'órā, diaki híta ēho peórā pūrikā, e'katí boopā. ²⁹Yi'fi misāre weré yuugi weeápi. Tohō weerā yi'fi misāre weré yuu'ke keoró wa'aká, “Diakí híta nípi”, niírāsa!. ³⁰Wātí a'ti nukúkákāharāre dutigí a'tí tohami. Tohō weégi yi'fi yoátikā misā me'ra uúkūgiti. Kīre yi'fi re neé kāró dutí masitimi. ³¹Tohō wa'ārota weesása!. Yi'fi paki kīre wee dutí'kere weegíti. Yi'fi tohō weeká, a'ti nukúkákāharā yi'fi pakire yi'fi ma'lisére masírāsama. Te'á wa'ārā. Wā'ká ni'kaya, niíwī ísāre.

Jesu i'sēgi me'ra masaré weré'ke ní!

15 Jesu ísāre a'tíro niíwī:

—Yi'fi i'sēgi weeró noho ní!. Yi'fi paki tigiré ko'tegí ními. ²Yi'fi re ēho peórā tigikāhase dipíri níma. Ó'ákí hi i'ségire i'yá nírígi weeró noho ní yuugi, diká marisé dipíríre dité kō'asami. Apéye dikátise dipíríre āyuró dikátíati nígi dité wee nemosami. ³Misā dikátise dipíri weeró noho ní!. Yi'fi bu'ē'kere ēho peó, yí'tí!. Tohō weégi yi'fi paki misā yā'áro we'e'kere akobohó tohawí. Misā akobohó no'o'kārāpi ní toha!. ⁴Yi'fi misāpire ní nu'kugísa!. Misā kē'ra yi'fi me'ra ní nu'kukā'ya. Ní'ká dipi yukí gipi a'mé sí'atimiro dikátitisa!. A'té weeró noho misā yi'fi me'ra ní nu'kutirā, neé āyuró wee masísome.

⁵Yi'fi ní'karo nohota yi'fi i'sēgi weeró noho ní!. Misā tigi dipíri ní!. Yi'fi me'ra ní nu'kugi, yi'fi kē'ra kīre píre niiká, kīre āyuró wee masísami. Misā yi'fi me'ra ní nu'kutirā, neé āyuró wee masítisa!. ⁶Yi'fi me'ra ní nu'kutigi dité kō'a'ke dipíri weeró noho ními. Teé yā'í'ke dipíríre seé, peká me'epi í há kō'a no'osa!.

⁷Misā yi'fi me'ra ní nu'kurā, yi'fi bu'esére wākūrā, Ó'ákí hire misā íasére sēriyá. Kīre yí'tigísami. ⁸Misā āyuró weerā, Ó'ákí hi āyú yí'riami niisére

ĩ'yorá'sa'. Tohô weérã diakĩ híta misã yi'ĩ bu'erá niĩrãsa'. ⁹Yi'ĩ paki yi'ĩ re ma'iró nohota yi'ĩ kē'ra misãre ma'í'. Yi'ĩ me'ra niĩ nu'kuya. Tohô weeká, misãre ma'í nu'kugisa'. ¹⁰Yi'ĩ paki yi'ĩ re kĩĩ dutisére weekã, ma'imí. Yi'ĩ kē'ra yi'ĩ dutisére weeká, misãre ma'igí'sa'.

¹¹Yi'ĩ e'katíro nohota misãre e'katiáto niĩgi tohô uúkũ'. Tohô weérã misã e'katí yi'riarãsa'. ¹²Yi'ĩ dutisé a'tĩro niĩ'. Yi'ĩ misãre ma'iró nohota a'mēri ma'iyá. ¹³Ni'kĩ kĩĩ me'rakāharãre wēri basagi, naãre ma'í yi'riasami. Wēri basase nemoró ma'itá basió wee'. ¹⁴Misã yi'ĩ dutisére weérã, yi'ĩ me'rakāharã niĩ'. ¹⁵Yi'ĩ misãre “Yi'ĩ re da'rã ko'terã niĩma”, niĩsome. Da'rã ko'terã naã wiõgi weesére masítisama. Misã yi'ĩ me'rakāharã niĩ'. Tohô weégi yi'ĩ paki yi'ĩ re niĩ'kere werê pe'okã'. ¹⁶Misã yi'ĩ re besetíwi. Yi'ĩ pe'e misãre besewí. Áyuró weeáto niĩgi tohô weewí. Misã áyuró weesé pe'tisomé. Áyuró weeká, misã yi'ĩ re êho peókã, no'ó Ô'ákĩ híre sērisé nohore o'õgisami. ¹⁷A'tetã niĩ' yi'ĩ misãre dutisé. A'mēri ma'iyá, niĩwĩ.

Jesu “Yi'ĩ re êho peókã, ãpērã misãre i'yã tu'tirãsama” niĩ'ke niĩ'

¹⁸Jesu i'sãre a'tĩro niĩ nemowĩ:

—A'ti nukúkãkãharã yi'ĩ re êho peótirã misãre i'yã tu'tikã, yi'ĩ re i'yã tu'ti mi'ta'kere wãkũya. ¹⁹Misã a'ti nukúkãkãharã niĩkã maa, naã me'rakāharãre ma'iró nohota misãre ma'í boósama. Yi'ĩ misãre naã wa'teropi niĩrãre besewí. Misã a'ti nukúkãkãharã weeró noho niĩ wee'. Tohô weérã misãre i'yã tu'tima. ²⁰Yi'ĩ misãre niĩ'kere wãkũya. Neẽ ni'kĩ da'rã ko'tegi “Yi'ĩ wiõgi yi'rióro niĩ’”, niĩ masítisami. Yi'ĩ re yã'ãro weemá. Misã kē'rare meharóta yã'ãro weerãsama. No'ó yi'ĩ bu'esére ti'orã, misãre ti'orãsama. ²¹Misã yi'ĩ re siru tuúkã i'yãrã, niĩ pe'tise yã'asere misãre weerãsama. Yi'ĩ re o'õokire naã masítise bu'iri tohô weerãsama.

²²Yi'ĩ a'ti di'tapire naãre werēgi a'títikã maa, bu'iri moo boósama. Naã ni'kãroakãre bu'iri kiomã. “I'sã bu'iri moó”, niĩ masítisama. ²³Yi'ĩ re i'yã tu'tirã yi'ĩ paki kē'rare i'yã tu'tima. ²⁴Neẽ ni'kĩ weetísere naã tiropire pehé weé i'yomiwi. Yi'ĩ re masí dutigi tohô weewí. Yi'ĩ weé i'yotika be'ro niĩkã maa bu'iri moo boósama. Naã yi'ĩ weé'kere i'yãwã. Teeré i'yãmira, yi'ĩ re i'yã tu'tiwã. Yi'ĩ paki kē'rare i'yã tu'tiwã. ²⁵Ô'ákĩ hi yee kiti ohãka pūripi niĩro nohota keoró wa'ãro weé'. A'tĩro niĩ': “Bu'iri moomikã, yi'ĩ re i'yã tu'tiwã”, niĩ ohã no'owi.

²⁶Espírito Santo diakĩ hí uúkũgi, misãre wee tamúgi a'tígisami. I'sã yi'ĩ paki me'ra kĩĩ re o'õo'rãsa'. Kĩĩ a'tígi, keoró yeekãhásere misãre werēgisami. ²⁷Misã kē'ra yeekãhásere werērãsa'. Misã neẽ waropita yi'ĩ me'ra niĩ tohawi. Tohô weérã werērãsa', niĩwĩ Jesu.

16 Jesu i'sãre niĩ nemowĩ taha:

—Yeé bu'iri ãpērã misãre yã'ãro weerãsama niisere werê'. Yi'ĩ re êho peó du'tutikã'ato niĩgi tohô werê'. ²Misãre Judeu masa nerê wiase wi'seripi niĩmi'kãrãre kō'ã wĩrorãsama. No'ó misãre wēhẽ kō'aka be'ro a'tĩro niĩrãsama. “Marĩ Ô'ákĩ hi iaró weérã weé’”, niĩrãsama. ³Naã yi'ĩ pakire, yi'ĩ re masíti'ke bu'iri misãre yã'ãro weerãsama. ⁴Yi'ĩ weré yuugi weé'. Tohô weérã keoró teé wa'akã, misã “Tohõta niĩwĩ”, niĩrãsa'.

Espírito Santo yeekãhase niĩ'

Yi'ĩ misã me'ra niĩgi, neẽ waropire maata a'teré werētíwi. ⁵⁻⁶Ni'kãroakã yi'ĩ re o'õo'ki tiropi wa'ãgi weé'. Yi'ĩ tohô niĩkã ti'orã, neẽ ni'kĩ yi'ĩ re “No'opĩ wa'ãti?” niĩ sēri yã'a wee'. Mehõ bihã weti wioritikã'. ⁷Yi'ĩ misãre diakĩ híta

nifigiti. Yi'f wa'aká, misâre ãyú nifrosa! Yi'f misâre Espírito Santore o'ôo'gisa! Yi'f wa'atiká maa, kîf misâre wee tamúgi, misâ me'ra nígi a'titi boosami.

⁸⁻¹¹ Espírito Santo yi'f re êho peótirare a'tiro masaká weegísami. “Ísâ yâ'ará ní!” ní ti'ó yâ'akâ weegísami. Apêye, yi'f diakî hí weegí ní! niisére i'yogísami. Yi'f paki tiropi wa'asé me'ra teeré i'yogísami. Yi'f toopí wa'aká, yi'f re i'yásome. Tohó níiká yi'f re êho peótirare Ô'âkî hí bu'firi da'reátehere i'yogísami. A'tiro masrásama: “Wâtí, a'ti nukúkâkâharâre dutigí Ô'âkî hire bu'firi da'rê no'oakîhi ní tohami”, nírásama.

¹² Yi'f misâre pehé weresé kiomí! Ni'kâroakâre misâ ti'o masíti boosa! Tohó weégi weré wee! ¹³ Espírito Santo a'tígi, ní pe'tisere keoró werégisami. Kîf diakî hí uúkúgi ními. Kîf se'saro uúkúsome. Ô'âkî hí uúküsere, kîf ti'ókere weré turiagísami. Be'ropí wa'aátehe k'é'rare misâre weré yuugísami. ¹⁴ Espírito Santo yi'f re áyuró uúkúgisami. Yeekâhasere misâre masaká weegísami. ¹⁵ Ní pe'tise yi'f paki kiosé yeé ní! Tohó weégi Espírito Santo misâre yee kitíre werégisami.

Bihâ wetimi'kârâ e'katírâsama niisé ní!

¹⁶⁻¹⁷ Kâ'ró di'sá!, be'ró misâ yi'f re i'yâ nemosome. Be'ró i'yârâsa! taha. Yi'f paki tiropi wa'aká tohó wa'â ní'irosa!, níwí Jesu.

Kîf tohó níiká ti'órâ, ísâ ni'karérâ a'mêri uúkúwi:

—De'ró ní s'i'riro weesarí? Ye'le nohóre uúkúgi uúkúsamigi, masítisa!, níwí.

¹⁹ Jesu ísâ tohó niisére masígi, ísâre níwí:

—Yi'f “Kâ'roaká di'sá!, i'yásome, be'ró i'yârâsa! taha” ní'kere a'mêri sérí yâ'ará weeti? ²⁰ Misâre diakî híta werégiti. Misâ utí, pûtro bihâ wetirâsa! A'ti imí kohokâharâ pe'e e'katírâsama. Misâ bihâ wetimi'kârâ be'ró e'katírâsa! ²¹ A'tiro wa'asé weeró noho nírosâ! Ni'kó níhí pako koó w'imagí wiaátoho díporo pûrisé ti'ó yâ'asamo. Koó wiâka be'ro koó pûrisé ti'ó yâ'a'kere wákútisamo. Koó makí bahuáse pe'ere i'yâgo e'katígo, tohó weesamó. ²² Koó weeró noho misâ ni'kâroakâre pi'etí! Be'ró yi'f misâre i'yâgi a'tígiti taha. Yi'f tohó weeká i'yârâ, misâ e'katí yi'riarâsa! Âpêrâ misâre bihâ wetikâ wee masítirâsama.

²³ Misâ tohó e'katíri ními misâ ti'otísere neé sérí yâ'asome maha. Diakî híta misâre níigiti. Misâ yi'f re êho peókâ i'yâgi, ní pe'tise misâ sérísere yi'f paki yitígisami. ²⁴ Too díporopi yi'f tutuasé me'ra yi'f pakire neé sérítíwi. Ni'kâroakâre misâ yi'f re êho peó tíharâ séríyá. Misâ tohó weeká, kîf yitígisami. Kîf yitíkâ, misâ e'katí yi'riarâsa!

Jesu masaré “A'tiro weegíti” ní'ke ní!

²⁵ Yi'f misâre diakî hí niisére bu'ê s'i'rigi kití me'ra wereápi. Be'ró kití mariró diakî híta yi'f paki yeekâhasere werégisa! ²⁶ Espírito Santo a'tíka be'ro misâ yi'f re êho peó tíharâ, yi'f pakire sérirâsa! Yi'f tohó nígi, “Yi'f pakire misâre sérí baságiti”, nígi meheta weé! Misâ basi sérirâsa! ²⁷ Kííta misâre ma'imí. A'tiro ní! Misâ yi'f re ma'í! Tohó níiká misâ yi'f re “Ô'âkî hí tiropi ní'ki a'típí”, ní êho peó! Tohó weégi Ô'âkî hí misâre ma'imí. ²⁸ Yi'f paki me'ra ní'ki yi'f a'ti nukúkâpire a'tíwi. Ni'kâroakâ yi'f a'topí ní'ki yi'f paki tiropi dahâ tohagiti taha.

²⁹ Kîf tohó níiká ti'órâ, ísâ kîf re níwí:

—Ni'kâroakâre mi'f kití me'ra weré wee! Diakî hí uúkúkâ! ³⁰ Ni'kâroakâ ísâ masí! Mi'f ní pe'tisere masí pe'okâ! No'ó sérí yâ'aatoho díporo masí toha! Tohó weerâ mi'f Ô'âkî hí tiropi ní'ki a'típâ niisére masí!

³¹ Jesu ĩsäre niŵĩ:

—Misâ ěho peóti maha? ³² Tohō ěho peómirā, maatá no'ó misá wa'á sĭ'rĭro du'tĭstérāsa'. Yĭ'f ni'kitá tohagĭsa'. Ni'kitá nií wee', niġgi pe'ea'. Yĭ'f paki yĭ'f me'ra niĩmi. ³³ Yĭ'f re ěho peórā āyuró ehĕri pō'ratiato niġgi a'té nií pe'tisere misāre wereápi. A'ti nukúkākāharā misāre pi'etĭkā weerāsama. Naā tohō weemĭkā, wākū tutuaya. Yĭ'f a'ti nukúkākāharā naā yā'āro weesére dokā ke'akā weé tohawi. Tohō weérā yĭ'f re ěho peórā wākū tutuaya.

Jesu kĭĩ bu'erá yeé niíatehere kĭĩ pakiré sĕri basá'ke niĩ

17 Jesu tohō niĩka be'ro ĩ'yā moro, a'tĭro niŵĩ:
 —Pakĭ, mi'f yĭ'f re kũ'ke ehā'. Yĭ'f mi'f maki niisére masaré ĩ'yoyá. Mi'f tohō weeká, yĭ'f masaré mi'f tutuasére, mi'f āyú yĭ'risere ĩ'yogĭsa'.
² Mi'f yĭ'f re masá nií pe'tĭrā wiōgi sōróowi. Nií pe'tĭrā mi'f o'ò'kārāre katĭ nu'kukā wee dutĭgi yĭ'f re sōróowi. ³ Masá mi'f O'ākĭ hĭ ni'kitá keoró niġgire, tohō niĩká yĭ'f re mi'f o'ò'kĭre ěho peórā katĭ nu'kukā'rāsama.
⁴ Yĭ'f a'ti nukúkāpire mi'f tutuasére, mi'f āyú yĭ'risere masaré ĩ'yowĭ. Mi'f yĭ'f re kũ'kĕre weé pe'okā'wi. ⁵ Pakĭ, a'ti nukúkā weeátoho diporo yĭ'f mi'f me'ra niĩwi. Mi'f me'ra niġgi, mi'f weeró noho niisĕtiwi. Ni'kāroakāre mi'f tiropi wa'āgi weé'. Yĭ'f re meharóta weeyá taha.
⁶ Mi'f ā'raré a'ti nukúkāpi niirā wa'terore besewĭ. Yĭ'f re naāre o'ògiti niġgi, tohō weeki niĩwi. Mi'f niisĕtisere naāre masikā weewĭ. Naā mi'f yarā niĩmi'kārāre yĭ'f re wiawĭ. Naā mi'f dutisére weewá. ⁷ Ni'kāroakā naā masĭma, nií pe'tise yĭ'f kiosé mi'f o'ò'ke nií', niĩma. ⁸ Naāre nií pe'tise mi'f werĕ dutĭ'kere werĕwi. Naā teerĕ ti'órā, ěho peówā. Naā diakĭ hĭta yĭ'f mi'f tiropi a'tĭ'kere ěho peówā. Tohō niĩká mi'f yĭ'f re o'ò'kĕre ěho peówā.
⁹ Yĭ'f nāa yeé niíatehere mi'f re sĕri'. Āpĕrā yĭ'f re ěho peóti'ā yee maa sĕri wee'. Yĭ'f re mi'f o'ò'kārā mi'f yarā niĩma. Tohō weĕgi mi'f re sĕri'.
¹⁰ Nií pe'tĭrā mi'f yarā, yarā niĩma. Yarā kĕ'ra mi'f yarā niĩma. Naā yĭ'f re ěho peó, yĭ'f tutuagi niisére masaré masikā weemā.
¹¹ Yĭ'f a'ti nukúkāpi tohā ke'asome. Yĭ'f bu'erá pũrikā toharāsama. Yĭ'f mi'f tiropi wa'āgi weé'. Pakĭ, āyú yĭ'rigi, mi'f tutuasé me'ra mi'f yĭ'f re o'ò'kārāre āyuró ko'tĕya. Mi'f tohō weeká, marĭ niĩro nohota naā ni'kāro me'ra niĩrāsama. ¹² A'ti nukúkāpire yĭ'f re mi'f o'ò'kārā me'ra niĩgi, mi'f tutuasé o'ò'ke me'ra naāre ko'tĕwi. Neĕ ni'kĭ bahuriótiwi. Ni'kĭ di'akĭ too dipóropi bahu dutĭ'ki weeró noho nií'kĭre bahuriówi. Mi'f yeé kiti ohāka pũripi niĩro nohota naā ohā'ke keoró wa'āro weé'.
¹³ Ni'kāroakā yĭ'f mi'f tiropi wa'āgi weé'. Yĭ'f a'ti nukúkāpi niġgi, mi'f yeé kitire werĕwi. Teerĕ ti'órā, naā yĭ'f weeró noho e'katiáto niġgi werĕwi.
¹⁴ Mi'f werĕ dutĭ'kere naāre werĕ turiawi. Naā yĭ'f re ěho peó tĭharā, yĭ'f weeró noho niĩma. A'ti imĭ kohokāharā weeró noho wākūti, naā weeró noho weesĕtitima. Tohō weérā naā kĕ'rare masá ĩ'yā tu'tima. ¹⁵ “Naāre, a'ti nukúkāpi niirāre mi'f tiropi miáaya”, niġgi meheta weé'. Wātĭ pe'ere ka'mú ta'aya niġgi, tohō nií'. ¹⁶ Yĭ'f a'ti imĭ kohokĭ hĭ meheta nií'. Naā kĕ'ra yĭ'f re ěho peórā a'ti imĭ kohokāharā weeró noho wākūti, naā weeró noho weesĕtitima. ¹⁷ Mi'f yeé kiti diakĭ hĭ waro nií'. Teĕ me'ra naāre mi'f iaró weeáhā āyurá wa'akā weeyá. ¹⁸ Yĭ'f re mi'f yeé kitire a'ti nukúkākāharāre werĕ dutĭgi o'ò'wi. Yĭ'f kĕ'ra yĭ'f bu'eráre a'ti nukúkākāharāre werĕ dutĭgi o'ò'. ¹⁹ Mi'f iaró noho nāa yeé niíatehere wĕri basagiti. A'tĭro yĭ'f weeká, naā kĕ'ra mi'f iaró noho diakĭ hĭta weerāsama.

²⁰Yi'ŋ naâ di'akire sêri basá wee'. Be'ropí naâ bu'esére ti'ô êho peoáhã kê'rare sêri basá'. ²¹Naâ marí me'ra ni'kâro me'ra niíáto niŋgi tohó weé'. Pakí, yi'ŋ mi'ŋ me'ra niŋro noho, mi'ŋ yi'ŋ me'ra niŋro noho naá kê'ra niíáto. Tohó wa'aká i'lyârã, a'ti nukúkākāharã yi'ŋre mi'ŋ o'ôo'kere êho peórāsama. ²²Yi'ŋre mi'ŋ tutuasé, äyú yi'risere o'ôwi. Yi'ŋ kê'ra yarãre o'ô turiawi. Naãre ni'kâro me'ra marí weeró noho niíáto niŋgi tohó weewí. ²³Yi'ŋ naãpire nií'. Mi'ŋ pe'le yi'ŋpire nií'. Tohó weerã naâ ni'kâro me'ra niŋrāsama. Tohó wa'aká i'lyârã, a'ti nukúkākāharã mi'ŋ yi'ŋre o'ôo'kere masíŋrāsama. Apêyere, mi'ŋ yi'ŋre ma'iró nohota “Maríre ma'imí”, niŋrāsama. ²⁴A'ti imí koho weeátoto diporo mi'ŋ yi'ŋre ma'iwí. Tohó weégi mi'ŋ niisétisere yi'ŋre o'ôwi. Pakí, mi'ŋ o'ô'kārãre yi'ŋ me'ra niiká iása'. Naãre yi'ŋ tutuasére i'lyã dutigi tohó weé'. ²⁵Pakí, mi'ŋ keoró weé'. A'ti nukúkākāharã yi'ŋre êho peótirã mi'ŋre masítima. Yi'ŋ mi'ŋre masí'. Áŋrá yi'ŋ bu'erã mi'ŋ yi'ŋre o'ôo'kere masíma. ²⁶Mi'ŋ niisétisere naãre masiká weewí. Tohó masiká weé nu'kukí'ti. Mi'ŋ yi'ŋre ma'iró nohota naá kê'rare a'mêri ma'i dutigi tohó weé'. Tohó niiká yi'ŋ naâ me'ra nií nu'kugiti niŋgi, tohó weé', niŋwí Jesu.

Jesuré surára naâ yê'ê wã'ka'ke nií'

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Lc 22.47-53)

18 Jesu kîŋ pakiré sêrika be'ro i'sã Jerusalépire wiháawi. Wiháa, Cedró wamétiri maare pê'áwi. Tii maá siákihipi naâ oliveira otê'karo niŋwi. I'sã toopí wa'áwi. ²Juda Jesuré i'lyã tu'tirãre o'ogí kê'ra teé oliveira niiróre masíwí. Jesu too dipóro pehetíri i'sãre si'orí sihãwí. Tohó weégi masíwí. ³I'sã toopí niiri kura ni'ká kura surára me'ra Juda etãwí. Apêrã kê'ra ni'karérã Ô'ákí hi wi'li ko'terã surára niŋwã. Sacerdotea wiôrã, fariseu masa o'ôo' no'okãrã niŋwã. Naã äyuró wamotíwã. Si'óo'se tuturi, si'óo'se paa me'ra a'tíwã. ⁴Jesu kîŋre wa'áatehere masí tohaki niŋwí. Tohó weégi “Noaré a'mãti?” niŋwí.

⁵Kîŋre yi'tiwá:

— Jesu Nazarékí hire a'mã', niŋwã. Jesu naãre niŋwí:

— Yi'íta nií'.

Juda Jesuré i'lyã tu'tirãre o'ogí naâ me'ra niŋwí. ⁶Jesu “Yi'íta nií'” niiká ti'órã, naâ uírã, duústi birí ke'awã. ⁷Jesu opãturi sêri yã'awí taha:

— Noaré a'mãti?

Kîŋre yi'tiwá:

— Jesu Nazarékí hire a'mã', niŋwã.

⁸Jesu naãre niŋwí:

— Misãre werê toha', yi'íta nií'. Too püríkã yi'ŋre a'mãrã, ã'rá yi'ŋ bu'erãre du'ô'ya.

⁹Jesu kîŋ uúkũ'ke keoró wa'áato niŋgi tohó niŋwí. Kîŋ nií'ke a'tíro niŋwi: “Yi'ŋ paki o'ô'kārãre neê ni'kí bahuriótiwi”, niŋwí. ¹⁰Kîŋ tohó niika be'ro Simão Pedro kî i yaá di'píhíre wehê weewí. Wehê wee, sacerdotea wiôgíre da'rá ko'tegi Malço wamétigíre diakí hí kãha o'mê peerore ditê pã'rewí.

¹¹Kîŋ tohó weeká i'lyãgi, Jesu Pedroro niŋwí:

— Mi'ŋi yaá di'píhíre nirôya. Yi'ŋ paki pi'etí duti'karo nohota pi'etígiti, niŋwí Jesu.

Jesuré Aná yaá wi'ipi miáa'ke nií'

(Mt 26.57-58; Mc 14.53-54; Lc 22.54)

¹²⁻¹³Surára, tohó niiká naâ wiôgi, apêrã sacerdotea wiôrã naâ o'ôo'kãrã Jesuré di'té, Aná wamétigi yaá wi'ipi miáawã. Kîŋ Caifá maa yêkí niŋwí.

Caifá títare sacerdotea wiôgi níwĩ. ¹⁴Kĩíta too dipóropire Judeu masare “Ní'kí níí pe'tirā yee niátehe wērī basakā, marīre āyurósa” ní'ki níwĩ.

Pedro Jesuré “Masí wee!” ní'ke níí'

(Mt 26.69-70; Mc 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵Naâ Jesuré miákā, yí'fi João, tohō niikā Simão Pedro, ĩsā piārā naāre siru tuú wā'kawī. Sacerdotea wiôgi yí'fi re ĩ'yā masiwī. Tohō weégi yí'fi Jesu me'ra wiôgi yaá wi'li po'peapi sáháawi. ¹⁶Pedro pe'e sopepí tohā ní'kawī. Kĩĩ tohō weekā ĩ'yāgi, yí'fi sopé ko'tegó me'ra uúkū, kĩĩ re pihī sōrowī. ¹⁷Be'ropí koô Pedrore sērī yā'awō:

—Mí'fi sī'í me'rakī hī meheta níiti?

Pedro koôre níwĩ:

—Níí wee!, níwĩ.

¹⁸Pūũro yisiáwi. Tohō weērā tíí wi'li da'rá ko'terā, tohō niikā surára pekā me'e wíhawā. Naâ tíí me'e sumútohopi so'má nu'ku birowā. Pedro kē'ra naâ me'ra so'mági wa'áwi.

Sacerdotea wiôgi Jesuré sērī yā'a'ke níí'

(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹Sacerdotea wiôgi Aná Jesuré sērī yā'aki níwĩ:

—Noa nohó níiti mí'fi bu'erá? Yē'e nohóre mí'fi bu'êti naāre? níiki níwĩ.

²⁰Jesu kĩĩ re yí'tíki níwĩ:

—Yí'fi níí pe'tirā tí'óropi bu'êwi. Judeu masa neresé wi'seripi, tohō niikā Ô'ákī hī wi'li Judeu masa nerē wiaropi bu'êwi. Ya'yíoropi bu'êtiwi. ²¹De'ró weégi yí'fi re sērī yā'ati? Ápêrà yí'fi re tí'ókārāre sērī yā'aya. Naâ masísama. Naâ mí'fi re werêrāsama, níiki níwĩ Jesu.

²²Jesu tohō niikā tí'ógi, ní'kí Ô'ákī hī wi'li ko'tegí surára Jesu yaá diápoare paáki níwĩ. Kĩĩ re níiki níwĩ:

—De'ró weégi tohō yí'títí sacerdotea wiôgire?

²³Jesu kĩĩ re níiki níwĩ:

—Yí'fi yā'áro níika be'ro “Teé bu'iri paápi. Teé yā'ā níí’”, nííya. Āyuró níika be'ro maa, de'ró weégi yí'fi re paáti? níiki níwĩ Jesu.

²⁴Be'ró Aná Jesuré dí'té no'okire taha sacerdotea wiôgi Caifá tiropi o'ðo'wĩ.

Pedro níí soo nemo'ke níí'

(Mt 26.71-75; Mc 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵Tohō weerí kura Pedro pekā me'e sumútoho so'má nu'kuwī. Toopi níirā kĩĩ re sērī yā'awā:

—Mí'fi sī'í me'rakī hī meheta níiti?

Pedro naāre níwĩ:

—Níí wee'.

²⁶Be'ró ní'kí sacerdotea wiôgire da'rá ko'tegi, Pedro kĩĩ o'mê peero díte pā're'ki akawerégi Pedrore níwĩ:

—Yí'fi mehêpi mí'fi re oliveira otê'karopi kĩĩ me'ra niikā ĩ'yaápi.

²⁷Pedro opáturi níí soowī. Tohō níika be'ro kārêkê' uuwí.

Jesuré Pilato romano masa wiôgi tiropi naâ miáa'ke níí'

(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸Be'ró Jesuré Caifá yaá wi'ipi ní'kire Pilato yaá wi'ipi miáawā. Bo'rêa wa'áro weewí. Judeu masa wiôrà tíí wi'ipire sáháatiwā. Tíí wi'ipire

sãháarã, Páscoa bosê nîmi ba'â wiasere ba'âti boopã. Pilato Judeu masi niítimi niise bu'iri naâ bu'iritirã ti'ó yá'a boopã. Tohò weerã kîi yaá wi'ire sãháatiwã. ²⁹Naâ sãháatikã ì'yãgi, Pilato naâ me'ra uúkũgi wihãtiwî.

Naãre niîwî:

—Misã ã'rîrê yê'e nohó werê sãarã weeti?

³⁰Naâ kîîre niîwã:

—Kîî yã'áro weetikã maa, mi'î tiro kîîre niítiti boopã.

³¹Naâ tohò yi'tiká ti'ógi, Pilato niîwî:

—Kîîre miáaya. Misãre dutîro nohota misã basi besérã wa'áya.

Judeu masa wiôrá kîîre niîwã:

—Ïsã Judeu masa neê ni'kí masiré “Wêheyá” niî masitisa', niîwã.

³²Tiítapire romano masa wiôgi masá yã'arãre naâ wêhe dutîrãre kurúsapî paâ bi'pekúkãrã niîwã. Tohò weéro Jesu too dipóro ni'ke keoró wa'ãwi. Kîî “Yi'îre i'miãropi tuu moró ni'korãsama”, niîwî. ³³Pilato Jesuré pihî, kîi yaá wi'ipi mahãmi sãhawî. Jesuré sêri yã'aki niîwî:

—Mi'íta niíti Judeu masa wiôgi?

³⁴Jesu yi'tfki niîwî:

—Mi'î basi mi'î wãkusê me'ra sêri yã'ati? ou ãpêrã mi'îre wereãti?

³⁵Pilato kîîre niîki niîwî:

—De'ró weégi yi'î masi boosari? Yi'î Judeu masi meheta niî'. A'topîre mi'î yaá di'takãharã Judeu masa, tohò niiká sacerdotea wiôrá mi'îre niítiamã. De'ró weeãti mi'î?

³⁶Jesu niîki niîwî:

—Yi'î a'ti nukúkãkî hi wiôgi meheta niî'. Yi'î tohò niiká maa, Judeu masa wiôrãre o'ô dutitirã yi'îre siru tuúrã a'me kêê boopã. Yi'î apê sia'kî hi wiôgi niî'.

³⁷Kîî tohò niiká ti'ógi, Pilato niîki niîwî:

—Too püríkãre mi'î wiôgi niíti?

Jesu kîîre niîki niîwî:

—Mi'î niîro nohota yi'î wiôgi niî'. Yi'î diakî híkãhasere werêgi a'topî a'ti, bahuãwi. Niî pe'tirã diakî híkãhasere iarã, yi'î uúküsere ti'omã.

³⁸Pilato kîîre niîki niîwî:

—Yê'e nohó niîro niîsasa' diakî híkãhase? niîki niîwî.

“Jesuré wêheró iá!” ni'ke niî'

(Mt 27.15-31; Mc 15.6-20; Lc 23.13-25)

Pilato Jesuré sêri yã'aka be'ro Judeu masa wiôrá me'ra uúkũgi wihãtiki niîwî taha. Naãre niîwî:

—Yi'î kîîre neê bu'iri bokatiãsi. ³⁹Misã wee wiãse a'tîro niî'. Páscoa bosê nîmi niiká bu'iri da'reri wi'ipi niigire yi'îre du'u wîró dutisa'. Misã kîîre Judeu masa wiôgire du'u wîrókã íasarí?

⁴⁰Kîî tohò niiká ti'órã, naâ púûro karíkũwã:

—Kîîre neê du'u wîrótikã'ya. Barrabá pe'ere du'u wîróya, niîwã. Barrabá yã'áro weegi niîwî.

19 Masã “Barrabãre du'u wîróya” niî karíkũkã ti'ógi, Pilato Jesuré tãra dutiwi. ²Surãra ni'ká be'to potã me'ra weêka be'tore kîî dipôapire peókãrã niîwã. Apêro, ni'káro su'tîro wiôgi sãyaró nohó sô'ã yîi boó kurerore sããkãrã niîwã. ³Be'ró kîî tiro wa'ã, kîîre buhíkã'rã, a'tîro niikãrã niîwã:

—Judeu masa wiôgire ãyuró wa'aãto. Tohò niîrãta, kîî diãpoare paâ mihakãrã niîwã.

⁴Pilato po'peápi ni'ki wihátíwī taha. Masaré niúwī:
—Yi'í kîî re neê kâ'roákâ bu'fri bokatiási. Tohô weégi misâ tiropi pihî wihatigiti. Misâ i'yârâsa', niúwī.

⁵Be'ró Jesu wihátíwī. Kîî potâ be'tore pesâwī. Wiôgi su'tiropi surára o'ô'karore sâyâ wihatíwī. Kîî wihatáka be'ro Pilato masaré a'tiropi niúwī:
—Ī'yâya. Ā'rí niúmi.

⁶Sacerdotea wiôrà, âpêrâ Ô'ákî hi wi'i ko'terá surára kîî re i'yârâ, pûuro karíkūwâ:

—Kîî re kurúsapi paâ bi'pe wêheyá, niî karíkūwâ.

Pilato naâre niúwī:

—Misâ basi kîî re kurúsapi paâ bi'pe wêherâ wa'âya. Yi'í kîî re neê kâ'roákâ bu'fri bokatísa', niúwī.

⁷Judeu masa wiôrà kîî re niúwâ:

—Kîî “Yi'í Ô'ákî hi maki niî”, niúwī. Īsâre dutí'ke tohô uúkūgi nohore wêhe dutí', niúwâ.

⁸Pilato kîî “Ô'ákî hi maki niî” niisére ti'ôgi, nemoró uúwī. ⁹Be'ró Jesuré pihî sâha, kîî re sêrí yâ'aki niúwī taha:

—Mi'í no'okí hí niítí?

Jesu kîî re neê yi'titíki niúwī.

¹⁰Kîî yi'titíká i'yâgi, Pilato kîî re niúki niúwī:

—De'ró weégi yi'í re yi'tí weeti? Mi'í masí weeti? Yi'í mi'í re du'u wîrógi, du'u wîró masi! Wêhe dutígi kê'ra, wêhe dutí masi!, niúki niúwī.

¹¹Jesu kîî re niúki niúwī:

—Ô'ákî hi mi'í re ka'mú ta'akâ, mi'í tohô wee masíti boopâ. Tohô weégi yi'í re mi'í tiropi o'ô'ki mi'í nemoró bu'fritimi, niúki niúwī.

¹²Kîî tohô niúká ti'ôgi, Pilato Jesuré “De'ró weé kîî re yi'í du'u wîrógisari baa?” niúki niúwī. Kîî tohô weé sî'rikâ i'yârâ, Judeu masa wiôrà pûuro karíkūwâ:

—Mi'í kîî re du'u wîrógi, romano masa wiôgi me'rakí hi niúsome. No'ó ni'kí “Yi'í Judeu masa wiôgi niî” niúgi noho romano masa wiôgire yi'rí ni'kagi weemí. Kîî me'rakí hi niútimi, niî karíkūwâ.

¹³Naâ tohô niúká ti'ôgi, Pilato Jesuré naâ i'tá me'ra yeêka paapi pihî wiha dutíwī. Hebreu masa yee uúkūse me'ra Gábata wamêtiwī. Toopí Pilato masaré bese wiáwī. Tohô weégi kîî toopí duhîwī. ¹⁴Tiítare ni'ká nímí di'sawí Páscoa bosê nímí wa'aátoto. Daharí tero wa'tero niúwī. Pilato toopí duhîgi, Judeu masa wiôràre niúwī:

—Misâ wiôgire i'yâya.

¹⁵Naâ karíkū nemowâ:

—Kîî re wêheyá. Kurúsapi paâ bi'pe wêheyá, niúwâ.

Pilato niúwī:

—Yi'í misâ wiôgire kurúsapi paâ bi'pe wêhe dutígisami, niî wâkúmiti? Sacerdotea wiôrà kîî re niúwâ:

—Īsâ wiôgi ni'kítá romano masa wiôgi waro niúmi.

¹⁶Naâ tohô niúká ti'ôgi, Pilato surárare Jesuré kurúsapi wêhe dutígi o'ôwī. Be'ró naâ kîî re miáawâ.

Naâ kurúsapi paâ bi'pe'ke nií'

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷Jesu naâ “Masá boâ weeka dípoa” niirópire wa'âgi, kurúsare wiá wâ'kawí. Hebreu masa yee uúkūse me'ra Gólgota wamêtiwī. ¹⁸Toopí kîî re

kurúsapi paâ bi'pewã. Âpêrã piárã kê'rare tohôta weewá. Jesuré naâ deko ni'kowá. Apêrã pe'ere, ni'kiré diakí hí pe'e, âpire kûúpe' pe'e ni'kowá.

¹⁹Pilato Jesu dipôa bu'i kurúsapi kîî ohâ'kere ô'o dutíwî. A'tîro ohâ no'owi: "Jesu Nazarékî hi Judeu masa wiôgi niîmi." ²⁰Teé ohâ'ke hebreu masa yee uúkuse, grego yee, latim me'ra niîwi. Jesuré paâ bi'pe'karo makâ pi'to niîwi. Tohó weérã pâharã Judeu masa teeré i'yâ bu'êwã. ²¹Pilato ohâ'kere bu'êrã, sacerdotea wiôrã kîî re niîkãrã niîwã:

—Mi'î "Judeu masa wiôgi niîmi", niî ohâti boopã. A'tîro pe'e ohâ boopã. "Kîî 'Judeu masa wiôgi niî', niîámi", niî boopã.

²²Pilato naâre niîwî:

—Yi'î ohâ sî'ri'karo noho ohâ tohapi. Dika yuúsoma maha.

²³Be'ró ba'pâritirã surára Jesuré paâ bi'pe'kãrã kîî yeé su'tiré see neewã. See neé, naâ niki dika waáwã. Kîî yaá su'tîro dokâkãharo deró a'mé si'oya mariwí. ²⁴Tohó weérã surára a'mêri niîwã:

—A'toré tí 'rêtikãrã. Mehô niî bokaperã. Noá a'toré wapá ta'arosarito? niîwã.

Naâ tohó weeká, Ô'âkî hi yee kiti ohâka pûripi ohâ'ke keoró wa'âwi. A'tîro ohâ no'okaro niîwi: "Yeé su'tiré dika waáwã. Teeré niî bokaperã wapá ta'awã." A'té niî'karo nohota surára weewá.

²⁵Jesu yaá kurúsa pi'to a'tikérã numiã niîwã. Kîî pakó, kîî miço Maria Cleopa nîmo, tohó niiká Maria Madalena niîwã. ²⁶Jesu kîî pakoré, tohó niikã yi'î João kîî ipíti ma'í no'ogi koô tiro nu'kuká i'yâgi, koôre niîwî:

—Ma'û, â'rí mi'î maki niîmi.

²⁷Be'ró yi'î re niîwî:

—Yi'î pakore mi'î pako weeró noho kíoyá. Toó tohamó mi'î pako, niîwî Jesu.

Toó be'ro koôre yaá wi'ipi mii toháawi.

Jesu wêri'ke niî'

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸Jesu kîî pakoré ko'tê dutika be'ro "Niî pe'tise yi'î re wee dutí'kere tu'à eha", niîwî. Ô'âkî hi yee kiti ohâka pûripi ohâ'ke wa'aáto niîgi Jesu a'tîro niîwî:

—Ako wiósa!

²⁹Toopí ni'kãri vinho piásé posetíthi duhîwi. Tohó weérã surára ni'ká si'ti miáa yã miówã. Yãa mió, hissopo wamêtiri siti dipipi tí si'tire wa'mé ô'o siô morowã Jesu tirópi. ³⁰Kîî teeré sî'riwí. Be'ró niîwî:

—Niî pe'tise tu'à eha toha!

Kîî tohó niîka be'ro kîî dipôa paâ mu'ri yoha, wêria wa'âwî.

Jesuré naâ yôsê'ke niî'

³¹Jesu kîî wêrika terore ni'ká nîmi Páscoa bosê nîmi wa'aátoho di'sawí. Tíí bosê nîmi saurú Judeu masare soo dutíka nîmi bosê nîmiho waro niîkaro niîwi. Tii nîmíre wêri'kãrã kurúsapi niiká Judeu masa wiôrã iatikãrã niîwã. Tohó weérã naâ Pilato tiropi wa'ã, kîî yarã surárare naâre maatá wêriáto niîrã naa yeé yêkãrre paâ nu'a dutikãrã niîwã. Be'ró naâ ipiré mii dihóo, apé sia' miáa dutikãrã niîwã. ³²Tohó weérã surára ni'kiré paâ nu'a mi'tawã. Be'ró âpi kê'rare tohôta weewã. ³³Jesu maa wêri'kipire i'yãwã. Tohó weérã kîí maa paâ nu'atiwã.

³⁴Mehô di'akî ni'kí surára Jesuré paatí pa'mapi yôsêwî. Kîî tohó weeká, diî akó me'ra wihawí. ³⁵Yi'î a'teré i'yãwî. Diakí híta niî'. Misá kê'ra a'teré

êho peoáto níŋgi misâre werê!. ³⁶A'té Ô'âkî hi yee kiti ohâka pûripî níro nohota wa'aáto níro tohó wa'áwi. A'tíro ohâ no'owi: “Kîi yéé ô'ári neê ni'ká ô'a paâ nu'aya marirósa!” ³⁷Apêro Ô'âkî hi yee kiti ohâ'karo kê'rare a'tíro níwi: “Naâ kamî da're'kipire î'yârâsama”, níi ohâ no'owi.

Jesuré naâ sîô sôro kûu'ke níi'

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸Jesu wêrika be'ro José Arimatéia wamêtiri makakî hi Pilatore Jesu yaá ipiré sêríki níwi. José Jesuré êho peógi níwi. Kîî Judeu masa wiôrare úigi, ya'yíoropi êho peó niisétikâ'ki níwi. Pilato “Ai, Jesu yaá ipiré miáaya”, niiká tí'ógi, kîi yaá ipire mii dihówi. ³⁹Nicodemo too dipóro yamîpi Jesu me'ra uúkúgi ehâ'ki kê'ra pehé trinta quilos i'mî tihisere mii eháwi. Teé i'mî tihise a'té níwi. Mirra aloé me'ra moré'ke níwi. ⁴⁰Naâ piará José, Nicodemo su'tí âyusé kaseri i'mî tihise wa'rê'ke kaseri me'ra Jesu yaá ipiré omawá. Judeu masa wêrí'kârare yarâ wee wiáro nohota weewá. ⁴¹Jesuré paâ bi'pe'karo pi'to otésé otê'karo níwi. Teé otê'karo deko ni'ká masá pee naâ î'tâgapi se'êka tuti níwi. Tii peé neê ni'káti wêrí'kârare sîô sôro kûu no'oya mariwí. ⁴²Toopí Jesuré miáa, tii peépi sîô sôro kûuwá. Naâ tohó weerí kura muhîpû sâháari kurapi níwi. Judeu masa naâ da'ra dutítika nîmi sâháaropi weewí. Tohó weerá tii peé pi'toakâ níi yuuká, toopí sîô sôro kûuwá.

Jesu kîî masá'ke níi'

(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Lc 24.1-12)

20 Soorí nîmi niiká bo'reaátoto diporo Maria Madalena Jesu masá peépi wa'áko níwô. Tii peére bi'ákaga î'tâga apé sia'pi kûyakâ î'yáko níwô. ²Tohó weégo îsâ tiropi oma tohátiko níwô. Îsâre níwô:

—Marí wiôgire apé sia'pi miáa wa'âkârâ niíama. No'opí miáarâ miáasapâ?

³Koô tohó niiká tí'órâ îsâ, Simão Pedro, yi'î kîîre yaá'karopi wa'áwi. ⁴Îsâ toopí wa'ârâ, yi'î Pedro nemoró omawí. Tohó weégi yi'î kîî diporo eháwi. ⁵Toopí ehâ, tii peépi mu'rí î'ya sôrowi. Toopí kîîre omá'ke kaseri pesáwi. ⁶Be'ropí Pedro eháwi. Kîî a' diakî hí sâháa wa'áwi. Kîî kê'ra teé su'tiré î'yáwi. ⁷Apêro Jesuré naâ diâpoapi naâ omáka kasero kê'ra níwi. Apêye me'ra níitiwi. Apêropi tuú pe'eka kasero pesáwi. ⁸Yi'î kê'ra tii tutípire sâháawi. Níi pe'tise tee kasérise î'yâgi, êho peówi. ⁹Îsâ Ô'âkî hi yee kiti ohâka pûrikâhasere Jesu wêrí'kipi masagísami niisere títare masítiwi. ¹⁰Îsâ tii peére î'yâka be'ro îsa yaá wi'ipi dahâ tohawi.

Jesu Maria Madalenare bahuá'ke níi'

(Mc 16.9-11)

¹¹Maria Madalena pe'e tii peé sumútopi utígo tohá ke'awô. Koô utígota, tii peépi yu'û î'ya sóroko níwô. ¹²Tohó î'yâ sórogo, piará su'tí butisé sâyarâ Ô'âkî hire werê ko'terare î'yáko níwô. Naâ Jesuré kûu'karopi duhîkârâ níwâ. Ni'kî kîî dipôa ni'karopi, âpi kîî di'pókari ni'karo pe'e duhîkârâ níwâ. ¹³Naâ koôre sêrí yâ'akârâ níwâ:

—De'ró weégo mi'î utíti?

Naâre níko níwô:

—Yi'î wiôgire miáa wa'âpâ. No'opí miáarâ miáasapâ?

¹⁴Koô tohó níka be'ro apêro pe'e mahâmi î'yako níwô. Tohó weemígo, Jesu koô tiro nu'kuká î'yáko níwô. “Jesutá ními”, níi î'yâ masítiko níwô.

¹⁵Jesu koôre sêrí yâ'aki níwi:

—De'ró weégo mi'í utígo weetí? Noaré a'mâti? níki nífwī.

Á'rí otesé ko'tegí níisami ní wākúgo, a'tíro níiko nífwō:

—Mi'í kī'ire miáa'ki, weréya. No'opí kúuáti? Yi'í kī'ire miáagoti, níko nífwō.

¹⁶ Jesu koôre “Maria”, níki nífwī.

Koô mahâmi í'ya keho, níko nífwō:

—Rabboni.

Hebreu masa yee uúkuse me'ra “Yi'í re bu'egí” ní sī'riro weé'.

¹⁷ Jesu koôre níki nífwī:

—Du'uyá yi'í re. Yi'í paki tiropi mihâatiapi yuhúpi. Yi'í re êho peórare werêgo wa'âya. “A'tíro níiámi”, níya. “Kī'í, kī'í pakí Ô'ákí hí tiropi 'Wa'ági weé”, níiámi.” “Ô'ákí hí yi'í paki, tohó níiká misâ paki ními. Apêye kē'rare yi'í wiôgi ními. Tohó níiká misâ wiôgi ními, níiámi”, níya, níki nífwī.

¹⁸ Kī'í tohó níiká tí'ógo, Maria Madalena ísâ kī'í bu'eráre werêgo etâwō. Koô kī'í re í'ya'kere, kī'í koôre ní'kere werêwō.

Jesu kī'í bu'eráre bahuá'ke ní'

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Tohó wa'âka ními soorí ními nífwī. Tii ními yamîpi ísâ kī'í bu'erá ní'kárá nerêwi. Ísâ Judeu masa wiôrare úrâ, áyuró bi'a sáhá wa'âwi. Ísâ toopí níiri kura Jesu ísâ dekopí bahuáwi. Ísâre a'tíro nífwī:

—Misa yeé ehêri pō'rariپی áyuró tí'ó yâ'ase kioyá, nífwī.

²⁰ Kī'í tohó níika be'ro kī'í re paá bi'pe'kere, kī'í re yôsê'karore í'yowí. Ísâ kī'í re í'yâra, pūuro e'katíwi. ²¹ Kī'í ísâre níi nemowí taha:

—Misâ e'katise me'ra níya. Yi'í paki o'ôo'karo nohota yi'í kē'ra yee kitíre weré dutigi misâre o'ôo'.

²² Be'ró kī'í ísâre puti peó, nífwī:

—Misâ Espírito Santore kioyá. ²³ Misâ âpêrâ naâ yâ'áro weé'kere akobohókâ, naâ bu'íri marirá toharásama. Misâ naâre akobohótikâ, naâ akobohó no'otirásama, nífwī Jesu.

Jesu Tomére bahuáse ní'

²⁴ Tomé ísâ me'rakí hí Jesu bu'egí “S'i'riá'ki” naâ ní no'ogí Jesu ísâ tiropi bahuáka terore mariwí. ²⁵ Be'ró kī'í dahaká, ísâ kī'í re nífwī:

—Marí wiôgire í'yaápi, nífwī.

Tomé pe'e ísâre nífwī:

—Yi'í kī'í amúkâpi paá bi'pe'ke peeripi síô sóro í'yatimigi, êho peósome. Tohó níiká kī'í re yôsê'karopi yaá amú pi'kare síô sóro í'yatigi, êho peósome. Síô sóro í'ya tohagipi, êho peógiti, nífwī.

²⁶ Ní'ká semana Jesu ísâre bahuáka be'ro ísâ opáturi nerêwi. Tiítare maha Tomé kē'ra ísâ me'ra nífwī. Tíí wí'ikâhase soperi bi'ákâ' no'owí. Tohó níimiká, Jesu ísâ dekopí bahuáwi. Ísâre a'tíro nífwī:

—Misa yeé ehêri pō'rariپی áyuró tí'ó yâ'ase kioyá, nífwī.

²⁷ Be'ró Tomére nífwī:

—Í'yâya yeé amúkârire. Mi'í amú pi'kare naâ yi'í re paá bi'pe'ke peeripi síô sóroya. Yi'í re paatí pa'mapi naâ yôsê'karopire mi'í yaá amú pi'kare síô sóroya. Êho peóse moogí níítiká'ya. Yi'í re êho peóya.

²⁸ Kī'í tohó níiká tí'ógi, Tomé nífwī:

—Jesu, yi'í wiôgi, mi'í Ô'ákí hí ní'.

²⁹ Jesu kîî re niîwî:

—Tomé, mi'î yi'î re î'yâ tohagipi, êho peó'. Yi'î re î'yâtimirã êho peókã pe'ere, nemoró ayú'.

Jesuré êho peó dutigi a'ti pûríre ohâ' niisé niî'

³⁰ Jesu îsã î'yóropi pehé apêye noho weé î'yowî. Teé niî pe'tise yi'î a'ti pûrípire ohâ wee'. ³¹ Yi'î a'ti pûrípi Jesu ni'karé kîî weé î'yokere ohâ'. Misãre Jesu Ô'ákî hi besé'ki kîî makí niîmi niisére êho peó dutigi ohâ'. Tohô niiká kîî re êho peórã katí nu'kuato niîgi tohô weé'.

Jesu opâturi kîî bu'erá re bahuá'ke niî'

21 Be'ró Jesu Tiberiade wamêtiri ditara sumútohopi îsãre opâturi bahuáwî. A'tíro wa'áwi. ² Îsã toopíre niirã a'tíkérã niîwi: Simão Pedro, Tomé “Si'riá'ki” naâ niigí, tohô niiká Natanael Galiléia di'takî hi Caná wamêtiri makakî hi. Apêrã kê'ra îsã piárã Zebedeu pō'ra niîwi. Tohô niiká apêrã piárã Jesu bu'erá niî nemowã.

³ Îsã toopí niirí kura Simão Pedro îsãre niîwî:

—Wa'î wêhegí wa'âgiti.

Îsã kîî re niîwi:

—Îsã kê'ra wa'ârãti, niîwi.

Îsã wa'â, yukîsipi mihâ sâhawi. Tii yamíre wa'î wêhé bo'reamiwi. Neê wêhetíkãti.

⁴ Bo'rêa wã'katiri kura Jesu tii ditãra sumútohopi bahuáwî. Îsã kîî re î'yâ masitiwi. ⁵ Kîî îsãre niîwî:

—Wêheátí? niîwî.

—Wêhetiási, niîwi.

⁶ Îsã tohô niiká ti'ógi, îsãre niîwî:

—Diakí hí pe'e doke yóoya misã wêhêkíhire. Tohô weerã wêherása'. Kîî dutíro nohota weewí. Pãhará waro wêhewí. Neê wêhêkíhire wã'kotíkãti.

⁷ Tohô wa'aká î'yâgi, yi'î Jesu ipítí mal'í no'logi Pedroro niîwi:

—Marí wiôgi niîmi.

Yi'î tohô niiká ti'ógi, Simão Pedro su'tíro bu'îkãharore wehé sãyawî. Jesu tirópi wa'âgi, doké yôhawî.

⁸ Îsã pe'e yukîsi me'ra sumútohopi wa'íre wehé nihawi. Îsã cem metro yoaró dekópi pa'sãwi. ⁹ Toopí nihatarã, pekã me'e kîî wiháka me'ere î'yãwi. Tií me'epi wa'í pî'ó ni'ko'kãrãre î'yãwi. Pãú kê'ra niîwi. ¹⁰ Jesu îsãre niîwî:

—Wa'î misã wêhé'kãrãre miítia.

¹¹ Kîî tohô niiká, Simão Pedro yukîsipi mihâ sãha, wa'íre wehé mahawî nukûporopi. Wa'î pakarã cento cinquenta e três sãháawã. Tiikérã pãhará sãháamikã, wêhêkíhi tí'rí tiwi. ¹² Jesu îsãre niîwî:

—Ba'ârã a'tiã.

Îsã kîî re î'yã masirã, neê ni'kipéta “Mi'î noa nohó niîti?” niî sêrí yã'a ma'atiwi. ¹³ Jesu pãuré îsãre etiwí. Wa'î kê'rare etiwí.

¹⁴ Jesu masáka be'ro piátí îsãre bahuá tohawî. Ni'kãroakã me'ra i'tiãti wa'áro weewí.

Jesu Simão Pedro me'ra uúkũ'ke niî'

¹⁵ Îsã ba'áka be'ro Jesu Simão Pedroro sêrí yã'awî:

—Simão, Jona maki, mi'î ã'rá yi'rióro yi'î re mal'í yi'ri ni'kati?

Pedro kîîre niîwî:

—Îî, wiôgi, mi'î masî' yi'î mi'îre ma'isére.

Jesu kîîre niîwî:

—Too pûrîkâre yi'îre êho peórâre ko'têya. Naâre bu'êya.

¹⁶Opâturi Pedrore sêrî yâ'a nemowî:

—Simão, Jona maki, yi'îre ma'títí?

—Îî, mi'î masî' yi'î mi'îre ma'isére.

Jesu niîwî taha:

—Too pûrîkâre yarâré bu'êya. Naâre ko'têya.

¹⁷Opâturi niî nemowî taha:

—Simão, Jona maki, yi'îre mi'î ma'títí?

Jesu i'tiáti kîîre sêrî yâ'akâ î'yâgi, Pedro pûuro bihâ wetiwî. Kîîre niîwî:

—Wiôgi, niî pe'tisere mi'î masî'. Masî' yi'î mi'îre ma'isére.

Jesu kîîre niîwî:

—Too pûrîkâre naâre bu'êya. Naâre ko'têya, niîwî taha. ¹⁸Mi'îre diakî hita niîgiti. Mi'î ma'mî niîgi, mi'î iaró su'tîrore sâyâ, mi'î no'ó wa'â sî'riro wa'âkûwi. Be'ró mi'î bikî êhâgi, mi'î yeé amûkârire sîô morogisa'. Apí mi'îre su'tí sââ, mi'î wa'â sî'ritiro miáagisami.

¹⁹Jesu tohó niîgi, Pedro kîî de'ró wa'â wêriátehere niîgi, tohó niîwî. Kîî wêrisé me'ra masá Ô'âkî hire âyuró uúkûrâsama niîgi, tohó niîwî.

Be'ró Jesu kîîre niîwî:

—Yi'îre êho peó siru tuú nu'kukâ'ya.

Jesu Joãore ma'í'ke niî'

²⁰Be'ró Pedro mahâmi î'yagi, yi'î naâ be'ro siru tuúkâ î'yâwî. Yi'î Jesu ma'í no'ogî niîwî. Yi'íta too dipóro îsâ ba'â tioka terore “Noá mi'îre î'yâ tu'tirâpire o'ôrosari?” niî sêrî yâ'awi. ²¹Pedro yi'îre î'yâgi, Jesuré sêrî yâ'awî:

—Wiôgi, â'tri waróre de'ró wa'ârosari?

²²Jesu kîîre niîwî:

—Kîî maatá wêrikâ, mi'î yeékâhase meheta niî'. Kîî yi'î opâturi a'tirí kurapi katî tiokâ kê'rare mi'î yeékâhase meheta niî'. Wâkû niritigita. Mi'î yi'îre siru tuúya, niîwî.

²³Jesu tohó niî'kere ti'órâ, kîîre êho peórâ yi'îre “Kîî neé wêrisome” niisé se'sâa wa'âwi. Jesu yi'îre “Kîî wêrisome”, niîtiwî. A'tîro pe'le niîwî: “Yi'î opâturi a'tirí kurapi katî tiokâ, mi'î yeékâhase meheta niî'”, niîwî Pedrore.

²⁴Yi'î João niî'. Yi'î î'yâ'kere ohâ!. Tohó weéro “Diakî hita niî'”, niî masî no'o'!

²⁵Apêye Jesu wee nemó'ke pehé niî'. Yi'î ti'ó yâ'akâ, kîî we'é'ke niki ohakâ maa, pehe pûrî waro wa'â boosa'.

Jesu Cristo bese kūú'kārãre Espírito Santo wee tamú'ke nií'

A'ti pūrí a'tíro weéro ohâ no'opã niisé nií'

A'ti pūríre Luca ohâki niíwī. Kīî Jesu Cristo bese kūú'kārã naâ weeséti'kere ohâki niíwī. A'ti pūrí Jesu kīî bu'erára “Tohó weegíti” nií'karo nohota Espírito Santore o'ôo'ki niíwī niisére ohâ no'o'. Tohó weerã kīî bu'erã Espírito Santore kiorã Jesu Cristo yee kitire uiró mariró Jerusalépire, Judéiapire, Samariapire, nií pe'tiropire werê kusiakārã niíwã.

Luca a'ti pūríre ohaátoho díporo ni'ká pūri Jesu Cristo a'ti imí kohopi kīî niiséti'ke, weeséti'kere wererí pūrire ohâ tohaki niíwī. Tohó weéro a'ti pūri Jesu Cristore êho peó ni'ka'kere kīî ohâ nemoka pūri nií'. Pedrore, Paulore naâ weeséti'kere ohâ yí'ri ni'ka no'o'.

Espírito Santo a'tiátehere Jesu werê yuu'ke nií'

1 Teófilo, mií' re ni'ká pūri too díporopire ohâwi. Tii pūrípire nií pe'tise Jesu masaré bu'ê'kere, kīî tutuaró me'ra weé i'yo'kere werêwi. Neê waro kīî bu'ê ni'ka'kere, ²kīî bu'ê yapá da'reo'kere werêwi. Tohó niiká kīî i'mîsepi mihâ'kere werêwi. Jesu i'mîsepi mihâatoho díporo kīî bu'erã kīî bese kūú'kārãre dutiró kūúki niíwī naâ weeátehere. Espírito Santo masisé o'oró me'ra teeré dutíki niíwī. ³Kīî wērî masáka be'ro pehetíri Jesu bahuáki niíwī. Quarenta nimíri bahuáki niíwī naâre. Tohó weerã kīî re i'yârã, “Marí ‘Wērîa wa'aámi’ nií'ki katími”, niikārã niíwã. Naâre Ô'ákî hi nií pe'tirã masa wiógi níimi niisé kitire werêki niíwī.

⁴Jesu naâ me'ra niígi, i'mîsepi mihâatoho díporo a'tíro níiki niíwī:

—Misã Jerusalépi tohayá. Neê apé sia'pi, ape makápi wiháatikã'ya. Yí'í paki misãre too díporopi nií'karo nohota Espírito Santore o'ôo' dihogisami. Tohó weerã misã kīîre toopí yuú kueya. Yí'í misãre teeré werê tohawi.

⁵João misãre akó me'ra wamê yeeki niíwī. Kīî tohó weeká, misã yã'áro weeséti'kere du'ú, bihâ weti dika yuúkã, masá misãre i'yã masikārã niíwã. Yí'í paki pūrikã kã'roákã be'ro misãre Espírito Santore o'ôo' dihogisami. Espírito Santo misã me'ra nií nu'kukí'sami, níiki niíwī Jesu.

Jesuré kīî pakí i'mîsepi mii mihá'ke nií'

⁶Jesu kīî bu'erã me'ra nerêka terore kīîre sērî yã'akārã niíwã: